

JILID III

BIL. 3



HARI RABU

9 MEI, 1984



# **LAPORAN PERSIDANGAN**

## **OFFICIAL REPORT**

**DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG**  
**YANG KEENAM**

**SIXTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG**

**PENGGAL YANG KETIGA**

**THIRD SESSION**

**MESYUARAT YANG PERTAMA**

**FIRST MEETING**

**ISSN 0304 - 1697**

## **LAPORAN PERSIDANGAN**

### **OFFICIAL REPORT**

**DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG  
YANG KEENAM**

**SIXTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG**

**PENGGAL YANG KETIGA  
THIRD SESSION**

**MESYUARAT YANG PERTAMA  
FIRST MEETING**

#### **KANDUNGAN**

#### **MUKA SURAT**

|                                                                                                         |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| USUL UNTUK MENGUCAPKAN TERIMA KASIH KEPADA<br>TYT YANG DIPERTUA NEGERI (SAMB.)                          | 2  |
| USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAMBAHAN                                                                      | 38 |
| USUL UNTUK MELANTIK YB DR. ONG HEAN TEE SEBAGAI WAKIL<br>DEWAN KE JUMAAH UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA | 46 |
| USUL UNTUK MELANTIK AHLI-AHLI JAWATANKUASA DEWAN                                                        | 47 |
| USUL UNTUK MELANTIK AHLI-AHLI JAWATANKUASA<br>HAK DAN KEBEBASAN                                         | 47 |
| USUL UNTUK MELANTIK AHLI-AHLI JAWATANKUASA<br>PERATURAN-PERATURAN MESYUARAT                             | 48 |
| USUL UNTUK MELANTIK AHLI-AHLI JAWATANKUASA<br>KIRA-KIRA AWAM                                            | 50 |
| PENANGGUHAN                                                                                             | 51 |

**RABU, 9HB. MEI, 1984**

**HADIR:**

- Yang Berhormat Tuan Speaker (Tan Sri Datuk Teh Ewe Lim, P.S.M., D.M.P.N., J.M.N.)  
 Yang Berhormat Pemangku Ketua Menteri (Datuk Khor Ngak Seng @ Khor Gark Kim, D.M.P.N.)  
 Yang Berhormat Penasihat Undang-undang (Encik Mohd. Saari bin Yusuff)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bertam (Datuk Abdul Rahman bin Haji Abbas, D.M.P.N., D.J.N.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Penaga (Datuk Haji Hassan bin Haji Md. Noh @ Mat Noor, D.M.P.N., P.J.K.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bagan Dalam (Datuk T. Subbiah, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., P.J.K.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Mohd. Shaiff bin Hj. Omar)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Pinang (Dr. Ong Hean Tee)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Lee Jong Ki, K.M.N.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Mohd. Zain bin Hj. Omar)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee, J.P.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Acheh (Tuan Haji Ahmad bin Saleh, P.K.T., A.M.N.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Tasek Gelugor (Tuan Haji Samsuddin @ Md. Noor bin Ahmad, A.M.N. P.K.T., P.J.K.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik Teoh Chung Hor — Teoh Kooi Sneah, J.P.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bukit Tengah (Encik Liang Thau Sang, P.J.M.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bagan Ajam (Encik Yusof bin Salleh)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Nibong (Dr. Tan Chong Teik, P.J.K.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Teluk Bahang (Tuan Haji Yahaya bin Ahmad)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Kampong Kolam (Encik Wong Hoong Keat)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Penanti (Encik Jusoh @ Yusoff Hilmi b. Hj. Shafie)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Pekan Bukit Mertajam (Encik Song Ban Kheng, P.J.K.)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Md. Isa bin Hj. Ramli)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bukit Tambun (Dr. Khoo Soo Kheng)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat)

**TIDAK HADIR:**

- Yang Amat Berhormat Ketua Menteri (Dr. Lim Chong Eu)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Paya Terubong (Encik Chin Nyok Soo)  
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bukit Glugor (Encik Karpal Singh)

**TURUT HADIR:**

- Setiausaha Dewan Undangan Negeri (Encik Wong Hin Fatt, P.J.K., P.J.M.)



Dewan bersidang semula pada jam 9.40 pagi.

DOA.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, pagi ini kita berasa bangga kerana ada satu rombongan dari Dewan Undangan Negeri Melaka yang terdiri dari Y.B. Datuk Abdul Razak bin Alias iaitu Speaker Dewan Undangan Negeri Melaka dan Y.B. Encik Yong Wee Wook. Sila (Tepukan).

Dewan dibuka untuk dibahaskan.

Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj Adnan @ Md. Isa bin Hj. Ramli):

Y.B. Tuan Speaker, saya bangun di sini untuk menyokong usul yang telah dikemukakan oleh saudara saya iaitu usul terima kasih di atas ucapan T.Y.T. Yang DiPertua Negeri di Dewan yang mulia ini pada 7 haribulan kelmarin.

Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri telah menyaran dan menekankan kepada kita semua untuk menitikberatkan masalah pembangunan dan memupuk rasa muhibbah di antara kita dan rakyat Negeri ini dan menghormati sesama kebudayaan dan agama yang mana rakyat di sini berbilang kaum dan berbilang agama, begitu juga beliau berharap Negeri Pulau Pinang ini akan menjadi satu contoh kepada negeri-negeri lain di atas dan usaha pembangunan untuk memaju dan meningkatkan taraf hidup rakyat di Negeri ini, terutama penduduk-penduduk desa. Dan saya juga mengalu-alukan kerjasama yang telah diberikan oleh pegawai-pegawai dan rakyat segenap lapisan untuk menunaikan hasrat Kerajaan dan hasrat pemimpin supaya cita-cita Kerajaan, cita-cita pemimpin akan tercapai. Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah sedaya upaya bekerja keras untuk memodenkan pentadbiran Negeri ini, terutama sekali Pentadbiran Tanah telahpun dikomputerkan untuk kemudahan rakyat di Negeri ini. Dengan itu, saya amat berbangga di atas ucapan dan semangat yang telah diberikan oleh Tuan Yang DiPertua di dalam Dewan yang mulia ini.

Selain dari itu, saya berharap juga kepada Kerajaan Negeri supaya jangan bertolak ansur dengan mana-mana golongan yang cuba hendak menekan atau hendak memaksa dan cuba hendak mengugut bahawa Kerajaan Negeri tidak menjalankan tugas atau bahawa Kerajaan Negeri tidak membuat sesuatu bagi rakyat. Ini adalah untuk menahkan jerat di genting kerana dia tahu keadaan

politik yang ada pada hari ini. Ini hanya tipu helah Ahli-ahli Pembangkang yang kita faham selama ini. Ahli-ahli Pembangkang terutama sekali Ahli dari Kawasan Pengkalan Kota telah tidak menghormati pendapat orang-orang lain dan juga tidak menghormati keputusan-keputusan yang telah dibuat oleh Parlimen dan Dewan Negeri sendiri. Beliau telah membangkitkan masalah-masalah yang telah termaktub, mempertikaikan masalah-masalah kebudayaan kebangsaan dan mempertikaikan masalah agama di Dewan yang mulia ini, walaupun ianya tidak patut dipertikaikan kerana masalah-masalah itu adalah masalah-masalah sensitif yang telah ujud dan tidak boleh dipertikaikan dan tidak boleh bertolak ansur kerana persefahaman telahpun dapat sesama pemimpin; rakyat telahpun merestui, yang mana kita boleh lihat dengan nyata Barisan Nasional (UMNO dan rakan-rakannya dalam Barisan Nasional) telah dipilih lebih banyak di sebelah sini daripada di sebelah sana. Tetapi, Tuan Speaker, mereka cuma hendak berkokok melalung-lalung tetapi ekornya bergelumang dengan tahi. Mereka ini cuba hendak menjadi hero atau juara untuk membela nasib rakyat tetapi pada hakikat yang sebenarnya tidak begitu, Tuan Speaker. Mereka tidak pernah menyuarakan sesuatu yang baik di Dewan yang mulia ini, hanya apa yang diperbuat ataupun keputusan di Dewan ini untuk memaju, meningkat dan menggalakkan rakyat ke arah pembangunan tidak pernah mereka sokong; apa yang Kerajaan buat baik tidak pernah dikatakan baik, tidak pernah dikatakan elok, bahkan sentiasa mereka dan memburuk-burukkan. Ini kita tidak hairan kerana ini adalah kerja mereka. Kita akan teruskan selagi rakyat berkehendakkan.

Jadi, Tuan Speaker, ucapan yang telahpun diterbitkan ataupun yang telah dihamburkan semalam oleh Wakil DAP daripada Pengkalan Kota tidak ada kaitan langsung, tidak ada kena-mengena langsung dengan ucapan Tuan Yang Terutama yang mana hasrat Tuan Yang Terutama berkehendakkan perpaduan, harmoni di antara sesama kaum, tetapi wakil daripada Pengkalan Kota sebaliknya menghamburkan ucapan yang boleh meniupkan api semangat memecah-belahkan kaum, menanamkan semangat yang tidak diingini. Mungkin dengan ucapan beliau rakyat akan mencurigai di antara satu sama lain yang mana kita telah bina sejak turun-temurun yang mana kita menghormati kaum *immigrants* atau kaum yang mendatang dan mereka juga menghormati kita. Di situlah kita menjadi satu puak, satu kumpulan, satu rakyat di Negara ini yang



menjunjung di bawah pemerintahan Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang Di Pertuan Agong dan juga di bawah pentadbiran Perdana Menteri kita yang amat dikasihi, Y.A.B. Dr. Mahathir Mohamad dan Timbalannya Y.A.B. Datuk Musa Hitam, yang mana berkehendakkan kita sentiasa sejahtera diimbangkan ekonomi dan menjayakan Dasar Ekonomi Baru yang tidak mengira kaum dan tidak mengira bangsa. Tetapi wakil daripada Pengkalan Kota menerbitkan masalah-masalah kebudayaan kebangsaan, mencuitkan dengan inang, hadrah, makyong dan sebagainya di dalam Dewan ini. Ini adalah hak kebudayaan nasional yang telah termaktub. Kita tidak pernah mencuitkan dalam Dewan ini masalah Cingay dan masalah tarian naga kerana itu adalah kebudayaan integrasi. Kita tidak pernah mencuitkan, tapi wakil Pengkalan Kota, wakil Pembangkang, amat mengharapkan supaya rakyat di Pulau Pinang ini salah faham dan pandang serong di antara satu sama lain. Di situlah mereka dapat menjerat dan menawan rakyat tahu dan sudah faham sejauh mana perjuangan DAP yang datang ke Dewan ini bukan hanya untuk memperjuangkan nasib rakyat tetapi untuk bercakap seperti orang yang tidak siuman dan membantai secara buta-tuli. Mereka tidak tahu peraturan dan tidak mengikut perintah Tuan Speaker.

Jadi Datuk Speaker, saya sungguh berasa dukacita di atas apa yang disarankan oleh Parti Pembangkang petang semalam yang mana beliau juga tidak mahu menerima nilai-nilai Islam yang mana telah diusahakan oleh pemimpin-pemimpin kita supaya nilai-nilai Islam ini dapat diterapkan kepada semua bangsa kerana di dalam nilai-nilai Islam itu ada kebaikan, menghormati satu sama lain, memahami hak orang lain serta rasa harmoni dan rasa kasih sayang sesama rakyat. Ini semua termaktub di dalam nilai-nilai Islam. Islam tidak memaksa dan tidak menekan mana-mana pihak pun sepertimana yang ditekankan oleh Ahli Kawasan Pengkalan Kota bahawa Kerajaan UMNO telah menekan semua golongan. Ini saya menafikan sama sekali kerana UMNO adalah Kerajaan yang dipilih dan dipersetujui oleh rakyat Negeri ini untuk memerintah Negara ini dan kita akan menjalankan tugas betul-betul, bukan setakat mari ke Dewan ini untuk mencari pengaruh dan publisiti yang tidak berguna. Wakil dari Pengkalan Kota juga telah menunjukkan bahawa beliau tidak menerima dasar kebudayaan kebangsaan dan menerangkan nilai-nilai Islam.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, nampaknya ucapan ini bukan

ucapan di atas ucapan Tuan Yang Terutama tetapi di atas ucapan saya sahaja.

**Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan @ Md. Isa bin Hj. Ramli):**

Tuan Speaker, saya suka hendak menyaran-kan ini adalah berkaitan dengan ucapan Tuan Yang Terutama kerana .....(g a n g u a n).

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tapi beliau telah katakan ucapan saya tidak bersangkut dengan ucapan Tuan Yang Terutama. Sekarang beliau bercakap berkenaan ucapan saya.

**Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan @ Md. Isa bin Hj. Ramli):**

Tuan Speaker, ada sangkutnya sebab apa yang saya katakan ialah berkenaan apa yang beliau bawa di dalam Dewan yang mulia ini.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Beliau baru kata ucapan saya tidak bersang- kut, sekarang beliau berucap di atas ucapan saya.

**Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan @ Md. Isa bin Hj. Ramli):**

Tuan Speaker, wakil dari Pengkalan Kota ini telah menidakkan dan tidak mahu menerima sepertimana yang dikehendaki oleh rakyat dan pemimpin Negara supaya nilai-nilai Islam dan dasar kebudayaan Islam ini hendaklah diterima. Ini bermakna wakil DAP ini tidak mempersetujui apa yang telah termaktub. Jadi kalau beliau tidak suka pada Negara ini boleh pilih negara mana yang beliau suka dan dianggap sesuai dengan kehendak-nya. Kita boleh uruskan untuk beliau pergi ke Negara mana yang disukainya jika tidak ada tempat yang baik di Malaysia ini untuk beliau.

Yang Berhorma Tuan Speaker, kebudayaan kebangsaan ini dapat dijadikan salah satu tungga-kan kepada keperibadian dan penyatuan rakyat di Negeri ini. Kebudayaan kebangsaan juga adalah sebagai benteng bagi mempertahankan identiti dan maruah bangsa yang merdeka. Kita tidak ingin melahirkan bangsa Malaysia yang berpecah- pecah yang mempunyai nilai-nilai atau norma hidup yang bercanggah, yang masih mempunyai sumber kefahaman yang sempit, tidak serasi dan tidak sesuai dengan pembinaan Malaysia yang cemerlang.

Tuan Speaker, adalah menjadi cita-cita kita bersama bagi melahirkan masyarakat

Malaysia yang bersatu, yang tidak boleh diretakkan oleh penentangan kepentingan kesukuan secara yang sempit. Dasar kebudayaan Negara adalah diasaskan kepada landasan ke arah melahirkan rupa bentuk Negara Malaysia yang bersatu. Yang menjadi persoalannya ialah kita, . . . . kita mestilah bersikap terbuka dan berusaha serta bertanggungjawab untuk mengisi konsep ini bagi kepentingan hidup kita bersama, jika kita benar-benar inginkan sebuah Negara yang aman, makmur dengan kehidupan rakyatnya yang damai serta bahagia. Ugama, bahasa dan kebudayaan tidak seharusnya lagi dijadikan issue politik yang hanya akan menguntungkan segolongan anti-perpaduan dan taat setia yang boleh diragukan. UMNO dan rakan-rakannya di dalam Barisan Nasional akan mempertahankan dasar kebudayaan kebangsaan Negara ini dan tidak akan bertolak ansur, dan tidak takut dengan tekanan daripada mana-mana pihak. Soal kebudayaan kebangsaan adalah soal *survival* kita dari segi perpaduan dan *survival* warisan kita. Ini bererti usaha-usaha penerusan dan penyambungan keperibadian kita sebagai satu bangsa dan satu negara.

Tuan Speaker, usaha-usaha Kerajaan Negeri mengkomputerkan Pentadbiran Tanah adalah dialu-alukan dan saya ucapkan syabas. Walaupun begitu tenaga manusia masih diperlukan juga. Sekarang terdapat tanah-tanah sawah ditambun dan bukit-bukit di korek mungkin tanpa kebenaran. Di sinilah perlunya tenaga manusia dari Pejabat Tanah dan pegawai-pegawai tidak perlu dan jangan menunggu aduan dari orang ramai untuk bertindak.

Adalah diharapkan juga tanah-tanah di Negeri ini tidak dipindah milik kepada bukan warganegara Malaysia. Kita tidak mahu nasib seperti "Maknya Si Randang, anak di pangkuan diletakkan, kera di hutan disusui, dagang lalu ditakkan, suami pulang kelaparan". Tanah-tanah di Negeri ini Kerajaan haruslah mengutamakan bagi kepentingan rakyat Negeri ini. Adalah diingatkan Kerajaan Negeri perlu bersikap tegas ke atas permohonan-permohonan penukaran syarat tanah pertanian, tanah-tanah pertanian mestilah dikekalkan di Negeri ini. Walaupun terdapat tekanan daripada mana-mana pihak dan golongan, tanah pertanian mesti ujud di Negeri ini kerana tanah pertanian di Negeri ini makin kekurangan akibat dari penambahan penduduk dan bangunan.

Tuan Speaker, peruntukan pemberian rumah-rumah kos rendah Kerajaan Negeri perlulah dikaji dengan teliti sebelum diberikan pada orang

ramai supaya tidak timbul kekecohan dan perasaan tidak puashati di kalangan rakyat seperti baru-baru ini terdapat di surat-surat khabar, perbualan di kedai-kedai kopi dan di pejabat-pejabat. Saya amat dukacita perkara ini telah berlaku. Adalah diharapkan perkara tersebut jangan berulang lagi.

Saya juga mengalu-alukan rancangan Kerajaan hendak mengswastakan pembinaan rumah kos rendah ini supaya pembinaan kos rendah ini dapat dijalankan dengan secepat mungkin. Ini adalah menjadi satu kebaikan kepada rakyat di Negeri ini yang mana rakyat Negeri ini masih perlu akan rumah-rumah.

Tuan Speaker, PDC telah berjaya membina ribuan rumah untuk keperluan rakyat di Negeri ini. Sekalong bunga dan tahniah diberikan di atas kejayaan PDC itu. Walaupun begitu, saya rasa terkilan dan sedih sedikit kerana rumah-rumah yang dibina itu tidak terdaya dimiliki oleh kaum Bumiputra kerana bangunan-bangunan yang dibina itu tidak sesuai, tambah pula mahal dan sukar mendapat pinjaman penuh 100% daripada mana-mana badan kewangan.

Tuan Speaker, PERDA boleh memainkan peranan di dalam usaha-usaha menolong menyelesaikan sosial ekonomi serta memajukan penduduk-penduduk desa di Negeri ini. Tuan Speaker, saya mohon maaf menyebut PERDA dalam ucapan saya ini kerana perbadanan ini tidak disebutkan di dalam ucapan Tuan Yang Terutama pada 7 haribulan.

Saya juga mengalu-alukan cadangan Kerajaan Negeri mengenai penubuhan Yayasan Pulau Pinang. Semoga dengan pertubuhan ini, Yayasan ini dapat dinikmati oleh semua rakyat terutama sekali rakyat yang tinggal di desa dan faedah-faedah ini menyeluruh kepada semua rakyat dan golongan. Saya berharap bahawa Yayasan ini akan dikadji dengan teliti terlebih dahulu sebelum dilancarkan supaya rakyat dapat menikmati dengan seadil-adilnya di atas penubuhan Yayasan Pulau Pinang ini.

Usaha-usaha Kerajaan Negeri menjalankan kempen untuk memperbanyakkan lagi Bumiputera melabur di dalam Amanah Saham Nasional (ASN) patut diberi pujian kerana dengan usaha-usaha ini Negeri Pulau Pinang telah dapat menduduki tempat ketiga di Negara ini. Saya ucapkan terima kasih dan syabas kepada Kerajaan Negeri. Tapi saya tertanya-tanya di hati saya sendiri mengapa 42% sahaja rakyat Negeri ini melabur. Apakah



mungkin ada sebab-sebab yang tertentu menyebabkan timbul perasaan curiga ataupun was-was dari segolongan kecil masyarakat Islam tentang pelaburan di dalam ASN. Saya berharap Mufti di Jabatan Ugama Islam dapat memberi penjelasan atau fatwa mengenai perkara ini supaya mereka tidak menjadi penghasut atau penghalang kepada hasrat dan cita-cita Kerajaan.

Kerajaan Negeri melalui Jabatan Ugama Islam patut juga mencari jalan dan berusaha untuk meningkatkan mutu bacaan Al-Quran Nul-Karim di kalangan orang-orang Islam di Negeri ini terutama sekali dikalangan generasi muda kerana manakala tiba ke peringkat musabaqah, saya lihat masih orang-orang yang sama yang mengambil bahagian dalam pertandingan dan para peserta pula tua-tua. Mungkin kalau begini maka hasrat dan cita-cita Kerajaan untuk meneruskan tidak akan tercapai. Melalui Musabaqah Al-Quran dapat kita mengembangkan syiar Islam di samping boleh memperkenalkan dan mengharumkan Negara kita di luar.

Tuan Speaker, di samping itu saya berharap kepada Jabatan Ugama Islam dapat menyiapkan dengan segera dan melaksanakan dengan secepat mungkin Undang-undang Perlindungan Keluarga Islam. Dengan pelaksanaan itu dapat kita menepati kehendak-kehendak Islam supaya benar-benar melindungi hak-hak wanita Islam di Negeri ini khususnya dan keseluruhan orang-orang Islam amnya.

Tuan Speaker, belia-belia juga merupakan golongan yang penting di Negeri ini. Melalui belia-belia kita dapat mengujudkan perpaduan kaum, oleh itu saya berharap Kerajaan Negeri dapat memberi perhatian yang serious terhadap golongan belia-belia ini. Sebarang bentuk kegiatan ataupun kursus yang diadakan seharusnya melibatkan belia-belia daripada berbagai kaum. Perpaduan di kalangan belia hari ini adalah merupakan satu jaminan kepada perpaduan masyarakat Negeri ini di masa akan datang.

Tuan Speaker, saya yakin dan percaya bahawa rakyat Negeri ini menyambut baik usaha-usaha Kerajaan Negeri melaksanakan projek-projek pembangunan untuk meninggikan taraf hidup, menambahkan pendapatan penduduk desa, memperkembangkan kemudahan-kemudahan asas dengan berhasrat membentuk satu generasi yang dapat menghadapi cabaran-cabaran dan pembaharuan yang lebih berkesan. Langkah-langkah yang lebih praktikal untuk memastikan kemis-

kinan dan pengangguran di Negeri ini terutama sekali di kawasan desa perlulah dirancang dengan teratur. Kerajaan mestilah memberi perhatian yang utama kepada pembangunan-pembangunan desa seperti menumpukan kepada kemudahan asas, memodenkan sektor pertanian dan memberi galakan, peluang serta kemudahan-kemudahan di bidang perniagaan kepada Bumiputera.

Pada masa dahulu, Tuan Speaker, tidak ada garis panduan dan perancangan yang teratur maka inilah yang menyebabkan timbulnya tidak keseimbangan ekonomi di antara kaum di Negeri ini. Segala pembangunan yang dirancang dan dilaksanakan hendaklah betul-betul sampai ke matlamat yang diterima oleh rakyat semua golongan dan peringkat terutama sekali penduduk-penduduk yang tinggal di desa. Adalah diingatkan bahawa kawasan-kawasan desa di Negeri ini masih ketinggalan jauh dan berbeza dengan kawasan-kawasan pekan serta taman-taman yang sedang berkembang, pelaksanaan kemudahan-kemudahan asas di setengah-setengah kawasan adalah mendukacita dan menyedihkan, oleh itu saya menyeru kepada Kerajaan Negeri supaya memberi keutamaan yang lebih kepada projek-projek pembangunan di kawasan-kawasan desa. Walaupun usaha-usaha ke arah ini ada tapi tidak memadai terutama sekali di kawasan Seberang Perai khususnya Kawasan ADUN Kubang Semang. Walaupun usaha-usaha ke arah ini ada tapi kurang memuaskan.

Tuan Speaker, hasil-hasil pembangunan Negeri ini hendaklah dinikmati bersama dengan adil oleh semua golongan dan semua kaum dan rakyat Negeri ini. Sekiranya tidak kestabilan dan keharmonian rakyat tidak akan wujud. Dengan itu matlamat Dasar Ekonomi Baru yang dilancarkan yang bertujuan hendak menyusun semula masyarakat dan membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum di kawasan tidak akan terlaksana.

Tuan Speaker, didapati ada projek-projek pembangunan di Negeri ini ada yang cepat siap iaitu lebih awal dari masa yang dijangkakan. Saya ucapkan terima kasih di atas sikap bersih, cekap dan amanah, tapi di samping itu ada juga projek-projek pembangunan yang lambat siap, terbengkalai dan ditinggalkan begitu saja. Saya ingin menyeru kepada Kerajaan supaya meneliti dan mengawasi semua projek pembangunan di Negeri ini sama ada cepat atau lambat siap ataupun yang terbengkalai supaya terlaksana dengan jaya serta lebih berkesan. Kita tidak boleh berbangga dengan projek-projek yang cepat siap oleh sebab ada



sebilangan kecil projek-projek pembangunan yang cepat siap tetapi mutunya rendah dan tidak ada kualiti, unipama bangunan-bangunan yang dibina itu retak, bangunan condong, jalan-jalan mendap, parit-parit tidak sempurna dan lain-lain lagi.

Begitu juga projek yang lambat siap dan terbelangkalai diharap Kerajaan mestilah menyiasat sama ada berlaku penyelewengan ataupun sebaliknya. Tindakan yang tegas hendaklah diambil ke atas mereka yang menyeleweng. Penyelewengan boleh dianggap sebagai perbuatan jenayah dan pengkhianatan terhadap rakyat dan tidak boleh dimaafkan. Matlamat Kerajaan melancarkan Dasar Ekonomi Baru bermaksud menyusun semula masyarakat dan membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum khususnya terhadap masyarakat kawasan luar bandar. Jadi inspirasi dan cita-cita Kerajaan dan harapan rakyat kita tidak akan tercapai jika masih ada penyelewengan atau orang-orang yang mengambil kesempatan mengaut keuntungan bagi diri sendiri.

Oleh itu, Tuan Speaker, saya ingin mengesyorkan kepada Kerajaan Negeri supaya menubuhkan satu Badan Pengawasan untuk projek-projek pembangunan di Negeri ini sama ada Projek Kerajaan Negeri, Projek Kerajaan Pusat, Projek Agensi Kerajaan Negeri ataupun projek Agensi Kerajaan Pusat supaya semua projek-projek itu dilaksanakan mengikut perancangan dan jangkaan yang dirancang serta menunaikan syarat-syarat yang dikehendaki oleh Kerajaan. Kejayaan pembangunan di zaman ini adalah menentukan kejayaan pembangunan di zaman ini adalah menentukan kejayaan dan kesetabilan rakyat di masa akan datang. Sekali lagi saya menekankan supaya Kerajaan jangan bertolak ansur dan bertindak tegas terhadap penyelewengan ke atas projek pembangunan ini. Kerjasama dan kejujuran serta keikhlasan pegawai-pegawai juga mesti diambil kira di dalam projek pembangunan di Negeri ini.

Tuan Speaker, di akhir ucapan saya, saya mengucapkan terima kasih kepada Tuan Speaker yang mana telah memberi peluang kepada saya mengambil bahagian dalam ucapan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama dan sekali lagi saya berharap kepada Kerajaan Negeri jangan bertolak ansur, jangan merasa tersekat oleh mana-mana pihak yang cuba hendak menekan atau mengugut; kami Ahli-ahli UMNO sentiasa berdiri teguh.

Dengan ini saya sekali lagi menyokong Usul ucapan Tuan Yang Terutama dalam Dewan ini.

Sekian, terima kasih.

## Ahli Kawasan Kampong Kolam (Encik Wong Hoong Keat):

Tuan Speaker, saya bangun untuk membahas Usul ini dan menyokongnya. Saya amat hairan mendapat tahu bahawa industri pelancungan semakin merosot di Pulau Pinang. Kita memang sedar bahawa industri pelancungan adalah pendapatan utama Negeri kita. Kami memang sedar bahawa dunia sedang mengalami kemerosotan, tetapi kita tidak boleh duduk dengan tidak membuat apa-apa untuk menunggu pemulihan ekonomi. Di Negeri kita, kedai-kedai di Leboh Campbell, Jalan Pinang dan juga kedai-kedai yang berdekatan mengalami perniagaan yang buruk dan tidak dapat menemui perbelanjaan. Hotel-hotel juga sedang mengalami perniagaan yang buruk dan mempunyai bilangan penduduk yang rendah.

Kita mesti ingat bahawa perniagaan memberikan pekerjaan, tetapi dengan kemerosotan industri pelancungan yang dialami sekarang pekerjaan tidak banyak didapati untuk orang-orang yang sedang mencari kerja. Kita mesti membuat sesuatu untuk memperbaiki keadaan kemerosotan industri pelancungan, kerana jika tidak syarikat-syarikat dan firma-firma mungkin terpaksa membuang pekerja-pekerja.

Tuan Speaker, kita tidak boleh duduk dengan tidak membuat apa-apa dan menunggu pemulihan ekonomi, kita tidak boleh membiarkan keadaan-keadaan luar mengancam penghidupan kita. Kita boleh membuat penukaran di sekitar kita tetapi tidak banyak penukaran yang telah dibuat.

Usaha-usaha untuk memperkenalkan Pulau Pinang telahpun dilaksanakan, tetapi banyak pelancung-pelancung dari negeri-negeri lain tidak tahu akan negeri kita. Ini menunjukkan bahawa kita mesti berusaha lebih lagi untuk memperkenalkan Pulau Pinang. Pulau Pinang mempunyai banyak kebaikan sebagai sebuah pulau peranginan, tetapi kita faham bahawa kita mempunyai banyak pertandingan. Kita harus menguatkan usaha memperkenalkan Pulau Pinang untuk menarik pelancung-pelancung.

Tuan Speaker, setelah Pulau Pinang kehilangan status pelabuhan bebas, industri pelancungan Negeri kita telah merosot. Pendapatan dari industri pelancungan semakin berkurangan. Pendapatan itu telahpun pergi ke Singapura dan Hong Kong. Kita mempunyai sebab yang baik untuk menuntut balik status pelabuhan bebas kita memandangkan kemerosotan yang dialami sekarang. Sebagai pelabuhan bebas, kita telah memberi kebaikan yang

berlebihan kepada lain-lain pulau. Contohnya perbelanjaan Negeri kita adalah lebih kurang dari Singapura dan Hong Kong, oleh itu kita boleh menjual barang-barang dengan harga yang lebih murah dari lain-lain negeri. Ini akan menambahkan pekerjaan dan Negeri kita juga akan mendapat mata wang negeri lain. Penduduk Negeri kita juga tidak akan pergi ke negeri-negeri lain untuk membeli belah. Kita akan mendapat satu peringkatan dalam akaun semasa Negeri kita.

Akhirnya tidak sesiapa yang tahu bila ekonomi Negeri kita akan pulih semula dan kita mestilah berusaha untuk membaikinya.

Terima kasih.

**Ahli Kawasan Bukit Tengah (Encik Liang Thau Sang):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan ucapan Tuan Yang Terutama yang telah dilafazkan dalam Dewan Yang Mulia ini pada hari yang lepas. Maka dengan perasaan sukacita saya mengucapkan penyokong di atas ucapan Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri Pulau Pinang.

Dalam ucapan Tuan Yang Terutama telah disentuh rancangan-rancangan baru Kerajaan Negeri seperti reklamasi tanah, Yayasan Negeri Pulau Pinang, projek menambahkan bekalan air, skim pengswastaan serta skim-skim baru yang bertujuan untuk meningkat kecekapan pentadbiran Kerajaan dan sebagainya. Rancangan-rancangan ini sudah memberi harapan baru kepada rakyat Pulau Pinang dan juga akan menjamin pembangunan negeri ke arah tahun 2000.

Tuan Speaker, sebagaimana yang dinyatakan dalam ucapan Tuan Yang Terutama, pertanian adalah masih menjadi sektor yang asas dalam ekonomi Negeri. Usaha Kerajaan Negeri ke arah bidang pertanian sudah tentu boleh membawa faedah kepada rakyat di luar bandar secara langsung. Setakat ini kebanyakan rakyat yang terlibat dalam pertanian, khususnya nelayan-nelayan, terdiri daripada golongan yang miskin. Adalah perlu bagi Kerajaan memberikan kemudahan dan pertolongan dengan seboleh-bolehnya untuk menjamin kehidupan mereka tidak akan terjejas. Maka sebelum melaksanakan apa-apa dasar baru, Kerajaan pasti menimbangkan dengan teliti akan kesannya ke atas kehidupan mereka. Di samping itu Kerajaan perlu memastikan bahawa pihak penguatkuasa seperti Majuikan dan Polis Laut tidak menyele-

weng dalam perjalanan tugas mereka yang sewajarnya. Pihak penguatkuasa semestinya mengurangkan gangguan yang tidak dikehendaki terhadap nelayan-nelayan yang berusaha di laut dan jika dalam keadaan yang tidak dapat dielakkan, pihak yang berkuasa pasti menentukan agar tindakan mereka tidak akan menyebabkan kerugian kepada nelayan-nelayan.

Tuan Speaker, di samping perkembangan dalam bidang perusahaan, projek pembekalan air juga telah menjadi satu kebanggaan kepada Negeri Pulau Pinang. Walau bagaimanapun, kita tidak menafikan masih ada ramai rakyat yang belum dapat menikmati keperluan kehidupan yang asas ini. Kebanyakan mereka ini terdiri daripada setinggan-setinggan di tanah swasta seperti Kampong Telok di sebahagian kawasan Bukit Tengah.

Tuan Speaker, saya berani mengatakan bahawa pembangunan di bidang ini kurang bermakna kepada golongan rakyat yang tersebut oleh kerana mereka tidak dapat mengecapi hasil pembangunan. Saya menghargai usaha Kerajaan dalam projek pembekalan air akan tetapi saya berpendapat bahawa usaha dan hasrat Kerajaan terjejas, oleh kerana peraturan-peraturan yang telah ada. Di bawah peraturan sekarang, untuk mendapat bekalan air kebenaran tuan tanah mesti didapati dahulu dan jika tuan tanah tidak memberi kebenaran permohonan untuk bekalan air tidak dapat dilayani.

Tuan Speaker, peraturan-peraturan yang tidak munasabah itu bukan sahaja telah menafikan sebahagian rakyat yang besar, khasnya rakyat yang miskin dari mendapat bekalan air yang diperlukan akan tetapi bekalan elektrik juga. Saya menyeru kepada Kerajaan mengkaji semula pada keseluruhannya peraturan-peraturan yang telah ada ini supaya dapat menjamin pembangunan Negeri boleh membawa faedah kepada semua rakyat.

Tuan Speaker, cara menilai kecekapan pentadbiran satu-satu jabatan itu bukanlah memandang sama ada jabatan itu menggunakan komputer atau tidak, akan tetapi memandangkan berapa cepatnya jabatan tersebut dapat menjawab permohonan-permohonan rakyat. Saya berkata demikian bukan kerana ingin menyusahkan perasaan pihak yang berkenaan, tetapi berasaskan kepada hakikat yang sedia ada. Ramai rakyat di Seberang Perai yang memohon pemberian tanah belum mendapat apa-apa jawapan dari pihak yang berkenaan walaupun telah menunggu bertahun-tahun.



Tuan Speaker, dua tahun dahulu, Pengerusi Jawatankuasa Tanah Negeri telah mengumumkan bahawa segala permohonan untuk pecahan sempadan, pertukaran syarat dan sebagainya mesti diselesaikan dalam tempoh tiga bulan. Pengumuman itu pada mulanya memang menggembarakan pihak-pihak yang terlibat khasnya pemaju-pemaju perumahan, akan tetapi keadaan yang sebenarnya sungguh bukan demikian, kerana didapati masalah pelawat-pelawat terus berada. Saya telah mendapati bahawa beberapa permohonan untuk pertukaran syarat yang telah sampai ke peringkat Negeri pada bulan Julai tahun 1983 belum dapat diselesaikan pada masa sekarang. Ini membuktikan bahawa masih ada banyak aspek lagi yang perlu dibaiki.

Tuan Speaker, Pulau Pinang mempunyai sumber-sumber yang istimewa bagi pelancungan. Oleh itu pelancungan tidak susah akan menjadi perusahaan yang utama bagi Negeri ini sekiranya dapat dirancang dan dibangunkan secara sesuai. Dengan adanya Jambatan Pulau Pinang sudah bertambah lagi satu penarikan baru kepada pelancung-pelancung sama ada dalam Negeri ataupun luar Negeri.

Perkembangan pelancungan dalam Negeri setakat ini hanya terhad kepada darat sahaja. Sebagai sebuah pulau dalam laut, pelabuhan dan pulau-pulau kecil di sekeliling Pulau Pinang memang mempunyai syarat-syarat yang tidak tertanding oleh negeri-negeri lain. Maka dalam perancangan pelancungan Negeri Kerajaan serta sektor swasta pasti menimbangkan dengan teliti bagaimana memasukkan keindahan seperti ini ke dalam program pelancungan di Negeri Pulau Pinang supaya menjadikan keistimewaan dan perbezaan dari tempat-tempat yang lain. Di samping itu, pihak yang berkenaan juga pasti mengambil langkah yang berkesan untuk memperbaiki keadaan keselamatan dalam Negeri supaya dapat mengujudkan perasaan selamat di kalangan pelancung yang melawat ke Pulau Pinang. Ini juga adalah satu faktor yang penting dalam perkembangan pelancungan.

Tuan Speaker, masalah kekurangan rumah kediaman masih menjadi masalah yang utama bagi Negeri Pulau Pinang, maka penunpuan usaha dan daya Kerajaan ke dalam bidang ini sungguh menunjukkan hasrat Kerajaan untuk mengatasinya. Usaha Kerajaan ingin mengswastakan pembangunan perumahan kos rendah sudah tentu akan menambahkan bekalan rumah kepada rakyat dan

patutlah dipuji. Bersama-sama dengan ini, Kerajaan perlu mempercepatkan juga pemberian rumah kepada pemohon-pemohon yang berjaya.

Tuan Speaker, setahu saya sebanyak 367 pemohon yang berjaya diperuntukkan rumah-rumah kos rendah di seluruh Negeri pada bulan Mac tahun ini masih belum lagi mendapat kunci rumah hari ini. Masalah seperti ini patut dielakkan oleh kerana ia akan membangkitkan perasaan curiga akan kecekapan Bahagian Perumahan Negeri.

Tuan Speaker, akhir-akhir ini saya menyokong ucapan Tuan Yang Terutama.

Sekian, terima kasih.

**Ahli Kawasan Tasek Gelugor (Tuan Hj. Md. Noor bin Ahmad):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian bagi mengucapkan jutaan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri Pulau Pinang atas ucapan dan lafaz beliau di Dewan Yang Mulia ini pada 7hb. Mei, 1984 yang lalu. Pada 8hb. Mei iaitu kelmarin, wakil dari Pengkalan Kota telah berucap di Dewan yang mulia ini dengan menuduh pemimpin-pemimpin parti komponen Barisan Nasional iaitu Parti UMNO, Parti GERAKAN dan juga Parti MCA sebagai hujahnya bagi menentang usaha-usaha Kerajaan seolah-olah pemimpin-pemimpin dari Parti Komponen Barisan Nasional tidak memandang jauh mengenai kedudukan agama dan juga kebudayaan semua kaum di Negara ini. Saya amat dukacita atas sikap Ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Kota kerana membuat tuduhan yang begitu liar dan tidak bertanggungjawab kepada kesan ucapannya di Dewan yang mulia ini dengan tidak menghirau langsung Perlembagaan Negeri Pulau Pinang dan aturan Peraturan Mesyuarat. Saya ingin mengingatkan serta memberi amaran keras kepada Yang Berhormat Ahli dari Pengkalan Kota supaya pada masa akan datang hendaklah merujuk dahulu Perlembagaan Negeri serta aturan Peraturan Mesyuarat Dewan semasa memberi ucapan di Dewan ini.

Perlembagaan Negeri telah dengan jelas mencatatkan bahawa Bab 2 —Ugama Islam, perkara 5(1) menyebutkan:

“Yang DiPertuan Agong hendaklah menjadi Ketua Ugama Islam dalam Negeri”

(maksud Negeri dalam Perlembagaan ialah Negeri Pulau Pinang) dan Bab 5(2) menyebutkan:



"Badan Perundangan hendaklah dengan undang-undang memperuntukkan pengatur-an hal-ehwal Ugama Islam dan menubuhkan satu Jumaah bagi menasihatkan Yang DiPertuan Agong mengenai perkara-perkara yang berhubung dengan Agama Islam"

dan perkara ini telah disentuh oleh Ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Kota dengan begitu penuh emosi.

Mengenai Peraturan Mesyuarat di Dewan yang mulia ini, Ahli dari Pengkalan Kota telah mencabul dan tidak mengindahkan Peraturan 46(xiii) dari (a) hingga (d) dan Peraturan 46(xvii) dari (a) hingga (c). Ini melambangkan bahawa beliau tidak faham akan perkara ini.

Tuan Speaker, saya ingin bertanya kepada Ahli dari Pengkalan Kota adakah beliau sedar bahawa ucapan beliau itu telah melambangkan tidak taat setianya kepada Negeri ini dan telah cuba untuk menimbulkan ketegangan antara kaum-kaum dalam Negeri ini? Saya harap Ahli dari Pengkalan Kota jangan cuba bermain politik di dalam Dewan yang mulia ini.

Saya suka mengingatkan wakil yang berkenaan dan DAP bahawa Parti Barisan Nasional dan Kerajaan Barisan Nasional tidak ada niat langsung untuk hendak menghapuskan agama-agama lain serta juga kebudayaan lain-lain kaum. Saya ingin menyebutkan satu contoh Perayaan Pesta Pulau Pinang, misalnya, kebudayaan yang ditunjukkan di Pesta itu semasa pembukaan rasminya adalah lebih banyak kebudayaan Cina yang dipersembahkan. Ini telah menimbulkan kurang senang di kalangan orang Melayu, tetapi orang Melayu tidak pernah meluahkan perasaan mereka di Dewan yang mulia ini kerana ingin menjaga kesejahteraan rakyat semua kaum.

Sebagai Wakil Rakyat dan seorang pemimpin saya ingin menasihati Ahli Yang Berhormat supaya ucapan yang berbau perkauman hendaklah dijaga, jangan dibawa ke Dewan ini, dan ucapan-ucapan di Dewan ini akan diakhbarkan oleh semua akhbar-akhbar di Tanah Air kita, dan ini akan menyemarakkan semangat perkauman di Negara ini. Saya ingin bertanya Yang Berhormat, sukakah pergaduhan perkauman berlaku di Negara kita ini? Jika jawapan Yang Berhormat ialah suka, maka saya akan menganggap bahawa Yang Berhormat ialah suka, maka saya akan menganggap bahawa Yang Berhormat bukanlah sebagai seorang rakyat Malaysia tulin dan bukan juga se-

bagai seorang pemimpin tetapi mungkin sebagai samseng ataupun pemimpin yang tidak bertanggungjawab kepada Negara dan rakyat kita. Pemimpin-pemimpin segala kaum di Negara kita telah bersetuju atas ikatan agama dan kebudayaan semua kaum di Negara kita ini. Jangan cuba pula untuk mengabui fahaman semua rakyat di Negeri dan Negara ini pada keseluruhannya.

Tuan Speaker, saya ingin menyentuh perkara 8 yang disentuhkan oleh Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri bahawa satu Yayasan Negeri yang dinamakan Yayasan Negeri Pulau Pinang akan ditubuhkan oleh Kerajaan Negeri ini dengan tujuan dan matlamat melabur, membantu dan menolong rakyat kita yang miskin dan ini bermakna bahawa Kerajaan Barisan Nasional Pulau Pinang yang telah dipilih oleh rakyat Negeri ini tidak berdiam diri untuk membantu dan menolong rakyat yang susah. Yayasan ini saya harap akan segera ditubuhkan bagi kepentingan rakyat seluruh Negeri ini.

Saya juga mengambil kesempatan memuji peranan Kerajaan Pusat dan Kerajaan Negeri ini atas kerjasama yang begitu gigih, hanya parti DAP sahaja yang tidak mahu mengakui hakikat ini. Sebagai contoh, pembinaan Jambatan Pulau Pinang akan menghubungkan antara Tanah Besar dengan Pulau Pinang akan disiapkan dengan lebih awal dari jadualnya. Ini bermakna bahawa pihak yang membina jambatan itu telah bersepakat untuk sama-sama memajukan Negara dan Negeri ini serta pula bayaran tol akan diserahkan kepada Kerajaan Negeri kita. Ini bermakna bahawa permintaan saya di dalam Dewan ini semasa Mesyuarat Dewan ini yang lalu bagi menambahkan hasil Negeri ini telah ditunaikan oleh Kerajaan Pusat. Adakah ini menunjukkan tidak ada kerjasama di antara Kerajaan Pusat dan Kerajaan Negeri seperti yang didakwa oleh Ahli dari Kawasan Pengkalan Kota itu? Ini menunjukkan dengan terang dan jelas bahawa tuduhan oleh wakil itu adalah dusta dan bohong, hanya mengikut perasaan beliau sendiri sahaja serta niat jahat.

Tuan Speaker, sebagai seorang wakil yang dipilih oleh rakyat, saya merakamkan ucapan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri kerana beliau sangat memandag berat di atas tanah-tanah terbiar di Negeri ini yang tidak mendatangkan hasil kepada rakyat, Kerajaan Negeri akan terus memulihkan tanah rang atau tanah terbiar ini bagi memulihkan pendapatan rakyat kita terutama yang tinggal di kawasan luar bandar. Ini bermakna pandangan

Kerajaan Negara atas masalah yang dihadapi oleh rakyat kita tidak akan kita biarkan bahkan segala usaha untuk meninggikan taraf pendapatan rakyat akan terus diusahakan oleh Kerajaan kita. Saya sangat bersetuju dan meminta supaya rancangan ini terus dipercepatkan lagi.

Mengenai perumahan kos rendah, saya sangat berharap projek rumah yang baru siap di kawasan saya itu (ini saya rujukkan kepada Ahli Kawasan Sungai Pinang) hendaklah dipercepatkan pemberiannya kepada rakyat terutama sekali kepada pemohon-pemohon di kawasan saya. Hal ini jika dilambatkan saya sangat bimbang rumah itu akan rosak dan merugikan masa bayaran balik antara Kerajaan dan rakyat serta juga antara Kerajaan Pusat dan Negeri atas faedah kepada pinjaman kita.

Tuan Speaker, saya menjunjung tinggi atas peranan dan pandangan jauh Kerajaan kita bagi menghadapi tahun 2,000 yang akan datang dengan menyediakan satu tapak untuk menyimpan air bagi mencukupkan keperluan bekalan air bagi rakyat di Negeri ini terutama sekali apabila tiba musim kemarau panjang. Adalah dijangka bahawa pertambahan penduduk di negeri kita akan meningkat ke angka 2 juta orang. Usaha ini adalah satu-satunya perancangan yang sungguh baik untuk menjaga rakyat kita daripada kehausan apabila musim kemarau panjang tiba dan tidak pula akan dikenakan catuan air oleh Kerajaan kepada rakyat kita. Projek ini apabila siap kelak saya berharap Kerajaan kita tidak akan menaikkan harga bayaran air dalam keadaan ekonomi Negara kita yang sedang pulih ini.

Mengcnai perkara 26 Ucapan Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri yang telah menyentuh mengenai tunggakan cukai tanah yang tinggi yang masih lagi terhutang oleh tuan-tuan tanah di Negeri ini, saya ingin mencadangkan di Dewan ini supaya Kerajaan kita hendaklah mempamirkan nama tuan-tuan tanah yang terdiri dari orang-orang kaya yang masih mempunyai tunggakan yang tinggi untuk penyemakan rakyat umum di Negeri ini atas kedegilan mereka membayar segala hutang-hutang itu, sedangkan mereka menikmati segala kemudahan dari Kerajaan kita yang aman ini. Dan saya menyeru kepada Kerajaan hapuskanlah segala tunggakan hutang cukai tanah dari kalangan rakyat kita yang miskin dan mempunyai tanah-tanah yang sedikit sebagai subsidi Kerajaan kepada golongan yang miskin ini.

Saya ingin menyentuh mengenai rancangan hendak mengadakan Kompleks Sukan yang besar di Seberang Perai seperti yang diura-urakan oleh Kerajaan. Saya berharap supaya rancangan ini hendaklah diputuskan segera dan perlaksanaannya hendaklah dipercepatkan, kerana sukan adalah sangat diminati oleh rakyat kita keseluruhannya. Dengan ini secara langsung Kerajaan kita dapat menggalakkan sukan dan bolehlah kita katakan "Majulah Sukan Untuk Negara".

Mengenai fasal 35 dalam Ucapan Tuan Yang Terutama, ingin saya mengucapkan syabas kepada Kerajaan Pulau Pinang kerana telah menyediakan peruntukan-peruntukan bagi memperbaiki masjid-masjid dan surau-surau. Apa yang menjadikan masalah seperti ucapan wakil Pengkalan Kota, beliau seolah-olah menentang Agama Islam iaitu agama rasmi Negara ini dengan menimbulkan issue-issue yang agak sangat sensitif di Dewan ini. Saya ingin menarik perhatian Ahli Kawasan Pengkalan Kota, peruntukan-peruntukan yang disediakan oleh Kerajaan kita adalah peruntukan bagi pembaikan dan bukan peruntukan bagi membina yang baru. Harap beliau baca semula ucapan Tuan Yang Terutama dan saya harap belajarliah bahasa dengan betul serta fahamkanlah sebelum dibawa ke Dewan untuk dibahaskan.

Tuan Speaker, dalam hal ini saya ingin mencadangkan kepada Dewan ini supaya Kerajaan Negeri Pulau Pinang mengujudkan sebuah masjid daerah bagi setiap daerah di Negeri. Seperti kita sedia maklum bahawa Masjid Negeri telah kita bangunkan tetapi masjid-masjid untuk daerah tidak kita adakan. Saya harap perkara ini akan dapat dipertimbangkan oleh Kerajaan di masa hadapan.

Akhirnya sebagai menjaga maruah Negeri Pulau Pinang dalam masa 17 tahun yang lalu, Negeri Pulau Pinang telah berjaya menjadi johan bagi Musabaqah Al-Quran peringkat kebangsaan dan antarabangsa tetapi dari tempoh 1970 hingga sekarang, wakil Negeri Pulau Pinang sama ada bagi peringkat kebangsaan atau antarabangsa telah tidak memegang sebarang kejohanan. Maka saya ingin mencadangkan supaya Kerajaan Negeri memperuntukkan sejumlah wang sebanyak lebih kurang \$40,000.00 untuk mendapatkan guru bagi mengajar Al-Quran mengikut cara Musabaqah diadakan untuk selama 3 tahun. Ini adalah bertujuan untuk mengajar bakat-bakat baru bagi menyediakan bakal-bakal calon ke Musabaqah Kebangsaan dan Antarabangsa dengan tujuan menaikkan maruah Negeri Pulau Pinang dan wang ini diperuntukkan bagi bayaran gaji kepada guru yang berkenaan.



Dengan ini saya bersetuju dan menyokong atas Usul ucapan terima kasih kepada Ucapan Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri yang diusulkan oleh rakan saya Ahli Kawasan Sungai Nibong.

Sekian.

**Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee):**

Tuan Speaker, saya bangun di sini untuk mengambil bahagian dalam perbahasan di atas usul mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri kerana berkenan melafazkan ucapan kepada Dewan ini.

Tuan Speaker, kita gembira kerana Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah membawa banyak kemajuan dalam Negeri kita. Konsep pengswastaan (privatisation) yang diperkenalkan itu akan meluas dan menambahkan lagi bidang atau skop kemajuan melalui kerjasama di antara Kerajaan dengan sektor swasta, khasnya melalui penyertaan secara langsung oleh sektor swasta yang begitu perlu bagi kemajuan negara kita secara jangka panjang.

Dalam menggalakkan penyertaan daripada sektor swasta dan lebih-lebih lagi bagi membawa hasil-hasil kemajuan terus kepada rakyat, Kerajaan Negeri Pulau Pinang, di bawah pimpinan yang bijak Y.A.B. Dr. Lim Chong Eu, telahpun menubuhkan satu Tabung Amanah Pulau Pinang atau, dengan izin, "Penang Trust Fund", sebagai satu badan pelaburan kolektif untuk semua rakyat Negeri Pulau Pinang. Saya ingin mengucapkan tahniah kepada Kerajaan Negeri atas langkah yang gagah berani ini dan saya yakin rakyat Negeri Pulau Pinang akan memberi sokongan yang sepenuhnya terhadap Tabung Amanah Negeri ini.

Tuan Speaker, dalam ucapan Tuan Yang Terutama telah dinyatakan bahawa Kerajaan akan menggalak dan membantu menubuhkan perusahaan-perusahaan kecil. Berhubung dengan perkara ini, saya menyokong dengan sepenuhnya, tetapi saya telah mendapat tahu bahawa banyak permohonan untuk membuka perusahaan-perusahaan kecil itu pernah ditolak semata-mata kerana perusahaan-perusahaan kecil itu akan bertempat di kawasan pertanian.

Saya setuju bahawa dalam merangka sebarang kemajuan, perlulah diadakan perancangan (planning), perzonan (zoning) sama ada berkenaan perdagangan, perumahan, pertanian mahupun pertanian. Tetapi apa yang patut diingati ialah

Malaysia pada asalnya ialah sebuah negeri pertanian. Oleh yang demikian kebanyakan tanah telah dizonkan atau digazetkan sebagai kawasan pertanian. Tetapi kini masa sudah berubah. Kegiatan perindustrian dan kegiatan kemajuan-kemajuan yang lain selain daripada kegiatan pertanian sedang giat berjalan. Tentulah tanah yang lebih banyak diperlukan untuk semua kemajuan ini.

Adalah diakui bahawa pertanian sebagai sektor yang penting dalam ekonomi negara kita harus diberi keutamaan. Namun tidaklah boleh kita menafikan bahawa dipandang dari segi sosio-ekonomi, sebahagian besar daripada tanah kita yang digazetkan atau dizonkan sebagai tanah pertanian itu kini sudahpun ketinggalan masa dan tidak sesuai dan tidak berekonomi lagi.

Kini kita sentiasa melihat di sekeliling kita banyak keping-keping tanah yang dizonkan sebagai 'tanah pertanian' itu ditinggalkan begitu sahaja tiada bertanaman sebagaimana yang sepatutnya. Ini adalah semata-mata kerana tanah-tanah tersebut tidak lagi sesuai ataupun berekonomi untuk kegunaan pertanian. Oleh yang demikian, supaya tanah-tanah yang seumpama itu dapat dipegunakan dengan munafaat lagi bagi menemui keperluan kemajuan, maka Kerajaan patut membuat kajian semula (review) tentang dasar atau polisi ubah syarat tanah dan zoning yang begitu ketat itu supaya wujudnya satu polisi yang lebih liberal dan praktikal dalam penggunaan tanah kita yang amat terhad itu.

Berhubung dengan perkara perumahan, kepujian harus diberi kepada Kerajaan Negeri atas daya usahanya mengadakan rumah-rumah kos rendah untuk rakyat yang memerlukannya. Namun, saya kurang puashati kerana kejadian yang baru-baru berlaku itu berhubungan dengan perkara peruntukan rumah-rumah kos rendah kepada rakyat. Kira-kira 2½ bulan yang lalu setengah-setengah pemohon-pemohon rumah kos rendah diberitahu oleh Bahagian Perumahan Negeri bahawa mereka itu telah diperuntukkan seunit rumah masing-masing. Tetapi alangkah hampa dan sedihnya, disebabkan satu-dua bangkangan daripada setengah pihak berkenaan Bahagian Perumahan Negeri terpaksa menarik balik peruntukan tersebut. Berikutan dengan itu, semua pemohon-pemohon yang telah menerima berita yang baik itu kini dalam keadaan gelap.

Tuan Speaker, kejadian seperti ini sangatlah mendukacitakan. Kepercayaan rakyat terhadap Kerajaan kini sudah menjadi satu tandatanya.

Rakyat yang terlibat kini terkeliru. Setengah-setengah pemohon-pemohon yang berjaya itu telahpun memberi notis kepada tuan-tuan rumah masing-masing untuk menamatkan sewa rumah kediaman mereka kerana hendak berpindah masuk mendiami rumah yang diperuntukkan kepada mereka.

Tuan Speaker, kejadian tersebut tadi telah menimbulkan kesusahan dan huruhara di kalangan pemohon-pemohon rumah tadi. Saya berharap Pihak Berkuasa Negeri akan membuat keputusan dengan segera mengenai peruntukan rumah-rumah kos rendah tersebut.

Pada pendapat saya bagi menebus kembali kepercayaan dan kehormatannya, Pihak Berkuasa Negeri patut lepaskan semua unit-unit rumah sebagaimana yang telah diumumkan dahulu itu kepada semua pemohon-pemohon yang telah berjaya asalkan saja mereka itu sungguh-sungguh layak dan betul-betul perlukan rumah. Sebarang pindaan bolehlah dibuat kemudian hari manakala unit-unit rumah kos rendah yang lain siap hendak diperuntukkan nanti.

Sekiranya cadangan ini tidak dapat diterima, maka, Pihak Berkuasa Negeri sewajibnya memberi satu jaminan bahawa keutamaan akan diberi kepada semua pemohon yang malang pada kali ini.

Tuan Speaker, akibat kemerosotan ekonomi negara, banyak projek-projek pembangunan telah ditangguh ataupun dibatalkan. Apa yang penting ialah Kerajaan patut mengurangkan perbelanjaan, lebih-lebih lagi perbelanjaan yang tidak membawa faedah kepada rakyat.

Tuan Speaker, saya ingin merujuk kepada cadangan Majlis Perbandaran Pulau Pinang atau MPPP baru-baru ini hendak menghantar suatu rombongan yang besar ke EXPO Antarabangsa di Adelaide, Australia Selatan. Cadangan seumpama ini telahpun membangkitkan kemarahan rakyat. Tuan Speaker sendiri pun telah menatap publisitinya di dalam suratkhbar tempatan. Apa yang saya ingin katakan di sini ialah tidaklah halal bagi ahli-ahli majlis MPPP membelanjakan wang rakyat atau 'taxpayers money' demi kepentingan diri mereka sendiri.

Ahli-ahli Majlis, seperti wakil-wakil rakyat dilantik untuk berkhidmat kepada rakyat dan bukan semata-mata berkhidmat bagi kepentingan diri mereka. Wang rakyat tidak sepatutnya diper-

belanjakan sekiranya tidak mendatangkan sedikit pun munafaat kepada rakyat. Sebaliknya Majlis Perbandaran Seberang Perai atau MPSP telah menunjukkan teladan yang baik kerana telah menolak bulat-bulat cadangan menghantar rombongan ke Australia dengan perbelanjaan Majlis. Mengapakah Ahli-ahli Majlis MPPP tidak mahu mengikut teladan MPSP? Kita seharusnya mengamalkan cogan kata Kepimpinan Melalui Teladan.

**Tuan Speaker:**

Majlis Perbandaran Pulau Pinang tidak ada sangkutan dengan ucapan Tuan Yang Terutama.

**Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee):**

Tuan Speaker, minta maaf, perkara ini ada bersangkutan dengan kedudukan kewangan dan ekonomi Negeri kita, oleh sebab itu saya telah mengambil peluang ini untuk berucap sedikit mengenainya.

Tuan Speaker, saya juga ingin mengucapkan tahniah kepada Pihak Berkuasa Negeri khususnya Pengerusi Jawatankuasa Tanah Negeri kerana kemajuannya dalam pentadbiran hal tanah. Saya ingin memperingatkan Kerajaan supaya segeralah perbaharui *lease* tanah kepada beribu-ribu penduduk perkampungan baru yang mana *lease* mereka itu akan tamat dalam satu atau dua tahun lagi. Menurut kehendak pentadbiran pada lazimnya, Kerajaan Negeri patutlah memperbaharui *lease* tanah tersebut dengan segera supaya penduduk-penduduk di perkampungan baru dapat menetap di tempat mereka tanpa sebarang kebimbangan.

Tuan Speaker, mengenai perusahaan pelancongan (tourist industry) saya ingin mengambil kesempatan ini untuk merayu kepada pihak Kerajaan Persekutuan mengkaji semula dengan teliti kemungkinan memulihkan Pulau Pinang sebagai sebuah pelabuhan bebas kerana ini adalah satu cara yang penting untuk menarik lebih ramai pelancong datang ke Pulau Pinang.

Dengan ini, Tuan Speaker, saya ingin mohon menyokong Usul yang telah dikemukakan oleh rakan saya. Terima kasih.

**Tuan Speaker:**

Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan ditangguhkan.

**Dewan ditangguhkan pada jam 11.15 pagi.**

**Dewan bersidang semula jam 11.58 pagi.**



**Ahli Kawasan Penanti (Tuan Haji Jusoh @ Yusoff Hilmi bin Hj. Shafie):**

Yang Berhormat Tuan Speaker, izinkan saya melafazkan sepatah dua kata untuk menyokong di atas ucapan Tuan Yang Terutama di dalam Dewan ini yang bersidang kali yang pertama bagi penggal yang ketiga Dewan Undangan Negeri yang keenam pada 7hb. Mei, 1984.

Saya amat berbangga di atas ucapan Tuan Yang Terutama kerana telah menjelaskan dengan terang satu demi satu usaha-usaha Kerajaan Negeri bagi meningkatkan sosial dan ekonomi rakyat Negeri Pulau Pinang dan ramai daripada Yang Berhormat Yang Berhormat telahpun menyokong ucapan terima kasih di atas ucapan Tuan Yang Terutama, tetapi saya akan mengambil bahagian mengucapkan sedikit sebanyak apa yang saya rasa belum dijelaskan di dalam Dewan ini iaitu berkenaan dengan pertama sekali kedudukan pertanian.

Pertanian adalah satu perkara yang sangat mustahak kerana lebih banyak bilangan penduduk-penduduk di dalam Negeri Pulau Pinang ini yang berusaha dalam pertanian dan hari ini saya mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Kerajaan Negeri yang mana telah berusaha bersungguh-sungguh dalam menjalankan tugas-tugas memulihkan semua tanah-tanah rang yang ada di dalam Negeri Pulau Pinang ini bagi menolong petani-petani kita mendapatkan pendapatannya seperti empat-lima tahun yang lalu. Usaha-usaha ini hampir selesai tetapi saya rasa masih banyak perkara-perkara yang patut ditimbangkan.

Petani-petani patut diberi pertolongan serta peruntukan supaya mereka tidak ketinggalan kerana alat-alat dan perkakas-perkakas bagi mengusahakan tanah-tanah terbiar ini masih kekurangan. Umpamanya hari ini persediaan di atas kereta atau kubota atau sebagainya masih kekurangan. Ini patutlah Kerajaan mengambil perhatian yang berat supaya usaha-usaha pertanian terus berjaya. Di negara kita pertanian adalah sektor yang besar.

Di dalam segi perumahan, sebagaimana yang telah diucapkan oleh Yang DiPertua Negeri bilangan permohonan yang telahpun didaftarkan ialah lebih daripada 42,000 tetapi bilangan yang boleh dibina sehingga sekarang ini saya rasa sama ada siap atau sebelum siap ialah sebanyak 31,829 buah; ini bermakna masih kekurangan lebih kurang 14,000 lebih. Dalam pada itu kita dapati kedudukan pertumbuhan rakyat semakin bertambah maka

tentulah keadaan pendaftaran ini semakin hari semakin pula bertambah. Dengan itu kita harap bahawa pihak Kerajaan akan menambahkan usaha-usaha ini.

Tuan Speaker, dalam ucapan Tuan Yang Terutama telah menyebut bahawa pihak UDA dan swasta telahpun berusaha untuk membina perumahan tetapi masih banyak badan-badan yang belum disebutkan di sini yang mana badan itu ialah syarikat-syarikat atau koperasi-koperasi besar yang ada di dalam Negeri ini yang telah membuat perusahaan-perusahaan yang sebegini yang mana menolong bagi pihak Kerajaan atau membantu pihak Kerajaan memenuhi hasrat rakyat untuk mempercepatkan keadaan pembangunan di dalam bidang perumahan ini. Syarikat dan koperasi-koperasi yang mengambil bahagian di dalam pembangunan perumahan di dalam Negeri Pulau Pinang ini patutlah diberi perhatian oleh pihak Kerajaan dan patut diberi sedikit sebanyak bantuan dan pertolongan untuk memudahkan segala permohonan-permohonan yang diperbuat dan mengurangkan kesulitan-kesulitan yang ditanggung oleh mereka.

Perkara yang ketiga ialah soal jalan-jalanraya yang ada di seluruh Negeri Pulau Pinang ini. Jalan-jalanraya yang ada di seluruh Negeri Pulau Pinang ini, walaupun ada banyak jalan-jalanraya baru yang sedang dibina dan telah dituntut oleh Ahli-ahli Yang Berhormat supaya cepat ditarkkan, tetapi oleh sebab keadaan Negara di dalam keadaan kemelesetan maka sedikit sebanyak diiktikar juga dibuat dan dibaiki sementara perkara-perkara yang tidak begitu mustahak ditanggihkan. Walau bagaimanapun, saya rasa banyak jalan-jalan yang berlubang di tengah jalan belum lagi dipalam atau dikambus, dan ini adalah memberi satu gambaran yang kurang baik dan banyak pula bahayanya. Baru-baru ini saya telah pergi ke hospital di mana saya lihat ada 10 hingga 15 orang; bila saya bertanya kebanyakan mereka kata mereka jatuh ke dalam lubang. Jadi ini sangatlah mustahak Kerajaan dan badan-badan yang berkenaan memberi perhatian untuk menampung semua jalan-jalan yang ada di dalam Negeri Pulau Pinang ini untuk mengelakkan bahaya terhadap rakyat yang menggunakan.

Satu perkara lagi ialah soal Pihak Berkuasa Air. Jalan dikorek apabila berlaku beberapa kerosakan, umpamanya parti-parit yang ada di tepi jalan, paip-paip air yang ada atau telefon-telefon yang dipasangkan. Kalau ditanya mereka akan berkata sehingga siaplah baru akan dibina

semuanya kembali, tetapi saya nampak sesudah pembinaan siap — saya tidak tahu sama ada diperkenankan oleh pihak yang berkenaan untuk diluluskan atau belum — pembaikan belum dilakukan. Manakala parit-parit ini diperbaiki dan disambung semula, saya rasa ada yang satu itu tinggi, ada yang satu itu rendah, ada yang sebelahnyanya pula luas dan sebelahnyanya pula sempit. Jadi dengan keadaan itu maka berlakulah banjir berhari-hari dalam kampung kalau didatangi oleh hujan.

Jadi perkara-perkara ini saya mintalah juga supaya pihak yang berkenaan dapat menyelesaikan dengan seberapa cepat mungkin kerana kami sebagai Wakil Rakyat umpamanya kalau ada telefon tetapi tidak dapat digunakan berhari-hari, maka boleh dianggap oleh rakyat bahawa kami tidak manhu menjawab telefon itu. Sebenarnya telefon yang ada di rumah kami dan juga di sekeliling kawasan Kubang Semang dan kawasan Padang Menora sehingga ke Penanti selalunya tidak boleh digunakan. Kalau boleh gunakan sehari, empat hari tidak boleh digunakan. Inilah keadaan-nya.

Di dalam soal ini juga timbul berkenaan dengan mereka-mereka yang telah diambil tanah-tanah di dalam kawasan di Sungai Lembu yang mana mereka ini tidak lagi mempunyai tanah dan setengah dari mereka ini buat sementara waktu sedang menganggur. Saya rasa kolam ini pun sudah hampir siap dan boleh dikatakan siap. Dengan itu saya berharap sangat bahawa pihak Kerajaan akan memilih anak-anak atau sesiapa juga di dalam kawasan ini untuk memberi apa-apa pekerjaan di dalam kawasan kolam ini mengikut apa yang munasabah boleh dijalankan dalam pekerjaan masing-masing. Ini adalah harapan pihak-pihak yang terlibat kerana pada masa yang lalu mereka ini telah mempunyai tanah dan kebun-kebun dalam kawansan ini sebanyak tiga hingga lima-belas ekar.

Berkenaan dengan Jabatan Ugama, soal ini saya rasa saya berterima kasih kepada Kerajaan Negeri yang mana semasa yang lalu, Kerajaan Negeri telah memberi sedikit sebanyak bantuan untuk membaiki masjid, surau dan lain-lain lagi perkara-perkara kecil, tetapi peruntukan yang diberi sangatlah kecil iaitu \$155,000.00 sahaja, sedangkan apa yang saya tahu di negeri-negeri lain memberi peruntukan berjuta-juta kepada Jabatan Hal Ehwal Ugama. Dengan itu saya berharap bahawa bantuan yang lebih banyak dapat dipertimbangkan untuk memenuhi hasrat dan

tujuan membaiki kedudukan ugama Islam yang tercatat sebagai ugama Persekutuan Tanah Melayu.

Begitu juga keadaan dalam segi bekalan letrik, Lembaga Letrik Negara dan Pihak Berkuasa Air ini saya rasa sama saja kerana kalau didengar dalam radio mereka meminta rakyat menjimatkan api, menjimatkan air dan ditunjuk pula contoh-contohnya bagaimana hendak menjimatkan dan ditunjuk contoh itu kita tahu bahawa jikalau rumah itu terlampau cerah di waktu tidur maka bermakna tidaklah betul, kalau gelap itulah betul; tetapi lampu-lampu LLN ini kerap kali menyala di waktu siang tetapi padam di waktu malam. Begitu jugalah keadaannya Pihak Berkuasa Air kerana kadang-kadang kita masuk dalam tempat-tempat buang air di tempat-tempat awam didapati kepala paip pun tidak ada dan air itu turun berterusan siang dan malam sehingga kadang-kadang Wakil-wakil Rakyat sendiri juga telah membawa perkara itu dalam Mesyuarat Tindakan, baru ianya diperbaiki. Saya rasa-tentu perkara ini tidak betul. Kalau kita hendak meminta rakyat menjimatkan api dan air tetapi pihak yang berkenaan sendiri tidak berjimat, maka ini ialah sebagai kata orang, “Ketam hendak mengajar anaknya berjalan betul”.

Jadi dengan itu, Tuan Speaker, saya tidaklah memanjang ucapan di sini kerana semuanya telah disentuh oleh rakan-rakan saya tadi. Dengan itu saya sekali lagi berterima kasih kepada Tuan Speaker dan saya menyokong penuh di atas ucapan Tuan Yang Terutama.

Sekian, terima kasih.

#### **Ahli Kawasan Bagan Ajam (Encik Yusof bin Salleh):**

Tuan Speaker, saya bangun mengambil baha-gian untuk mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih terhadap ucapan Tuan Yang Terutama yang mana pada anggapan saya adalah satu ucapan yang paling baik sekali yang patutlah kita sama-sama memberikan satu perhatian dan mengkaji sedalam-dalamnya, mudah-mudahan di atas apa yang disarankan oleh Tuan Yang Terutama itu dapat kita laksanakan demi untuk kepentingan keseluruhan rakyat Negeri Pulau Pinang ini.

Tuan Speaker, berhubung dengan ucapan yang disampaikan oleh Tuan Yang Terutama telah-pun menyentuh berbagai-bagai aspek yang ada kaitannya dengan keseluruhan hidup rakyat Negeri Pulau Pinang ini dan apa yang jelas sekali kepada kita, kita dapat lihat bahawa Tuan Yang Terutama begitu menaruh harapan kepada Kerajaan Negeri



Pulau Pinang ini akan dapat melahirkan sebuah Kerajaan yang benar-benar boleh memberi kemajuan pembangunan dan sebagainya kepada seluruh rakyat Negeri ini di masa-masa yang akan datang.

Tuan Speaker, berhubung dengan kemajuan-kemajuan yang telah disebutkan oleh Tuan Yang Terutama memang pada akhir-akhir ini tidak ada mana-mana pihak yang boleh menafikan. Memang sudah menjadi kenyataan umum banyak sudah kejayaan-kejayaan dan kemajuan-kemajuan yang telah dicapai oleh peringkat Kerajaan Negeri. Dengan adanya beberapa projek yang begitu besar yang boleh memberi bantuan kepada keseluruhan rakyat untuk melibatkan diri dalam bidang ekonomi, lebih-lebih lagi ialah berkenaan dengan rancangan menebusguna tanah yang mana telah disentuh seluas 240 hektar itu. Ini adalah satu perkara yang dengan secara langsung akan menambah harta Kerajaan Negeri Pulau Pinang yang akan membawa ke arah kekayaan dan kemakmuran Negeri Pulau Pinang ini.

Kalau kita kaji usaha menebusguna tanah itu dari segi perbelanjaannya mungkin hanya akan dapat kita bayar pada tiap-tiap sekaki persegi lebih kurang \$4 hingga \$6 tetapi sesudah tanah ini ditebusguna pada masa itu nilai tanah yang seluas 240 hektar itu akan berharga sekurang-kurangnya \$100.00 pada sekaki. Jadi kita berasa begitu bangga satu rancangan telah disusun oleh Kerajaan Negeri yang mana hasil daripada penjualan tanah-tanah ini juga akan dapat kita bayar pada perbelanjaan membeli jambatan yang sedang dibina sekarang ini yang mana sesudah itu dengan murah hati Kerajaan Pusat dapatlah kita memiliki atau mengutip wang-wang tol melalui jambatan itu untuk Tabung Negeri Pulau Pinang.

Di samping itu apa yang perlu diingatkan di sini ialah berkenaan dengan pencapaian segala kemajuan ini oleh keseluruhan rakyat di Negeri Pulau Pinang, lebih-lebih lagi tentang usaha-usaha yang telah dirancang oleh Kerajaan itu seperti mana yang saya telah sebutkan tadi supaya kita sama-sama melalui Dewan yang mulia ini merancang satu pengagihan yang agak menyeluruh dan sama rata supaya setiap rakyat Negeri Pulau Pinang ini akan benar-benar dapat mengecap nikmatnya. Ini adalah perkara yang penting yang perlu sama-sama kita mengambil perhatian dan tanggungjawab kerana kita bimbang keadaan ini akan terseleweng yang mana sedikit sebanyak kita nampak pada hari ini kemajuan-kemajuan yang telah kita capai itu nampaknya masih ada golongan-golongan yang benar-benar boleh mendapat nikmat bersama.

Jadi sebahagian besar daripada kejayaan-kejayaan di dalam bidang ekonomi dan pembangunan lebih banyak dikecap atau dicapai oleh golongan-golongan yang berpendapatan tinggi iaitu golongan-golongan yang kaya di Negeri kita ini. Ini tidak boleh dinafikan oleh kerana kalau kita lihat golongan-golongan yang berpendapatan rendah terutama sekali penduduk-penduduk yang tinggal di kawasan luar bandar dan sebagainya, sehingga hari ini mereka masih tertinggal begitu jauh. Jadi atas hakikat ini pada pendapat saya sehingga akhir-akhir ini pihak Kerajaan Negeri masih belum berjaya mengseimbangkan kedudukan ekonomi seluruh rakyat di Negeri Pulau Pinang. Inilah satu perkara yang menjadi tugas penting kita sebagai pemimpin dan pemerintah Negeri ini untuk sama-sama mencari jalan supaya apa yang dihasratkan oleh Kerajaan Negeri itu dapat kita laksanakan.

Tuan Speaker, dengan terdinya bangunan-bangunan yang berpuluh-puluh tingkat, terbentangnya jambatan yang berharga beratus-ratus juta dan lain-lain lagi, bukanlah boleh dijadikan sebagai ukuran bahawa kemajuan rakyat yang menjadi hasrat Kerajaan selama ini telah tercapai. Sebenarnya ukuran hanya boleh dibuat berdasarkan kepada kemelesetan dan kesempurnaan hidup seluruh rakyat di Negeri ini sama ada di bandar-bandar mahupun di kampung-kampung. Di sinilah baru dapat kita tentukan bahawa kejayaan kita dalam mengseimbangkan kedudukan ekonomi seluruh rakyat Negeri ini sudahpun berjaya. Kita masih banyak lagi perkara-perkara yang perlu kita selesaikan terutama sekali beberapa orang wakil telahpun menyentuh berkenaan dengan masalah perumahan.

Berhubung dengan masalah perumahan yang kini menjadi issue yang paling hangat sekali, di mana-mana sahaja kita akan terdengar orang memperkatakan masalah rumah terutama sekali orang-orang yang berpendapatan rendah. Orang-orang dari golongan ini sentiasa melaung-laungkan memerlukan sebuah rumah tanpa mengira besar atau kecil untuk menjadi tempat perlindungan. Di sini nyatalah kepada kita bahawa masalah perumahan bagi rakyat golongan pendapatan tinggi sudah tidak timbul lagi oleh sebab mereka-mereka ini dapat menyelesaikan sendiri masalah ini melalui kemampuan-kemampuan yang ada pada mereka.

Di sini saya sungguh hairan pada masa ini nampaknya pihak Kerajaan Negeri ataupun pihak berkuasa perumahan seolah-olah menganggap pembinaan rumah-rumah kos rendah di Negeri ini

sudah berlebihan. Sebab saya berkata demikian ialah memandangkan masih banyak lagi unit-unit rumah kos rendah telah siap dan dibina sudah bertahun-tahun lamanya masih belum diberi kepada pemohon-pemohon yang sentiasa menunggu begitu lama, sedangkan rumah-rumah ini telah mula rosak. Rakyat sentiasa tertanya-tanya berkenaan dengan hal yang tersebut. Ini patut kita beri satu kajian yang teliti terhadap pihak yang berkenaan atas apakah masalah-masalah yang menjadikan keadaan sedemikian rupa. Jadi kalau kita dapat selesaikan masalah-masalah ini sekurang-kurangnya masalah yang begitu penting itu walaupun tidak dapat kita basmikan sepenuhnya sekurang-kurangnya dapat kita mengurangkan keadaan itu dari masa ke semasa.

Tuan Speaker, dalam bidang ekonomi kita perlu memainkan peranan yang lebih giat dan berkesan lagi supaya dapat kita seimbangkan seluruh kedudukan atau taraf ekonomi rakyat di Pulau Pinang ini dalam keadaan yang memuaskan. Rakyat perlu diberi peluang yang lebih meluas dalam penglibatan di bidang-bidang ekonomi serta bimbingan-bimbingan dan bantuan-bantuan yang membolehkan penglibatan rakyat dengan sepenuhnya di dalam bidang ekonomi. Sungguhpun pada peringkat ini pihak Kerajaan sudah mengadakan beberapa langkah tetapi apa yang kita lihat sekarang masih belum cukup dan perlu ditokok tambah lagi.

Dalam hal ini Kerajaan Negeri berjaya merancang dan melaksanakan projek-projek yang bernilai beratus-ratus juta tetapi yang mendukacitakan kita ialah tentang projek-projek kecil untuk rakyat yang berpendapatan rendah menciburkan diri dalam bidang ekonomi — masih banyak yang kekurangan dan sungguh susah hendak dijayakan oleh Kerajaan. Contohnya di kawasan Bagan Ajam sendiri. Untuk mengadakan sebuah tapak bagi dijadikan sebagai pasar harian atau pasar lambak yang mana satu kajian telah pun dibuat cuma menelan belanja sebanyak \$18,000.00 sahaja, tetapi sudah hampir dua tahun pasar ini tidak diluluskan. Ini perlulah dipertikaikan.

Sebab saya mencadangkan supaya keadaan-keadaan bentuk pasar seumpama ini diadakan ialah kerana pada masa ini kita lihat banyak penaja-penaja kecil terutama sekali di sekitar Seberang Perai Utara, Butterworth dan sebagainya yang setiap pagi menjalankan perniagaan-perniagaan mereka tanpa mempunyai tempat-tempat yang selesa dan sempurna iaitu di kaki-kaki lima,

di tepi-tepi jalan dan berbagai-bagai keadaan lagi. Maka dengan sebab itulah golongan-golongan ini perlu ditempatkan di satu tempat yang lebih selesa, yang lebih baik untuk mereka-mereka ini menjalankan pencarian hidup mereka dan dengan cara yang sedemikian juga akan dapat kita mengurangkan atau menyelesaikan sedikit sebanyak masalah berkenaan lalu-lintas di jalan-jalanraya yang begitu sibuk pada sebelah pagi dan petang. Ini patutlah kalau kita boleh merancang projek beratus-ratus juta, ini juga menjadi satu perkara yang penting. Kita tidak boleh menganggap bahawa projek-projek ini projek yang tidak penting dan perlu ditinggalkan begitu sahaja.

Tuan Speaker, jadi banyak lagilah perkara-perkara yang perlu kita selaraskan. Janganlah kita menganggap bahawa kejayaan yang kita buat dan yang kita nampak sudahpun dapat memuaskan hati seluruh rakyat kerana masih banyak golongan rakyat yang berpendapatan rendah yang memerlukan bimbingan dan bantuan Kerajaan untuk bersama-sama berkecimpung dan melibatkan diri di dalam bidang ekonomi.

Di dalam ucapan Tuan Yang Terutama juga menyentuh tentang industri pelancungan. Ini juga satu program yang baik yang boleh menjadikan Negeri Pulau Pinang ini lebih maju dan terkenal di seluruh dunia ini tetapi untuk menjayakan masalah, saya rasa perlulah kita atasi beberapa perkara supaya ianya juga dapat menyeluruh ke seluruh Negeri Pulau Pinang. Setakat ini kita nampak pelancungan di Pulau Pinang ini begitu berkesan sekali tetapi hanya tertumpu di satu kawasan sahaja iaitu sebelah Batu Feringgi, Tanjung Bungah dan sebagainya. Jadi ini kita rasa segolongan kecil rakyat Pulau Pinang sahaja yang mendapat munafaat ini. Kerajaan harus sedar dan ingat bahawa Seberang Perai juga mempunyai potensi yang baik, mempunyai pantai-pantai yang boleh dijadikan tempat-tempat pelancungan yang boleh menarik pelancung-pelancung datang dan dalam setengah keadaan penduduk-penduduk di sekitar itu akan dapat bersama-sama melibatkan diri dalam bidang ekonomi. Memang tidak kurangnya tempat-tempat di Seberang Perai dan satu daripadanya ialah Pantai Bersih di Bagan Ajam sendiri. Ini tempat yang paling cantik. Saya harap Yang Berhormat-Yang Berhormat, tuan-tuan sekalian yang ada di sini, kalau ada kelapangan, silalah kunjung ke Pantai Bersih supaya dapat kita kajian dan merancang apa bentuk keadaan yang perlu kita buat di Pantai Bersih. Kalau Datuk Speaker suka, malam lebih baik, ada lampu-lampu terang dan sebagainya dan boleh kita lihat banyak lagi perkara-perkara.



Dan seterusnya, ada juga beberapa perkara yang menjadi begitu sensitif terutama sekali kita tahu perkara ini kita tidak dapat elak kerana di mana-mana negeri pun ada. Cuma kita berkehendakkan, melalui Dewan yang mulia ini, supaya kita sama-sama membincang dan mencari satu jalan bagaimana kita hendak menyimpan barang-barang dengan lebih elok dan sempurna. Perkara itu sudah lama dipertikaikan dan saya bimbang kalau keadaan ini masih berterusan mungkin akan terbit satu masalah atau salah faham di antara kaum dan sebagainya. Masalah itu ialah berhubung dengan babi. Jadi keadaan pantai dan air laut kita hari ini masih tidak begitu bersih untuk menarik pelancung-pelancung disebabkan oleh keadaan ini. Bukanlah maksud saya supaya kita tiadakan — kita tidak boleh buat apa-apa — tetapi kita hendaklah mencari jalan bagaimana dapat kita simpan dengan lebih kemas seperti mana di negeri-negeri lain. Singapura yang paling dekat. Kalau kita pergi ke Singapura, misalnya, di Singapura juga ada babi tetapi kita tidak nampak. Oleh sebab itu ianya tidak menjadi sebarang masalah kepada seluruh rakyat di Singapura. Kita tidak nampak bagaimana mereka memelihara dan menyimpan benda itu. Itu satu cara yang saya harap kita sama-sama dapat mengkaji dari segi Jawatankuasa Pertanian dan sebagainya yang bertanggungjawab dalam perkara ini supaya dapat mengatasinya dan supaya dapat kita hilangkan perasaan sensitif atau issue-issue yang sentiasa akan timbul tiap-tiap kali kita bernesyuarat. Ini satu perkara yang tidak elok dan merugikan masa kita untuk membincangkan masalah itu. Kita perlu membincangkan perkara itu dengan lebih mendalam lagi.

Selain daripada itu, Tuan Speaker, ada juga di antara rakan-rakan di sini yang menyebut dan memberi pandangan seolah-olah Pulau Pinang patut dijadikan pelabuhan bebas. Taraf pelabuhan bebas ini ada kaitan dengan masalah pelancungan dan sebagainya dan lebih banyak lagi pelancung-pelancung akan datang ke Pulau Pinang untuk melihat dan berihat-rihat di negara kita. Dalam keadaan ini, saya rasa saya suka mencadangkan di Dewan ini untuk menuju ke arah pelabuhan bebas ini. Jika pihak Kerajaan Negeri membuat satu usul atau satu pandangan supaya Negeri Pulau Pinang ini dijadikan salah satu daripada Wilayah Persekutuan, ini adalah satu cara yang baik dan elok yang boleh kita sama-sama mengatasi dan mungkin akan dapat mencapai hasrat kita itu. Marilah sama-sama kita bincang supaya kita dapat mengatasi apa yang kita hendak itu dengan lebih sempurna.

Itulah sedikit sebanyak pandangan saya, Tuan Speaker, tetapi walau bagaimanapun kita

sangat-sangat berharap supaya keadaan kemajuan Negeri Pulau Pinang ini sama-sama kita berfikir dan berbincang untuk mencari jalan ke arah kemajuan. Apa yang mendukacitakan kita, cuma ada sebilangan kecil rakyat dari salah sebuah parti yang sentiasa mengganggu dan menggugat kerja-kerja pentadbiran kita di peringkat Negeri ini. Walaupun banyak sudah kejayaan-kejayaan yang kita buat tetapi pihak Parti DAP — lebih tegas lagi ada dua orang Ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini. Kita mintalah kalau boleh mereka menasihatkan pemimpin-pemimpin parti itu supaya eloklah berhentikan dahulu memikirkan soal pemerintahan Kerajaan Negeri ini dan lebih baik memikirkan bagaimana hendak menjaga partinya sendiri. Patut kedua-dua wakil yang ada dalam Dewan ini merasa malu sebab parti yang dianggap begitu kuat kononnya (menurut kata mereka) hanya dapat mengemukakan dua wakil sedangkan parti-parti dalam Barisan Nasional mempunyai berpuluh-puluh wakil. Ini tidakkah memalukan? Sepatutnya mereka merasa begitu malu sebab masa yang ada ini bukanlah sampai taraf lagi untuk mereka memikirkan soalan pentadbiran Negeri. Mereka hendaklah memikirkan masalah parti dahulu. Apa yang perlu dibuat untuk menjadikan parti DAP boleh diterima oleh seluruh rakyat Pulau Pinang ini seperti parti-parti dalam komponen Barisan Nasional? Selepas itu barulah datang ke Dewan ini keluarkan hujah-hujah, pendapat-pendapat dan sebagainya. Sebelum ini saya mintalah kepada parti DAP ini pada mesyuarat-mesyuarat akan datang tidak usaha datang lagilah ke Dewan ini mengganggu ketenteraman Dewan, menghabiskan masa mengeluarkan pendapat-pendapat yang tidak bertanggungjawab, bercakap seolah-olah orang yang mabuk dan tidak tahu apa hendak dicakapkan.

Di dalam Dewan yang mulia ini, kita perlu lahirkan fikiran-fikiran yang bernas, yang boleh memberi kebaikan kepada rakyat, bukan menjadi hero konon. Tetapi orang tahu, orang kenal siapa kita. Dalam cerita Melayu ada sebuah cerita berkenaan Pak Kadok. Jadi Pak Kadok ini dia suka pergi menyabung ayam. Dia tidak tahu sama ada ayamnya kuat atau tidak kuat, tetapi dia sabung. Kalau orang puji kata dia kuat, dia tepok. Pada satu hari dalam majlis menyabung ayam itu Pak Kadok telah memakai baju kertas — bukan sekurang sahaja ada baju kertas, zaman Pak Kadok dulu sudah ada baju kertas. Jadi oleh sebab pujian begitu kuat, Pak Kadok tepok tangan sambil melompat dan sebagainya melihatkan ayam sedang menyabung, akhirnya pakaianya terus koyak semua sekali. Jadi kita tidak tahulah apa yang kita nampak pada Pak Kadok pada masa itu, tetapi dia

tepok-tepok tangan juga walaupun kain dan baju semua sudah koyak sama sekali.

Itulah, Tuan Speaker, dengan ini saya harapkan kepada parti tersebut jangan menjadi semacam Pak Kadok. Kita haruslah memikirkan bagaimana hendak memperbaiki parti. Dengan ini, Tuan Speaker, saya menyokong ucapan Tuan Yang Terutama.

Terima Kasih.

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong Usul ucapan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama yang telah dibentangkan oleh Yang Berhormat saudara saya. Tetapi, Tuan Speaker, sebelum saya teruskan dengan perbahasan saya, saya ingin merujuk kepada apa yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Ahli daripada Kawasan Pengkalan Kota kelmarin dan saya harap saya boleh memberi sedikit penjelasan tentang apa Yang Berhormat pada hari kelmarin merujukkan iaitu kenyataan-kenyataan oleh Bekas Ketua Pemuda MCA dan di sini saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat itu dan juga kepada sesiapa juga bahawa beliau atau apa yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat dari Pengkalan Kota itu hari ini bukanlah Bekas Ketua Pemuda MCA tetapi hari ini masih menjadi Ketua Pemuda MCA. Saya rasa rakan saya Yang Berhormat dari Ayer Itam dan juga dari Pekan Bukit Mertajam akan bersetuju dengan sepenuhnya. Terima kasih, Tuan Speaker.

Tuan Speaker, kita mengambil perhatian bahawa Tuan Yang Terutama dalam ucapannya telah menyatakan bahawa kutipan tol dari jambatan Pulau Pinang akan menjadikan hasil Kerajaan Negeri. Dalam hal ini, Tuan Speaker, saya ingin juga memperhatikan bahawa Kerajaan Negeri pada hakikatnya sekarang haruslah membayar balik kepada Kerajaan Pusat kos-kos pembinaan jambatan itu.

Tuan Speaker, Negeri Pulau Pinang tidak akan menerima jambatan ini secara tanpa pembayaran. Saya rasa ini adalah satu perkara yang tidak begitu adil yang mana pihak Kerajaan Pusat menyangka dan memaksa Kerajaan Negeri untuk menanggungkan dengan sepenuhnya pembayaran kos pembinaan jambatan-jambatan itu oleh sebab pada mulanya jambatan-jambatan ini telah digunakan sebagai satu projek Persekutuan. Rakyat Pulau Pinang telah juga membayar cukai secara langsung dan secara tidak langsung kepada Kerajaan Pusat dan saya rasa patutlah Kerajaan Pusat juga membiayai sebahagian dari kos projek pembangunan yang terbesar ini.

Tuan Speaker, tentang jambatan ini, saya rasa beberapa soalan perlu dijawab dan saya rasa tentulah rakyat Pulau Pinang perlu mendapat maklumat-maklumat yang teliti tentang jambatan ini. Soalan seperti, Tuan Speaker, adalah Kerajaan Negeri membuat kajian teliti tentang kos pengurusan dan penyelenggaraan jambatan ini.

Dengan izin, Tuan Speaker mengenai *management and maintenance cost of the bridge*, berapa banyakkah kos pengurusan dan penyelenggaraan titi ini? Adakah sebenarnya Kerajaan Negeri akan mendapat keuntungan melalui kutipan tol kepada kita memandangkan kepada kos modal yang terbesar jambatan dan juga kos-kos lain seperti kos pengurusan dan penyelenggaraan jikalau kesemua kos ini akan ditanggung oleh Kerajaan Negeri?

Tuan Speaker, rakyat Pulau Pinang pada prinsipnya tidak akan membantah atas kutipan tol untuk menggunakan jambatan ini tetapi saya rasa apa yang rakyat Pulau Pinang akan membantah ialah jikalau kadar (amount) kutipan tol ini sangatlah terlampau tinggi dan tidak adil. Kita mesti bersetuju bahawa jambatan ini adalah satu kemudahan awam seperti jalan-jalanraya, dan Kerajaan Negeri haruslah dalam keputusannya untuk kutipan tol janganlah mengambil keuntungan (profitability) sebagai faktor yang utama.

Tuan Speaker, berkenaan dengan kempen-kempen kebersihan, saya rasa kita sedar bahawa berbilang kempen-kempen kebersihan telah dijalankan di bawah anjuran Kerajaan Tempatan atau Local Council dan pada keseluruhannya saya bersetuju bahawa rakyat kita mesti dipuji dan mesti diucapkan terima kasih atas kerjasama dan usaha rakyat kita dalam kempen-kempen ini tetapi saya rasa juga penghargaan mesti dirakamkan kepada beberapa Jawatankuasa-jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampong iaitu JKKK kepada beberapa Sektor Rukun Tetangga dan Persatuan Penduduk-Penduduk yang telah juga bersama-sama berusaha dan menyokong dalam kempen-kempen kebersihan ini.

Tuan Speaker, saya rasa masalah untuk menjaga kebersihan alam sekeliling bukan akan tamat bersama-sama dengan penamatan kempen-kempen kebersihan ini. Tanggungjawab yang terbesar sekali untuk menjaga kebersihan alam sekeliling adalah dalam tangan agensi-agensi Kerajaan yang membekalkan perkhidmatan kebersihan iaitu dalam Pulau Pinang, Majlis Perbandaran Pulau Pinang dan Majlis Perbandaran Seberang Perai. Saya rasa kedua-dua Majlis Perbandaran Pulau Pinang dan Majlis Perbandaran Sebe-



rang Perai mesti berusaha dengan sejujurnya bahawa perkhidmatan pembersihan melalui kutipan sampah sebagai satu contohnya mesti ditingkatkan dalam Butterworth.

Tuan Speaker, khususnya di kawasan saya iaitu Bagan Jermal, perkhidmatan kutipan sampah oleh pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai masih tidak memuaskan hati. Saya telah beberapa kali pada masa yang lalu mengkritik pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai tentang masalah kutipan sampah ini dan saya rasa mesti terus mengkritik pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai sehingga penghuni-penghuni di kawasan saya mendapat perkhidmatan-perkhidmatan kutipan sampah yang memuaskan.

Di sini saya ingin menyentuh beberapa kawasan yang mana perkhidmatan pengutipan sampah menjadi tanggungjawab Majlis Perbandaran Seberang Perai.

**Tuan Speaker:**

Ahli Yang Berhormat, Majlis Perbandaran Seberang Perai adalah fasal lain dan tidak sangkut Kerajaan Negeri.

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Betul, Tuan Speaker, tetapi ini ada berkaitan dengan kebersihan kawasan. Tetapi pendek sahaja, Tuan Speaker.

Pada masa sekarang, perkhidmatan kutipan sampah di taman-taman perumahan sedang dijalankan oleh kontraktor swasta di bawah pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai. Saya rasa pada masa sekarang perkhidmatan di taman-taman perumahan (housing estate) ini tidak begitu memuaskan. Tong-tong sampah yang diperolehi atau dibekalkan tidak begitu mencukupi. Jikalau kita memandangkan kepada keadaan tong-tong sampah ini saya rasa kebanyakan tong-tong sampah ini adalah satu pemandangan yang menyakitkan mata (an eyesore). Kebanyakannya telah bocor, rosak atau telah berkarat seperti parti DAP.

Tuan Speaker, berkaitan kutipan sampah ini juga masih ada beberapa kawasan yang belum menikmati perkhidmatan Majlis Perbandaran Seberang Perai. Kawasan-kawasan yang saya maksudkan ialah kawasan-kawasan perkampungan dalam bandar, seperti di kawasan Kampong Simpah dan Kampong Baru di Kawasan Raja Uda. Adalah benar pada masa sekarang kenderaan kutipan sampah tidak boleh masuk ke kawasan ini atas

sebab tidak mempunyai jalan yang cukup lebar, tetapi saya rasa kawasan ini juga memerlukan perkhidmatan-perkhidmatan kutipan sampah dari Majlis Perbandaran Seberang Perai akan merancang sebahagian atau beberapa rancangan untuk meluaskan perkhidmatan kutipan sampahnya ke kawasan seperti ini.

Tuan Speaker, Tuan Yang Terutama dalam ucapannya telah juga menyentuh atas rekod Kerajaan Negeri yang mana ada disebutkan mempunyai rekod yang baik dalam membantu dan menempatkan semula penduduk-penduduk yang terlibat dengan projek-projek pembangunan Kerajaan secara adil dan saksama. Saya rasa, Tuan Speaker, saya setuju oleh sebab pada keseluruhannya Kerajaan Negeri mempunyai satu rekod yang baik, tetapi di sini saya mestilah juga menyuarakan perasaan dukacita saya tentang sebahagian golongan setinggan yang telah ditempatkan semula oleh Kerajaan Negeri pada beberapa tahun yang lepas. Tuan Speaker, segolongan penduduk itu ialah mereka yang duduk di dalam kawasan rumah hijau di Mak Mandin di kawasan saya.

Tuan Speaker, Sekim Rumah Hijau ini adalah satu sekim penempatan semula penduduk-penduduk yang terlibat dalam pembangunan estet perusahaan (industrial estate) di kawasan Mak Mandin dan rancangan ini telah dijalankan selama lebih 12 tahun dahulu. Rancangan ini pada masa itu dijalankan sebagai satu *resettlement scheme* yang akan menjadikan satu rancangan sementara tetapi, Tuan Speaker, adakah masa 12 tahun satu masa yang sementara? Mereka ini telah menunggu selama 12 tahun untuk mendapatkan satu status yang *permanent*. Pada masa sekarang mereka pun tidak tahu bagaimana kedudukan mereka di dalam Kawasan Rumah Hijau itu. Pada mulanya mereka diberitahu bahawa mereka akan ditempatkan semula secara sementara tetapi selepas 12 tahun mereka masih menunggu lagi.

Keadaan-keadaan di Rumah Hijau ini, Tuan Speaker, adalah sangat buruk. Mereka tidak mempunyai sistem pembetungan najis atau sistem pembuangan najis yang baik dan tidak ada sistem pengairan atau sistem longkang yang sempurna. Jadi mereka menghadapi masalah kesihatan dan lain-lain lagi. Saya rasa, Tuan Speaker, mereka telah menunggu selama 12 tahun dan saya rasa sudah sampailah masanya Kerajaan Negeri mesti mencari atau mengadakan rancangan untuk menjaga kebajikan penduduk-penduduk yang ada di Rumah Hijau kawasan Mak Mandin. Pada masa

sekarang, kita sedar bahawa Kerajaan Negeri ada beberapa projek perumahan kos rendah di sekeliling kawasan dan saya harap pihak Kerajaan akan memberi pertimbangan atau juga memberi keutamaan kepada mereka dari Rumah Hijau ini yang telah memohon mendapatkan rumah kos rendah Kerajaan.

Di sini saya ingin membangkitkan juga perasaan di antara penduduk-penduduk atau penghuni-penghuni di kawasan Mak Mandin. Ada juga di antara mereka yang telah menyuarakan bahawa mereka menganggap keadaan kehidupan di flat adalah tidak begitu sesuai dengan cara penghidupan mereka. Jadi ada juga di antara mereka yang tidak akan menerima jika ditempatkan semula di rancangan perumahan kos rendah iaitu flat. Ada di antara mereka yang menyuarakan bahawa apa yang mereka kehendaki ialah tanah untuk membangunkan rumah mereka sendiri.

Jadi saya rasa apa yang patut sekarang ialah Kerajaan Negeri selepas 12 tahun mestilah mengkaji semula kedudukan penghuni-penghuni di kawasan Rumah Hijau Mak Mandin dan saya rasa selepas menemuramah dan selepas mendengar perasaan penduduk-penduduk atau penghuni-penghuni di kawasan ini saya harapkan Kerajaan Negeri akan mencari satu rancangan atau satu cara yang baik sekali yang boleh diterima oleh mereka yang masih duduk di kawasan Rumah Hijau Mak Mandin supaya keadaan kehidupan mereka akan menjadi lebih sempurna, lebih tetap dan lebih sihat.

Dengan ucapan Speaker, saya lagi sekali menyokong usul untuk mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama.

Sekian, terima kasih.

**Tuan Speaker:**

Dewan ini ditangguhkan sehingga 2.30 petang.

**Dewan ditangguhkan pada jam 1.15 tengahari**

**Dewan bersidang semula jam 2.45 petang.**

**Ahli Kawasan Teluk Bahang (Tuan Hj. Yahaya bin Ahmad):**

Tuan Speaker, saya meminta izin berdiri untuk menyokong dan menyampaikan ucapan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri Pulau Pinang yang telah mengadakan pembukaan rasmi bagi Mesyuarat Yang Pertama Penggal Yang Ketiga, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang, pada hari Isnin, 7hb. Mei, 1984 yang lalu.

Saya suka mengambil peluang ini kerana apa yang telah dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama telah menyentuh semua aspek bagi mencari jalan dan di atas kemajuan yang telahpun dijalankan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Dr. Lim Chong Eu, Ketua Menteri Pulau Pinang, di mana terdapat dalam ucapan ini pentadbiran Negara ini telah berjalan dengan begitu baik dan maju, Tuan Yang Terutama telah juga memberi ucapan setinggi-tinggi tahniah terhadap semua pihak yang telah memberi kerjasama sama ada daripada pegawai-pegawai pentadbiran atau sosial di peringkat Negeri atau Pusat.

Dengan adanya kerjasama ini, Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah dapat mengekalkan keamanan dan kesetabilan dalam segi sosial untuk rakyat Negeri Pulau Pinang khasnya kepada penduduk-penduduk yang tidak bernasib baik supaya mereka juga mendapat pembahagian yang adil supaya dapat kita menghapuskan kemiskinan rakyat yang tidak bernasib baik itu. Dengan itu dapatlah Kerajaan kita merancang satu program sosial dan ekonomi untuk memenuhi matlamat Dasar Ekonomi Baru. Hasrat ini amat baik sekali tetapi malangnya ada setengah-setengah pihak terutama pihak pembangkang tidak begitu senang hati dan takut kemungkinan dengan kemajuan-kemajuan yang ditunjukkan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang ini mungkin pada masa yang akan datang bukan sahaja mereka tinggal bilangan yang kecil, mungkin tidak ada tempat dalam Dewan ini. Rakyat sendiri sudahpun faham tujuan kita ialah hendak menyatupadukan seluruh rakyat yang terdiri daripada berbagai-bagai kaum setelah kita mencapai kemerdekaan sejak 27 tahun yang lalu ini. Kita harap perkara-perkara yang dibangkitkan yang boleh membawa salah sangka atau perasaan yang buruk itu dapat dielakkan semoga dasar Kerajaan untuk menyatukan kita ini dapat berjalan seperti yang dijadualkan dengan berpanduan Rukun Negara yang telah diisytiharkan oleh Kerajaan sebagai dasar untuk penyatuan keseluruhan rakyat.

Adalah juga kita berharap pihak-pihak yang kurang faham itu akan membaca sejarah Negara ini dan dapatlah ia memahami supaya seperti kata pepatah orang tua-tua, "Di mana bumi dipijak di situlah langit dijunjung" dan "Masuk kandang kambing mengembek, masuk kandang kerbau menguak". Inilah harapan kita supaya mereka memahami hasrat Kerajaan kita ini.

Di sini suka juga saya menyentuh berkenaan dengan Pertanian Negeri yang mana amat penting



sekali, walaupun kita tahu nasib petani-petani kita ini hasil pendapatannya jauh lebih rendah daripada yang lain-lain tetapi pertanian adalah asas yang penting sebagai alat makanan dan juga alat perusahaan bagi sesebuah negara kerana hasil pertanian ini adalah penting bagi kehidupan kita sehari-hari. Kita telahpun mempunyai pengalaman kira-kira 3 tahun 8 bulan semasa Negara ini diperintah oleh Jepun bilamana kita susah hendak mendapat makanan. Kita yakin dan percaya dengan adanya pertanian yang disusun dengan cara moden dan teratur, dengan adanya industri-industri yang boleh memproses makanan-makanan atau bahan-bahan mentah yang dihasilkan oleh pihak petani semoga dapat kita pelbagaikan hasil pertanian itu, dan dengan cara itu juga kita yakin dan percaya pendapatan petani-petani kita akan dapat bertambah daripada apa yang kita dapati pada masa ini.

Tuan Speaker, di sini saya juga suka menyentuh kepada jawapan yang telah diberi oleh Pengerusi Pertanian kepada jawapan mulut saya tempohari. Jawapannya dalam soal penternakan kerang ialah ianya akan dikekalkan, tetapi malangnya dalam jawapan yang disampaikan oleh Pengerusi Tanah dan Galian menyatakan projek kerang ini tidak akan dikekalkan dan akan ditengok dari keadaan perubahan semasa. Ini amatlah mendukacitakan saya sendiri dan saya harap supaya mendapat jawapan yang tegas sama ada projek kerang ini akan terus dikekalkan atau akan dipindah dari satu masa ke satu masa tanpa memikirkan petani-petani dan nelayan-nelayan kita yang pendapatannya begitu kecil sekali.

Tuan Speaker, menyentuh berkenaan dengan peruntukan yang dibuat kepada Ugama Islam di mana akan diberi peruntukan memperbaiki surau-surau dan mesjid-mesjid, saya rasa patutlah pada masa yang akan datang bukan sahaja kita hendak memperbaiki surau dan mesjid tetapi juga hendaklah diadakan peruntukan kepada badan-badan sukarela yang akan melaksanakan dakwah ke-islaman seperti PERKIM ataupun Pertubuhan Kebajikan Islam Malaysia di mana cawangan di Negeri Pulau Pinang juga ada. Kita dapati di negeri-negeri lain diberi peruntukan kepada PERKIM ini dan kita berharap Kerajaan Negeri Pulau Pinang tidak ketinggalan memberi bantuan kepada PERKIM supaya PERKIM dapat aktif memberi penerangan-penerangan konsep Islam kepada saudara-saudara baru kita terutama saudara-saudara daripada orang-orang Tionghua sendiri. Mungkin juga dapat kita memberi penerangan kepada wakil Pengkalan Kota bagaimanakah konsep Islam yang sebenarnya supaya ia dapat memahami melalui PERKIM ini.

Kita juga tahu bahawa PERKIM mempunyai saudara-saudara baru yang menyampaikan dakwah-dakwah ini dengan menggunakan bahasa ibunda masing-masing. Jadi kita harap Kerajaan Negeri akan mengadakan peruntukan sedemikian supaya dapatlah PERKIM memainkan peranan yang boleh menunjukkan kepada saudara-saudara kita yang kurang faham konsep Islam ini, dan mungkin dengan ada kefahaman yang sedemikian ini tidak akan timbul lagi soalan-soalan sepertimana yang diperkatakan baru-baru ini.

Tuan Speaker, menyentuh berkenaan dengan pihak kita, Kerajaan hendak menebusgunakan tanah di kawasan di antara Jambatan kita ke Batu Maung dan kita amat dukacita sekali kerana jawapan-jawapan yang diberi oleh pihak yang berkenaan adalah berlainan sekali daripada maksud yang kita tanya. Apa yang kita fahamkan ialah setelah Dewan ini membuat kelulusan untuk melaksanakan dasar-dasar, kita rasa beberapa perkara lagi perlu dilaksanakan mengikut prosedur-prosedur yang ada dalam pentadbiran Negeri kita ini. Saya bukanlah bermaksud hendak mengajar itik berenang, tetapi saya rasa patut sekali apabila kelulusan telah dibuat oleh Dewan ini untuk melaksanakan satu-satu projek, hendaklah dibuat melalui jabatan-jabatan yang berkenaan atau melalui pihak-pihak yang bersangkutan dengan perkara yang akan dilaksanakan itu. Umpamanya kalau berkenaan dengan tanah mestilah kita melalui Pejabat Tanah, kalau kita hendak menebus tanah laut mestilah kita tanya pihak pelaut, kalau terlibat dengan projek-projek perikanan dan sebagainya tanyalah Jabatan Perikanan itu sama ada projek yang hendak dilaksanakan ini melibatkan golongan-golongan yang tertentu dan begitulah seterusnya.

Saya rasa kita juga patut mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama kerana memperingatkan bahawa bilamana projek Jambatan ini dilaksanakan kira-kira seluas 210 ekar ini dapat digunakan untuk kemajuan Negeri Pulau Pinang ini, tetapi apa yang kita khuatir ialah sungutan-sungutan daripada masyarakat atau penduduk-penduduk tempatan yang tanah mereka telah diambil. Kehidupan mereka selalu terancam. Adalah kita harapkan supaya penduduk-penduduk yang terlibat itu akan terus diberi peluang melibatkan diri mereka supaya mendapat faedah daripada hasil projek yang akan dilaksanakan oleh Kerajaan itu, tidaklah seperti masa yang sudah-sudah di mana mereka diberi tempat, diberi gantirugi, habis perkara; terpulanglah kepada nasib orang-orang yang terlibat itu sama ada dia hendak hidup atau mati, terserah kepada diri masing-masing. Jadi kita harap, pada masa

yang akan datang Kerajaan akan membuat perancangan dan pengkajian yang teliti bilamana kita hendak mengambil satu kawasan, biarlah penduduk-penduduk yang terlibat itu bukan sahaja akan dapat menikmati projek-projek yang dibuat itu tetapi mungkin mereka akan mendapat kebaikan yang lebih sepertimana yang dikatakan oleh Tuan Yang Terutama itu.

Begitu juga saya dapat di kawasan yang sedang dibina Jambatan itu terdapat perkampungan kecil di mana penduduk-penduduknya selalu membuat rungutan bahawa mereka itu tidak mendapat pembelaan, lebih-lebih lagi bila masa hujan, kawasan mereka ditenggelami oleh air disebabkan tebing-tebing jalan yang telah ditinggikan sedangkan kawasan mereka itu menjadi londang.

Begitu juga saya dapati banyak bukit-bukit dan juga tanah-tanah paya di seluruh Negeri Pulau Pinang ini telah mengalami kesusahan umpamanya, bukit menjadi dogol, tanah paya menjadi bukit dan bolehlah diibaratkan seperti kata pantun:-

“Budak-budak main kotak,  
Kotak main atas bukit,  
Bukit kita semua menjadi gondol  
Sebilangan manusia yang perut buncit”.

Jadi saya harap perkara ini tidak akan timbul kerana kita dapati golongan-golongan yang terkecil ini mendapat faedah sedangkan rakyat yang ramai mendapat kesiksaan daripada hasil kemajuan yang dibuat tanpa rancangan yang begitu teliti.

Merujuk kepada Yayasan Negeri Pulau Pinang, saya mengucapkan tahniah kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang yang telah begitu gigih sekali dan telahpun memohon kebenaran daripada Kerajaan Pusat untuk mempersetujui Yayasan ini dijalankan bagi Negeri Pulau Pinang untuk kepentingan rakyat Negeri Pulau Pinang. Apa yang saya suka memperingatkan ialah apabila Yayasan ini dilaksanakan aspek-aspek agama hendaklah dipertimbangkan kerana agama Islam adalah satu agama yang begitu penting sekali. Kita perlu menjaga kepentingan-kepentingan yang berhubung dengan agama Islam supaya peraturan-peraturan yang akan ditentukan dalam Yayasan Negeri Pulau Pinang ini bersesuaian dengan dasar Islam. Sepertimana dibangkit oleh rakan saya, kita hendaklah mendapat petua daripada pihak Mufti dan sebagainya. Kita berharap supaya setiap rakyat di Pulau Pinang ini akan mendapat peluang menyertai Yayasan Negeri ini, tidaklah segolongan yang kecil sahaja.

Merujuk berkenaan dengan pertandingan Al-Quran dalam Negeri Pulau Pinang, seperti yang disebutkan oleh rakan saya tadi, saya sukalah menyarankan supaya pada tahun akan datang Kerajaan Negeri Pulau Pinang akan dapat menerima supaya pertandingan di peringkat kebangsaan diadakan di Negeri Pulau Pinang ini kerana kita dapati boleh dikatakan hampir kesemua negeri di Malaysia ini telah pernah menjadi tuan rumah dan kita harap selepas Negeri Melaka, Pulau Pinang akan sanggup menerima menjadi tuan rumah. Semoga dengan itu dapatlah kita menunjuk bagaimanakah Kerajaan Negeri Pulau Pinang begitu sekali menghormati Peraturan 3 dalam Perlembagaan Malaysia yang menyatakan bahawa Ugama Islam adalah ugama rasmi Negara ini sementara ugama-ugama lain adalah bebas untuk menganutinya. Dengan adanya pertandingan membaca Al-Quran di Negeri ini akan dapat menunjukkan imej dari segi perpaduan di antara Kerajaan Pusat dengan Kerajaan Negeri.

Tuan Speaker, berhubung dengan yang lain itu, saya rasa tidaklah penting bagi saya bercakap panjang oleh sebab semuanya telah disentuh oleh rakan-rakan saya. Yang pentingnya saya rasa patut kita di sini memperingatkan dalam segi kempen kebersihan Negeri Pulau Pinang. Malangnya selepas sahaja kita mengadakan kempen kebersihan ini, keadaan-keadaan yang bersih itu kembali seperti sediakala, seperti rakan-rakan saya menyebut, jalan-jalanraya berlubang di sana sini, tepi-tepi jalan penuh dengan rumput-rumpai, di tiang telefon naik pokok siput tunggal — kalau kita melawat ke negeri lain ditanam dengan pokok-pokok bunga menjalar di tiang-tiang lampu letrik tetapi di Pulau Pinang ini siput tunggul naik hingga ke pucuk telefon. Kalau kita lalu di kawasan Jelutong pun ada sebatang tiang telefon dalam Pekan Bandaraya Pulau Pinang ini. Jadi saya haraplah perkara ini akan diambil perhatian oleh pihak-pihak berkenaan. Begitu juga saya dapati di depan Dewan tempat kita bersidang inipun, ada jalan-jalan yang retak yang bukan ditampung dengan tar, tetapi ditampung dengan simen. Adakah ini kaedahnya kita hendak membaiki jalan-jalan di seluruh Negeri kita? Dan saya harap tempat Dewan kita yang mulia ini adalah lebih bersih daripada kawasan-kawasan yang lain, dapat diperelokkan, dan dapat diadakan peruntukan-peruntukan yang khas, supaya dapat memberi pandangan yang baik kepada masyarakat bukan sahaja masyarakat dalam Negeri, bahkan di seluruh Negeri dan dunia amnya. Itulah harapan saya, semoga perkara-perkara begini tidak perlu saya bangkitkan.



Saya tidak berniat hendak bercakap panjang dalam Dewan ini oleh kerana perkara-perkara yang telah saya bangkitkan di dalam tempoh persidangan yang lalu masih belum lagi dilaksanakan. Itulah sahaja ucapan saya, saya sekali lagi mengambil peluang mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih dan tahniah kepada Tuan Yang Terutama yang telah sudi menyampaikan ucapan yang begitu baik dan saya harap mendapat sokongan keseluruhan daripada kita sekalian. Sekianlah sahaja, terima kasih.

**Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Mohd. Zain Haji Omar):**

Tuan Speaker, saya berdiri ingin mengambil kesempatan memberi ulasan di atas ucapan Tuan Yang Terutama tempohari dan saya ingin juga memberi jawapan sedikit sebanyak yang mana pada anggapan saya seolah-olah menjadi begitu hangat berhubung dengan kebudayaan yang kononnya pihak Kawasan Pengkalan Kota menebuk dada mengatakan dia adalah hero pada hari tersebut.

Sebelum saya pergi kepada jawapan, kalau boleh, saya ingin membuat pertanyaan, adakah pihak Ahli Kawasan Pengkalan Kota benar-benar faham, apakah yang dikatakan kebudayaan? Kalau dia faham dan dapat memberi jawapan, bolehlah saya memberi jawapan dengan teliti; kalau tidak saya akan pergi sekali gus begitu sahaja. Saya memberi kebenaran kepada wakil Ahli Kawasan Kota menjawab: Apakah dia kebudayaan? (Tidak ada jawapan dari Ahli Kawasan Pengkalan Kota).

Kalau begitu apa yang dicakapkan tempohari itu benar-benar adalah cedokan daripada kawan-kawannya sahaja. Beliau cuma datang ke sini membaca dan mempersoalkan kebudayaan.

Sebenarnya kalau kita tengok, bercakap tidak serupa bikin. Apa yang saya nampak ialah mungkin dia tidak bercakap melalui mulut. Apa yang dicakapkan cuma menyentuh kesenian, bukan kebudayaan. Kalau kita tengok dengan teliti maksud kebudayaan, kebudayaan bukanlah kesenian, tetapi kesenian adalah sebahagian daripada kebudayaan. Apa yang diperkatakan di dalam soalan yang dibangkitkan oleh Ahli Kawasan Pengkalan Kota ialah sebahagian daripada kebudayaan, iaitu beliau mempersoalkan tarian Chingay, tarian singa, tarian Melayu — pulatem tidak pula disebut walaupun mungkin ianya adalah salah satu kesenian daripada kaum India. Itu kesenian. Kebudayaan yang sebenarnya adalah satu cara hidup sesuatu bangsa atau masyarakat.

Dalam Negara kita hari ini sebenarnya telah pun membuat satu keputusan, satu daripada yang ialah agama Islam adalah agama rasmi; agama lain tidak disentuh, tidak diusik, tidak dikacau, tidak ditindas, hendak buat apapun buat, hendak anuti apapun ikut sahaja, tapi tidak dikacau; apa yang kita isytiharkan ialah agama Islam agama rasmi Negara Malaysia. Negeri Pulau Pinang kena ikut Negara Malaysia oleh kerana Pulau Pinang adalah sebahagian daripada Negara Malaysia.

Begitu juga bahasa rasmi ialah Bahasa Kebangsaan. Pada masa dahulu, kalau kita bercakap di dalam Dewan, kita menggunakan bahasa Inggeris — bukan bahasa Cina, bukan bahasa India, bukan bahasa Melayu — tapi tidak dipersoal dan tidak dipertikaikan, tapi bila sampai kepada kita menuntut kemerdekaan, kita telah membuat satu persetujuan iaitu Bahasa Kebangsaan atau Bahasa Rasmi ialah bahasa Melayu. Kalau hendak bercakap bahasa Cina, bahasa India atau bahasa Benggali sekalipun, memang dibenarkan.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, bolehkah saya memberi penjelasan?

**Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Mohd. Zain bin Haji Omar):**

Silakan.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Apa yang saya persoalkan bukan kepentingan Islam atau Bahasa Malaysia. Apa yang saya bangkitkan semalam ialah lain-lain kebudayaan dan lain-lain agama mesti dimasukkan atau diusahakan supaya dapat dijadikan satu kebudayaan nasional. Saya tidak persoalkan mengenai kedudukan agama Islam atau Bahasa Malaysia; kami dari DAP terima bahawa Bahasa Malaysia adalah bahasa yang rasmi di Malaysia yang kami terima agama Islam adalah agama rasmi di Negara ini. Apa yang kami persoalkan ialah lain-lain agama dan kebudayaan mestilah dimasukkan di dalam *national culture*. Ini yang saya sebutkan di dalam ucapan saya. Bukan saya persoalkan apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat Ahli dari Kawasan Bayan Lepas.

**Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Mohd. Zain bin Haji Omar):**

Terima kasih. Belum sampai lagi saya nak jelas pada peringkat itu, dia sudah mula *hot*.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Siapa sudah *hot*? UMNO sudah *hot*.

**Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Mohd. Zain bin Haji Omar):**

Sekali lagi saya ucapkan terima kasih sebab beliau pandai memberi penjelasan. Itu pandangannya.

Berbalik kepada kebudayaan, kebudayaan adalah satu cara hidup sesuatu bangsa, dan kita juga telahpun memberi keputusan persetujuan ramai bahawa kebudayaan rasmi adalah kebudayaan yang berteraskan kebudayaan Islam, tetapi bukan semuanya boleh kita katakan hak Melayu. Satu contoh yang saya hendak tunjuk ialah pakaian yang Ahli Kawasan Pengkalan Kota pakai dan juga pakaian saya sendiri bukan orang Cina, bukan pakaian orang ..... (gangguan).

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Bolehkah digunakan pakaian lain di dalam Dewan ini? Kalau boleh kita boleh pakai.

**Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman bin Haji Abbas):**

Tuan Speaker, kalau kita baca Perlembagaan, boleh digunakan pakaian lain.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Keputusan siapa? Keputusan Tuan Speaker?

**Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman bin Haji Abbas):**

Bukan keputusan Speaker, tapi keputusan Perlembagaan. Kita boleh gunakan pakaian selain daripada yang kita pakai ini. Kalau Ahli dari Pengkalan Kota hendak pakai turban pun boleh.

**Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Mohd. Zain bin Haji Omar):**

Contohnya, Tuan Speaker, pakaian ini datang daripada Eropah, negara asing, tetapi oleh kerana kita nampak sesuai untuk kita, jadi kita serap dan kita gunakan. Saya percaya di masa akan datang mungkin ianya boleh menjadi salah satu kebudayaan kita. Makanan juga adalah kebudayaan — makanan orang Melayu, makanan orang Cina dan makanan orang India. Di Malaysia hari ini ketiga-tiga jenis makanan ini sudah menjadi satu perkara biasa, makanan siapa pun kita sudah mula rasa. Satu masa nanti bila kita hidang makanan

orang Melayu pun ada, makanan orang Cina pun ada, —tapi tak masuk babilah — makanan orang India pun ada, dan kita akan jadikan makanan ini sebagai makanan kebudayaan kita sendiri bukan makanan seperti yang ada di negara-negara barat dan tempat-tempat lain. Boleh jadi kalau sampai ke tahap itu kita boleh memperjuangkan supaya jenis-jenis makanan ini boleh memberi selera kepada semua kaum —bukan setakat menari sahaja

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, penjelasan.

**Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Mohd. Zain bin Haji Omar):**

Saya tidak benarkan. Bagi saya jalan “syok” sedikit, kemudian sekejap lagi boleh beri penjelasan. Beliau berasa bimbang bila saya memberi penjelasan kerana sebenarnya, beliau tidak faham apa sebenarnya kebudayaan.

Tuan Speaker, cuba kita perhatikan apa yang dicuit berhubung dengan kebudayaan yang sebenarnya. Adakah beliau hendak bercakap mengenai kebudayaan atau di sengaja hendak melagakan kita? Cuba kita tengok dalam soalan, dia tanya Ketua Menteri sama ada sedar atau tidak bahawa Pengerusi Kebudayaan — ini sayalah ..... (gangguan).

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, *all questions must be addressed to the Chief Minister. This is in the Standing Orders.* Semua soalan yang dibuat hendaklah dituju kepada Ketua Menteri.

**Tuan Speaker:**

Jangan buat gangguan.

**Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Mohd. Zain bin Haji Omar):**

Saya hendak menceritakan maksud pertanyaan ini. Beliau bertanya adakah saya sedar atau tidak apa yang saya perlu buat untuk menjalankan kegiatan-kegiatan kebudayaan itu sama ada ianya akan mencerminkan satu kaum ataupun berbagai kaum. Beliau hendak lagakan kita seolah-olah Kerajaan kita hari ini ada dua kumpulan — kumpulan Melayu, kumpulan Cina — orang-orang Cina menjalankan hal Cina, orang-orang Melayu menjalankan hal Melayu. Jadi dia perhatikan betul ataupun tidak, dan kalau nampak sikit sahaja mirip ke Melayu beliau akan bertanya.



Jadi kalau kita perhatikan begini, kita boleh menganggapnya sebagai penghasut, orang yang membuat fitnah, orang yang kurang sopan, dan ada sedikit bi'adap. Kumpulan seperti ini yang harus kita terapkan unsur-unsur Islam. Kita bukan hendak suruh beliau masuk Islam sebab kalau masuk Islampun dia nanti jadi Islam samseng.

Sebenarnya beliau tidak faham tapi cuma membaca penulisan orang. Ini yang susah dan memeningkan kepala kita. Beliau membaca seolah-olah beliau hero tapi sebenarnya apa yang dicapakan beliau tidak tahu. Ini yang kita harus awasi, dan saya minta masyarakat Pulau Pinang harus bertenang dan meneliti bahawa apa yang kita hendak serapkan ialah nilai-nilai atau unsur-unsur Islam yang baik supaya jangan terjadi perbuatan cuba menghasut, cuba membuat fitnah, cuba mengacau, cuba buat kurang sopan ataupun buat perkara-perkara biadap. Ini tidak diajar oleh Islam. Islam mengajar supaya bersopan, Islam mengajar supaya berbaik-baik sesama bangsa, walaupun berlainan bangsa, walaupun berlainan ugama.

Contohnya, Parti UMNO sendiri yang terdiri daripada orang-orang Islam, di mana ada majoriti UMNO tapi boleh kita letakkan orang yang bukan Islam asalkan dia dari Parti Barisan yang menang. Buktikan kepada saya kalau tidak biasa jadi begitu sejak mula kita merdeka sampai hari ini, tapi di tempat lain belum tahu lagi. Inilah unsur-unsur Islam yang kita hendak masukkan supaya kebudayaan kita semakin lama semakin kukuh dan semakin kita sama-sama faham. Masyarakat yang berbilang bangsa boleh hidup bersama — itulah tujuan kita — maka oleh sebab itulah kita masukkan unsur-unsur Islam ke dalam kebudayaan.

Kita bukan hendak suruh menari secara Islam ataupun pakai jubah stail Arab — tidak. Kalau hendak menari stail Cina pun boleh, menyanyi pun boleh, kalau pergi ke *night-club* atau hotel-hotel, lagu-lagu yang kita boleh dengar sewaktu kita makan bukan lagu orang putih sahaja tapi lagu Cina pun ada, lagu Melayu pun ada, tapi lagu India jarang sedikit — saya tidak tahulah sebabnya. Tapi lagu Cina ada banyak dan kita tidak sepatun. Kita tidak kata jangan menyanyi lagu Cina dalam *night-club* cuma kita ada dua perbezaan iaitu rasmi dengan bukan rasmi. Ini yang patut difaham, jangan bila kita kata, rasmi itu bererti hendak menindas semua yang lain. Memang tidak ada. Tunjukkan kepada kita hari ini sejauh mana yang kita sudah menindas.

Dalam bidang ugama orang-orang Cina di Pulau Pinang, setiap masa bila sampai sahaja musim sambut penyembahan tokong, di mana-mana ada wayang Cina. Mereka tidak bercakap Melayu atau Inggeris dalam wayang Cina itu tapi mereka bercakap bahasa Cina, sama ada bahasa Tionghua atau Mandarin. Kalau kita hendak menindas kita akan haramkan kesemua itu, baharulah nampak tanda-tanda kita menindas. Kalau sesuatu kaum itu hendak menjalankan kebudayaan suku atau bangsa itu, teruskan, tapi kalau kebudayaan yang kita telah iktiraf sebagai satu kebudayaan rasmi, jangan kacau. Tapi Ahli Kawasan Pengkalan Kota hendak kacau juga. Walaupun telah kita putuskan pada tahun 1956, hari ini sudah tahun 1984, beliau hendak kacau lagi, pada hal tidak pernah kita kacau.

Begitu juga dari hal ugama, kalau kita tinjau betul-betul, ada negara-negara jiran kita yang tokong di tepi jalan diruntuh begitu sahaja, ada negara-negara jiran kita yang kalau dia hendak perbesarkan jalan, di rempuh begitu sahaja tanpa membayar *compensation*. Tapi kita di sini berunding, kita berbicara dan kita gunakan pemikiran kita untuk menyelesaikan masalah-masalah secara bermuafakat. Bukan kata kita tidak boleh buat, tapi oleh kerana kita satu bangsa yang boleh bekerjasama mengikut unsur-unsur Islam, kita bekerjasama, maka sebab itulah Kerajaan kita masih lagi kukuh. Kita bukan ada satu perasaan cuba hendak menentang orang itu, menentang orang ini. Tidak. Inilah kebudayaan yang mesti dipelajari oleh wakil Kawasan Pengkalan Kota, Jangan datang bercakap ikut hidung sahaja, tanpa mengetahui apa erti kebudayaan. Beliau hanya nampak Chingay dan tarian singa. Itu sahaja kebudayaan pada beliau; lain-lain kebudayaan tidak diketahui.

Kebudayaan boleh terserap ke dalam jiwa, misal kata, dalam kebudayaan orang Melayu, pantang kalau kita tunjuk dengan kaki, tapi saya tidak tahulah kebudayaan di sebelah DAP itu sama ada boleh tunjuk dengan kaki atau tidak, tapi kalau tidak boleh itu telah sampai kepada unsur-unsur kebudayaan kita. Ada banyak masalah-masalah yang ada kaitan dengan kebudayaan tetapi kalau saya bercakap panjang dia boleh lena, jadi saya ingat saya tolong peringkat dan sekali lagi, ada satu perkara yang patut diingat, supaya lain kali jangan datang bercakap mengenai perkara itu juga. Kalau hendak mencuit perkara yang lain, boleh, tapi jangan yang itu juga.

Adalah jelas bahawa pembentukan kebudayaan oleh Kerajaan bukanlah berdasarkan kebudayaan satu kaum sahaja, sebagaimana terdapat dalam prinsipnya seperti berikut: Kebudayaan Kebangsaan Malaysia hendaklah berteraskan kepada kebudayaan rakyat asal di rantau ini. Unsur-unsur kebudayaan lain yang sesuai dan wajar boleh diterima menjadi unsur-unsur kebudayaan kebangsaan. Islam menjadi unsur yang penting dalam pembentukan kebudayaan kebangsaan.

Itu bukan saya kata. Tadi saya hendak terangkan sedikit lagi, saya takut dia tidak faham, Islam bukan hendak suruh sesiapa masuk Islam dan bukan hendak suruh potong. Tidak. Penyerapan unsur-unsur Islam ertinya penyerapan unsur-unsur pengajaran Islam yang boleh memberi kebaikan — unsur-unsur sahaja, bukan kata masuk Islam — dan bukan kita suruh semua orang-orang bukan Islam sembahyang mengikut cara Islam. Unsur-unsurnya yang baik sahaja seperti bersopan santun, jangan biadap, jangan melawan ketua, jangan melawan ibubapa dan sebagainya sahaja yang diserapkan.

Prinsip kedua yang dinyatakan adalah jelas menunjukkan bahawa unsur-unsur kebudayaan lain juga diterima asalkan tidak bertentangan dengan prinsip Rukun Negara dan kepentingan kebangsaan; di samping itu Kerajaan tidak menolak atau tidak menghalang sesuatu kaum mengamalkan melindungi kebudayaan mereka di kalangan mereka masing-masing. Ini yang harus kita ingat.

Saya harap apa yang saya ceritakan ini sudah cukup jelas. Ini sebagai jawapan kepada soalan yang dibangkitkan seolah-olah saya ini cuba hendak membuat sesuatu perkara sehingga timbul sesuatu gambaran yang kurang sedap untuk pengetahuan Y.B. Ahli Kawasan Pengkalan Kota. Saya sebagai Pengerusi Jawatankuasa Kebudayaan Negeri yang terdiri daripada semua kaum, bukan saya dengan saya, ataupun saya dengan orang Melayu. Tidak. Apa rancangan yang hendak kita buat kita bermesyuarat, bukan kuasa veto, jadi apa yang dicakapkan hendaklah diperhatikan dulu, siasat dulu, baru datang bercakap. Jangan tahu hentam sahaja perkara yang tidak diketahui, nanti jadi macam apa orang kata burung kakak tua. Bila kita kikih lidah, dia datang bercakap, tetapi yang bercakap bukan dia, orang lain yang bercakap, otak ada di lutut.

Sebagai jawapan saya pada rakan-rakan yang lain juga yang terbangkit, saya ucapkan terima kasih banyak. Saya juga menyokong usul terima

kasih di atas ucapan Tuan Yang Terutama yang begitu baik, begitu berkesan dan jelas pada masyarakat kita untuk kemajuan rakyat kita bersama. Hanya sekian, terima kasih.

**Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Lee Jong Ki):**

Tuan Speaker, saya ingin menjawab dan memberi sedikit ulasan atas beberapa perkara yang telah dibangkitkan oleh beberapa orang Ahli Yang Berhormat.

Bagi menjawab perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Ahli daripada Kawasan Sungai Nibong, saya ingin memaklumkan kepada Dewan ini bahawa Kerajaan Negeri memang sedar mengenai potensi pelancungan yang terdapat di Bukit Bendera. Memandangkan inilah Kerajaan Negeri telah mengambil langkah-langkah untuk membangunkan Bukit Bendera supaya dapat menjadi perangan yang menarik.

Kerajaan Negeri telahpun menjalankan beberapa program untuk mencantikkan seluruh kawasan Bukit Bendera. Kemudahan-kemudahan asas seperti tempat tinggal, tempat kelab dan platform pandangan atau "View Platform" telahpun disediakan. Rancangan untuk menyediakan banyak lagi infrastruktur untuk kebaikan orang ramai dan para pelancung sedang dalam kajian. Kerajaan Negeri juga sedang merancang untuk mendirikan sebuah kompleks penjaja (hawkers' complex) di Bukit Bendera. Ini akan menjadi tarikan yang baru kepada para pelancung.

Pembinaan sebuah jalan menuju ke Bukit Bendera juga sedang dikaji oleh Kerajaan Negeri. Kerajaan Negeri juga sedang mengkaji kemungkinan menubuhkan sebuah Pihak Berkuasa Pembangunan (Development Authority) untuk menyelaras dan mengurus pembangunan di Bukit Bendera. Selaras dengan polisi pengswastaan Kerajaan, sektor swasta adalah digalakkan untuk mengkaji dan mengambil bahagian dalam memperbangunkan Bukit Bendera.

Saya juga ingin mengumumkan di Dewan yang mulia ini bahawa Kerajaan baru-baru ini telah meluluskan sejumlah \$327,670.00 untuk membaiki keadaan keretapi Bukit Bendera. Peruntukan ini adalah untuk membaiki, antara lain, sistem *haulage*, sistem perhubungan serta alat-alat keretapi dan landasan keretapi itu sendiri.

Menjawab soalan dan ulasan Y.B. Ahli dari Kawasan Kampong Kolam, ingin saya memaklumkan



kan bahawa Kerajaan Negeri memang sedar kepentingan pelancungan kepada Pulau Pinang. Walaupun keadaan ekonomi dunia telah meleset, namun Pulau Pinang telah berjaya mengekalkan jumlah kedatangan para pelancung ke Pulau Pinang bagi tahun 1983. Jumlah para pelancung yang telah datang ke Pulau Pinang pada tahun 1983 berbeza sedikit sahaja jika dibandingkan dengan tahun-tahun yang lepas, dan kekurangan ini tidak menjejaskan industri pelancungan di Pulau Pinang. Kerajaan Negeri sedang mengambil langkah-langkah untuk memajukan lagi industri ini. Salah satu langkahnya adalah di mana Kerajaan Negeri telah memohon kepada Kerajaan Pusat supaya sebahagian daripada cukai Kerajaan sebanyak 10% yang dibayar oleh hotel-hotel di Pulau Pinang kepada Kerajaan Pusat disalurkan balik kepada Kerajaan Negeri bagi pembangunan industri pelancungan di Pulau Pinang. Kerajaan Negeri juga menyediakan peruntukan sebanyak \$170,000.00 setahun untuk PDC bagi pembangunan pelancungan di Pulau Pinang.

Saya ingin memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa kemajuan industri pelancungan bukan sahaja menjadi tanggungjawab Kerajaan. Sektor swasta juga mesti memainkan peranannya yang tidak kurang pentingnya dalam kemajuan pelancungan di Pulau Pinang. Setakat ini Kerajaan amat berbangga melihat bahawa sektor swasta telah menunjukkan minat dan kepercayaan kepada industri pelancungan Pulau Pinang. 16 buah hotel yang bertaraf antarabangsa sedang dibina oleh sektor swasta dan dijangka siap dalam dua atau tiga tahun lagi. Kemudahan-kemudahan ini sudah tentu akan membantu ke arah pembangunan pelancungan di Pulau Pinang seterusnya.

Menjawab ulasan Yang Berhormat Ahli dari Bagan Ajam pula, saya ingin memaklumkan kepada Dewan bahawa Kerajaan akan mengkaji kawasan-kawasan yang boleh dibangunkan untuk rancangan pelancungan dan ini termasuk Seberang Perai khususnya Pantai Bersih seperti yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Ahli dari Bagan Ajam.

Sekian, terima kasih.

**Ahli Kawasan Sungai Pinang (Dr. Ong Hean Tee):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong usul ucapan terima kasih Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri kita dan juga untuk menjawab beberapa perkara yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Juga saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih

kepada Ahli-ahli Yang Berhormat atas perhatian kepada hal perumahan.

Yang Berhormat Dr. Tan Chong Teik dari Kawasan Sungai Nibong telah menyentuh kepada kekurangan kemudahan sivik dalam estet perumahan awam dan menyatakan bahawa kemudahan sivik patut diambilkira semasa perancangan estet-estet perumahan awam kita. Estet perumahan Taman Tun Sardon telah disebutkan sebagai satu contoh estet perumahan awam kita yang tidak dilengkapi dengan kemudahan-kemudahan sivik yang mencukupi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kemudahan sivik adalah diambilkira dalam perancangan estet perumahan awam Kerajaan, akan tetapi oleh kerana kekurangan kewangan pada masa perancangan dan tujuan untuk membelanjakan wang yang sedia ada untuk membina lebih unit perumahan dengan harga penjualan yang rendah, kemudahan-kemudahan sivik telah dimasukkan dalam peringkat kedua pembangunan estet-estet perumahan awam ini. Dalam peringkat pertama beberapa kemudahan asas pun termasuk dalam estet-estet perumahan termasuk tapak perumahan dan juga balai rakyat atau dewan perjumpaan.

Selepas pembinaan perumahan awam ini, Kerajaan Negeri akan cuba menambahkan kemudahan sivik dengan peruntukan kewangan Kerajaan Negeri sendiri tanpa membebankan kepada pembeli-pembeli atau penduduk-penduduk. Dengan peruntukan pembangunan yang telah disediakan oleh Kerajaan Negeri, Bahagian Perumahan Negeri telah ditugaskan dengan penyediaan kemudahan sivik di estet-estet perumahan awam.

Di estet perumahan Taman Tun Sardon Kerajaan akan menambah kemudahan-kemudahan sivik di situ dengan penyediaan Balai Rakyat dan ruangan untuk klinik ibu dan kanak-kanak dan juga klinik kesihatan. Juga pada masa sekarang ada Kelas Tadika dan penduduk-penduduk di kawasan ini menggunakan surau di kawasan Taman Brown yang dekat dengan estet perumahan ini. Di Taman Free School ada 11 unit gerai penjaja dan juga Dewan Serbaguna, tadika, gelanggang badminton dan sepaktakraw yang disediakan untuk estet perumahan ini di Bayan Baru, pihak PDC pun akan menyediakan kemudahan-kemudahan sivik bila Bandar Bayan Baru dibina pada tempoh akhirnya.

Tuan Speaker, ada juga kemudahan-kemudahan lain di estet-estet perumahan termasuk Gat Lebuh Nordin di mana Kerajaan Negeri telah baru-baru ini membina bangsal untuk menyimpan basikal dan motosikal. Di rumah pangsa Mak

Mandin, Kerajaan Negeri sedang menimbang untuk menyediakan satu tapak penjaja yang lebih sempurna.

Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Sungai Nibong juga telah menyentuh mengenai perkara bil pembayaran, bayaran ansuran dan tunggakan oleh penduduk-penduduk estet perumahan awam kita. Dengan sistem pentadbiran berkomputer Kerajaan Negeri, Jawatankuasa Perumahan dan Perkampungan Negeri telah digalakkan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri kita untuk mengkomputerkan sistem pentadbiran Bahagian Perumahan Kerajaan Negeri.

Salah satu daripada sistem pentadbiran yang boleh dikomputerkan ialah sistem pembayaran ansuran bulanan. Sistem berkomputer sedang dikaji oleh Bahagian Perumahan untuk mengeluarkan bil peringatan pembayaran kepada penduduk-penduduk estet perumahan seperti yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat. Dengan pencapaian bil sistem berkomputer, kesulitan penduduk-penduduk kita memang dikurangkan. Dengan cara ini juga Kerajaan berharap bahawa semua bayaran dapat dikutip tanpa tunggakan.

Tuan Speaker, Ahli-ahli, Yang Berhormat dari Kawasan Sungai Nibong, Kubang Semang dan Bukit Tengah telah meminta Kerajaan memperuntukkan rumah-rumah kos rendah awam dengan perhatian kepada keperluan rakyat kita. Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Sungai Nibong telah meminta Kerajaan memperuntukkan rumah awam kos rendah atas keperluan permohonan yang tidak mengikut kuota kaum.

Ahli Yang Berhormat dari Kubang Semang telah membangkitkan bantahan dan rayuan daripada kaum bumiputera terhadap peruntukan perumahan kos rendah yang telah dibuat oleh Kerajaan pada penghujung bulan Februari tahun ini. Untuk makluman Dewan yang mulia ini Kerajaan Negeri memang mengambil perhatian kepada kedua-dua faktor ini iaitu keperluan rakyat dan juga kuota kaum.

Dalam peruntukan rumah kos rendah juga keperluan seorang pemohon perumahan awam kos rendah adalah asas pertimbangan Kerajaan kita. Kerajaan Negeri sentiasa memperuntukkan perumahan kita kepada orang yang memerlukan dan untuk maksud ini Kerajaan Negeri menggunakan sistem pengiraan markah. Dalam kajian semua pemilihan markah, Pihak Berkuasa Negeri sedang menimbang dengan teliti untuk mengambil perhatian kepada keadaan perumahan si pemohon. Sebagai contoh seorang yang mendiami atau me-

nyewa satu bilik lima orang dalam keadaan yang lebih susah daripada seorang yang menyewa rumah dan sepatutnya orang ini diberi markah yang lebih.

Mengenai kuota kaum, sistem kuota terpaksa digunakan oleh Kerajaan Negeri oleh kerana bilangan unit perumahan ini tidak mencukupi. Sungguhpun pembahagian rakyat kita di Negeri Pulau Pinang melalui kaum ialah 35% : 55% : 10% bagi kaum Melayu, Cina dan India dan pembahagian permohonan rumah ialah 25.2% : 58% : 16.8% bagi kaum Melayu dan Cina dan India, Kerajaan Negeri telah memutuskan bahawa perumahan awam kos rendah Kerajaan Negeri Pulau Pinang akan dibahagikan dengan peratusan 45% : 45% : 10% bagi kaum Melayu, Cina dan India.

Keputusan ini telah diambil oleh Kerajaan Negeri atas Dasar Ekonomi Baru dan juga atas usaha Kerajaan Negeri untuk membantu kaum Melayu di Negeri Pulau Pinang. Kerajaan Negeri telah mengambil perhatian bahawa ramai saudara Melayu kita tidak mampu membeli perumahan sektor swasta dengan harga semasa. Ini adalah keadaan yang benar khususnya bagi saudara-saudara Melayu di kawasan bandar. Rakyat bukan Melayu memahami usaha Kerajaan Negeri kita untuk membantu kaum Melayu dalam pertubuhan perumahan awam kos rendah.

Tuan Speaker, selepas peruntukan baki perumahan Rancangan Malaysia Ketiga pada hujung bulan Februari tahun ini beberapa badan masyarakat telah merayu supaya bilangan perumahan untuk kaum Melayu ditambahkan di estet perumahan di Bagan Ajam dan di Taman Tun Sardon. Kerajaan Negeri telahpun memutuskan bahawa Bahagian Perumahan Awam ini boleh menyusun semula peruntukan perumahan ini dengan pertimbangan kepada rayuan ini. Ini telah mengakibatkan sedikit kelewatan dalam pemberian kunci kepada penduduk-penduduk dan pemohon-pemohon yang berjaya dan juga penangguhan peruntukan kepada beberapa pemohon seperti yang disebutkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dari Kawasan Machang Bubuk dan Bukit Tengah. Cadangan-cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan perkara ini akan diambil perhatian oleh Kerajaan Negeri. Kelewatan ini bukan disengajakan dan Kerajaan terpaksa memproses dengan teliti supaya pembahagian rumah diambil atau dijalankan dengan cara yang adil.

Sekali lagi, Tuan Speaker, saya menyokong usul ini.



Ahli Kawasan Sungai Dua (Tuan Haji Mohd. Shariff bin Haji Omar):

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong usul ucapan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri yang telah berkenan melafazkan ucapan di Dewan ini di Mesyuarat Pertama Penggal Ketiga pada 7hb. Mei, 1984 yang lalu. Saya juga ingin mengambil peluang ini untuk mengucapkan terima kasih kepada para penyokong Kerajaan yang telah memberi pandangan, buah fikiran dan ulasan-ulasan terhadap tindakan-tindakan atau rancangan-rancangan yang akan dibuat oleh Kerajaan khususnya Jawatankuasa Pertanian bagi memajukan sektor pertanian.

Tuan Speaker, saya ingin memberi jawapan kepada beberapa perkara yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat berhubung dengan pembangunan sektor pertanian. Yang Berhormat daripada Kawasan Kubang Semang telah menekankan bagaimana pentingnya Kerajaan mengekalkan kawasan-kawasan pertanian yang terdapat di dalam Negeri ini. Suka saya nyatakan di sini satu daripada dasar atau strategi pertanian untuk Negeri ini ialah untuk mengekalkan kawasan pertanian yang sedia ada. Beberapa langkah sedang diambil untuk memenuhi dasar tersebut.

Langkah pertama adalah, kita akan memberi satu pengawalan yang ketat kepada permohonan untuk menukarkan jenis penggunaan tanah daripada pertanian kepada pembangunan ataupun untuk dijadikan kawasan perindustian. Suka saya nyatakan di sini bahawa tanah-tanah pertanian yang diperlengkungkan di dalam kawasan pertanian tidak akan diberi pertimbangan untuk ditukar jenis penggunaannya kecuali jika penggunaan-penggunaan permohonan ini datang daripada agensi-agensi Kerajaan yang dikemukakan oleh pihak UDA, oleh pihak Unit Penyertaan dan Penyelarasan Bumiputra Jabatan Perdana Menteri ataupun yang dikemukakan oleh Koperasi Gabungan Negeri.

Sebenarnya, Tuan Speaker, masih lagi kepadatan tanah pertanian yang terletak di kawasan yang diperlengkungkan di dalam kawasan kediaman belum lagi dimajukan untuk didirikan dengan projek-projek perumahan. Jawatankuasa berpendapat keutamaan ataupun penggunaan tanah pertanian di kawasan-kawasan bandar ataupun di kawasan-kawasan yang diperlengkungkan sebagai kawasan bandar ataupun kawasan kediaman hendaklah digunakan dengan sepenuhnya sebelum dapat kita mempertimbangkan

kepada permohonan-permohonan bagi kawasan yang diperlengkungkan sebagai kawasan pertanian.

Langkah kedua, kita akan menggazetkan kawasan-kawasan pertanian terutama sekali kawasan bendang yang pada masa ini masih lagi belum digazetkan sebagai kawasan pertanian.

Pengawalan atau langkah yang ketiga yang akan diambil ialah kita tidak akan membenarkan tindakan untuk digazetkan tanah-tanah pertanian ataupun tanah-tanah *First Grade* yang tertakluk kepada *Irrigation Areas Ordinance* kerana tanah-tanah ini adalah sesuai sekali dikekalkan sebagai kawasan pertanian.

Di samping itu mengenai dengan *excision* tanah-tanah bukit juga akan diberi perhatian kerana tanah-tanah bukit ini adalah kebanyakannya terletak di kawasan-kawasan tanah yang baik.

Satu masalah yang kita hadapi sekarang ialah mengenai dengan tanah-tanah *First Grade* yang terdapat di kawasan-kawasan yang diperlengkungkan di dalam kawasan pertanian. Kita telah mendapat kerjasama yang erat dan Pihak Berkuasa Kerajaan Tempatan di mana satu persetujuan telah dicapai bahawa Pihak Berkuasa Kerajaan Negeri hendaklah merujuk tanah-tanah *First Grade* yang terletak di dalam kawasan pertanian untuk makluman Dewan yang mulia ini.

Tanah-tanah *First Grade* adalah tanah-tanah yang tidak ada kategori di mana tidak ada had dari segi penggunaannya. Oleh kerana itu kita telah dapat satu kerjasama dan persefahaman dengan Pihak Berkuasa Tempatan supaya merujuk permohonan bagi meluluskan plan tatatur tanah *First Grade* yang terdapat di kawasan-kawasan yang diperlengkungkan dalam kawasan pertanian ke Jawatankuasa Pertanian Negeri terlebih dahulu sebelum dipertimbangkan sama ada mahu meluluskan atau menolak permohonan yang dikemukakan oleh pemohon-pemohon berkenaan.

Tuan Speaker, berhubung dengan masalah gangguan kepada nelayan di laut yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Kawasan Bukit Tengah, suka saya nyatakan di sini bahawa Jabatan Perikanan telah memberi perhatian yang serius kepada perkara ini khususnya pencerobohan bot-bot pukat tunda tempatan ataupun bot-bot Apollo daripada Negeri Perak ke perairan pantai Pulau Pinang. Dalam hal ini Jabatan Perikanan telah mengaturkan operasi peronda secara lebih tersusun

dan berkesan bagi mengurangkan pencerobohan kawasan perairan di Negeri Pulau Pinang oleh bot-bot Apollo daripada negeri-negeri jiran. Kita juga telah mendapat kerjasama yang cukup baik dari pihak Polis dalam usaha kita untuk mengawal perairan Negeri Pulau Pinang daripada dicerobohi oleh bot-bot pukat tunda dari negeri jiran. Untuk maklumat Dewan pada tahun ini sehingga bulan Mac tahun 1984 sebanyak 47 buah bot pukat tunda yang mencerobohi kawasan Negeri Pulau Pinang telahpun ditahan dan pada tahun sudah sebanyak 72 buah bot telah ditahan bersabit dengan pencerobohan di kawasan-kawasan perairan Pulau Pinang.

Mengenai dengan syor yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Machang Bubuk untuk dipertimbangkan permohonan-permohonan menukarkan jenis penggunaan tanah-tanah pertanian dijadikan kawasan perindustrian, suka saya nyatakan bahawa sebenarnya Kerajaan Negeri telah menyediakan tapak-tapak khas untuk tujuan-tujuan perindustrian seperti yang kita semua sedia maklum di kawasan-kawasan Mak Mandin, Seberang Jaya, Kawasan Perai dan Kawasan Bandar Bayan Baru. Kawasan-kawasan ini merupakan kawasan-kawasan perindustrian yang telahpun dikhaskan oleh Kerajaan kepada pihak-pihak pengusaha yang mahu menceburkan diri di dalam lapangan perindustrian. Jadi oleh kerana itulah Jawatankuasa Pertanian berpendapat kita tidak harus menimbang permohonan untuk menukar jenis penggunaan tanah pertanian ke kawasan-kawasan perindustrian kerana sudah ada satu alternatif yang telah disediakan oleh Kerajaan Negeri kepada mereka yang ingin menceburkan diri di dalam lapangan perindustrian.

Tuan Speaker, mengenai dengan masalah pencemaran babi, suka saya mengambil peluang ini menyatakan bahawa Kerajaan Negeri telah mengambil satu langkah *interim* untuk menyekat atau mengurangkan masalah pencemaran akibat daripada najis babi yang tidak ada kawalan. Sepertimana kita semua sedia maklum penternak-penternak babi ini mengusahakan secara *commercial* dan mereka ini mempunyai keupayaan kewangan untuk menanggung kos-kos pembinaan *sump pit*, *septic tank* dan kerja-kerja *disludging*. Memandangkan keupayaan penternak-penternak ini, pihak Kerajaan Negeri telahpun mengarahkan Majlis Perbandaran Pulau Pinang dan Majlis Perbandaran Seberang Perai supaya mengarahkan penternak-penternak babi membina *sump pit* yang mencukupi untuk menampung bilangan babi

yang diternak dan segala kos hendaklah ditanggung oleh penternak sendiri. Penternak-penternak yang menternak babi melebihi 200 ekor hendaklah disyaratkan menggunakan *septic tank*. Bagi penternak yang menternak babi kurang daripada 200 ekor hendaklah disyaratkan menggunakan *cess pit*. Penternak-penternak adalah digalakkan menyediakan *septic tank* secara bersama (*common septic tank*). Kos *disludging* oleh Majlis Perbandaran Pulau Pinang ataupun Majlis Perbandaran Seberang Perai hendaklah ditanggung oleh penternak-penternak sendiri. Penternak-penternak yang engkar mematuhi peraturan-peraturan ini akan ditarik balik lesen mereka dan bangunan mereka akan diroboh. Bangunan-bangunan baru tidak lagi dibenarkan didirikan setelah peraturan-peraturan dan undang-undang ini dikuatkuasakan. Pihak Berkuasa yang mengeluarkan dan membaharui lesen hendaklah memastikan bahawa penternak mematuhi kepada undang-undang dan peraturan-peraturan yang telah ditetapkan ke atas mereka sebelum lesen mereka diperbaharui.

Pihak Majlis Perbandaran Pulau Pinang dan Majlis Perbandaran Seberang Perai hendaklah menyemak semula undang-undang kecil menternak babi supaya segala perkara yang telah diperakukan diberi perhatian untuk dimasukkan ke dalam undang-undang kecil tersebut. Pencemaran yang disebabkan oleh pembuangan najis babi ke dalam laut hendaklah dikawal.

Tuan Speaker, ini adalah langkah-langkah yang sedang diambil oleh pihak Kerajaan bagi menjamin supaya penternak-penternak babi akan mematuhi peraturan-peraturan ini. Bukan sahaja mereka boleh menternak babi tetapi akibat daripada pembuangan najis babi ini juga tidak akan menjejaskan industri pelancungan untuk Negeri Pulau Pinang.

Tuan Speaker, mengenai dengan masalah kerang, suka saya nyatakan di sini sepertimana yang ditegaskan di dalam Dewan yang mulia ini bahawa Kerajaan Negeri akan mengekalkan kawasan-kawasan kerang yang terdapat di Negeri Pulau Pinang khususnya di kawasan Batu Maung yang mana kita ketahui satu projek sedang diusahakan oleh Persatuan Nelayan dengan keahlian lebihkurang 1,000 orang. Jadi sudah tentulah ini adalah satu projek yang baik yang boleh memberi pendapatan tambahan kepada para nelayan pantai ataupun ahli-ahli syarikat disebabkan kawasan Batu Maung merupakan salah satu tempat yang baik untuk pemeliharaan kerang. Jadi oleh kerana itulah Kerajaan Negeri mengambil satu keputusan



bahawa kawasan kerang yang terdapat di Batu Maung itu akan dikekalkan. Sukalah saya tegaskan di sini bahawa tidaklah perlu penternak-penternak ataupun ahli-ahli Persatuan Nelayan yang terlibat dengan pengusahaan memelihara kerang di kawasan Batu Maung ini ragu-ragu ataupun merasa takut-takut mengenai dengan kemajuan yang sedang berlaku di kawasan berkenaan.

Jadi, Tuan Speaker, saya sekali lagi mengucapkan terima kasih dan saya menyokong usul mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri.

Sekian, terima kasih.

**Ahli Kawasan Bagan Dalam (Datuk T. Subbiah):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong Usul yang ada di depan kita pada hari ini. Ahli-Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Sungai Nibong dan Pengkalan Kota telah menimbulkan perkara pemindahan dan penempatan semula penduduk-penduduk yang terlibat dengan Projek Jalan Pantai Utara dan reklamasi tanah.

Perkara ini telahpun dijelaskan oleh Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri dalam ucapan pembukaannya pada 7hb. Mei, 1984 iaitu kelainan. Beliau telah memberi jaminan di Dewan yang mulia ini bahawa Kerajaan akan membantu usaha menempatkan penduduk secara adil dan saksama dengan menyediakan peluang-peluang penghidupan yang serupa walaupun tidak lebih lagi bagi meneruskan cara penghidupan mereka.

Saya suka tegaskan di sini, bahawa Kerajaan Negeri mempunyai rekod yang cemerlang di dalam hal penempatan semula setinggan-setinggan dan penduduk-penduduk yang terlibat dengan projek Kerajaan. Rakyat dan orang ramai sedia maklum dan sentiasa memberikan kerjasama kepada pihak Kerajaan dalam hal ini. Apa yang menjadi halangan ialah adanya golongan tertentu seperti pihak pembangkang yang menghasut rakyat dan penduduk-penduduk supaya tidak memberikan kerjasama sewajarnya.

Kerajaan tidak pernah menggunakan kekerasan sepertimana yang dituduh oleh Ahli dari Pengkalan Kota. Adalah menjadi tugas anggota Polis dan Unit Penguatkuasaan untuk hadir bagi menentukan supaya pemindahan dijalankan dengan aman dan peraturan undang-undang dipatuhi. Kerajaan Negeri mengamalkan satu polisi yang bukan sahaja menyediakan kediaman alternatif seperti unit rumah kos rendah atau menyedia-

kan tapak lot-lot perumahan tetapi bayaran *ex gratia* yang mengambil kira kos penindahan dan nilai kehilangan mata pencaharian dan cara hidup untuk tempoh tertentu. Oleh itu saya menyeru semua Yang Berhormat Ahli-ahli untuk menyokong usaha Kerajaan dan sama-sama menyakinkan rakyat dan penduduk yang terlibat supaya tidak dikelirukan oleh anasir yang tidak sihat seperti pihak pembangkang.

Tuan Speaker, Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Telok Bahang telah menyatakan saya akan menghapuskan ternakan kerang di Negeri ini. Saya tidak bercakap semacam itu. Apa yang telah saya katakan ialah bahawa Lesen-lesen Tumpangan Sementara (TOL) untuk penternakan kerang akan ditarik balik jika kawasan berkenaan diperlukan oleh Kerajaan dan ini adalah menjadi salah satu syarat lesen dikeluarkan.

Saya bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat Ahli Kawasan Kubang Semang yang menyatakan penguatkuasaan undang-undang dan peraturan tanah oleh pegawai dan kakitangan Pejabat Tanah adalah penting. Kerja-kerja pengawasan dan penguatkuasaan akan dihebatkan. Saya suka mendapat kerjasama dan laporan dari orang ramai akan segala kegiatan yang tidak mengikut undang-undang dan peraturan tanah.

Tuan Speaker, Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Bukit Tengah telah menimbulkan tentang adanya sebilangan kecil permohonan tanah yang lambat diberi pertimbangan dan pemohon-pemohon belum diberitahu kedudukannya. Berkaitan dengan tempoh masa sesuatu permohonan ditimbang adalah dimaklumkan bahawa pentadbiran tanah sedang dan masih berusaha untuk mencapai matlamat (*target*) yang ditetapkan ini. Walaupun begitu masa proses permohonan tukar syarat agak sukar untuk ditentukan. Tiap-tiap permohonan perlu dikaji dari segi perancangan jangka pendek dan jangka panjang. Tukar syarat tanah pertnaian kepada perumahan atau perindustrian perlu diberi pertimbangan dan penyesuaian di antara kehendak pembangunan semasa dengan kepentingan mengekalkan kawasan pertanian untuk menjamin bekalan bahan makanan yang cukup di masa akan datang. Banyak permohonan-pemohonan yang diterima untuk menukar syarat adalah sama ada di dalam kawasan yang dibuat kajian rancangan ataupun di dalam kawasan yang diwartakan sebagai kawasan parit dan taliair, kawasan tanah bukit ataupun kawasan tadahan. Jadi permohonan berkenaan terpaksa ditangguh ataupun dikeluarkan dari kawasan berkenaan. Perkara yang saya terangkan ini diketahui oleh

Yang Berhormat Ahli dari Bukit Tengah kerana beliau adalah Ahli Jawatankuasa Penasihat Tanah. Jika ada kes tertentu yang belum diambil tindakan, beliau sepatutnya bangkitkan perkara ini di dalam Mesyuarat Jawatankuasa Penasihat Tanah.

Yang Berhormat Ahli dari Machang Bubuk menyatakan beribu tanah pajakan (*leases*) di Seberang Perai akan tamat di dalam masa satu atau dua tahun ini. Sebenarnya hanya 383 Pajakan Mukim dan 74 Pajakan Negeri akan tamat di tahun 1986. Tuan-tuan tanah berkenaan boleh membuat permohonan untuk menyambung pajakan apabila tamat tempohnya kelak.

Tuan Speaker, akhir kata saya dengan rendah diri berani menyatakan di Dewan yang mulia ini sejak dua tahun yang lepas prestasi dan produktiviti Pejabat-pejabat Tanah telah jauh meningkat. Bukan tujuan saya untuk masuk bakul angkat sendiri tetapi prestasi dan kemajuan yang dicapai boleh disokong bukan sahaja dengan fakta dan rekod rasmi tetapi dari maklumat balas oleh badan-badan dan ahli-ahli professional seperti Persatuan Pemaju Perumahan, peguam-peguam, *bankers* dan juga orang ramai. Sungguhpun demikian, saya sebagai Pengerusi Jawatankuasa Tanah akan menentukan supaya perkhidmatan Pejabat Tanah terus diperbaiki lagi.

Sekian, terima kasih.

**Tuan Speaker:**

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguh selama 15 minit.

**Dewan ditangguh pada jam 4.05 petang.**

**Dewan bersidang semula pada jam 4.45 petang.**

**Tuan Speaker:**

Dewan bersidang semula.

**Ahli Kawasan Penaga (Datuk Hj. Hassan bin Hj. Md. Noh @ Mat Noor):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk bersama-sama dengan Ahli-ahli Yang Berhormat bagi menyokong usul ucapan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama yang telah melafazkan ucapan di dalam Dewan ini. Di samping itu, Tuan Speaker, saya suka menyampaikan ucapan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh sedikit sebanyak mengenai ucapan yang telah dilafazkan oleh Tuan Yang Terutama dalam Hal Ehwal Ugama seperti-

mana Ahli Yang Berhormat dari Sungai Nibong, Pengkalan Kota, Tasek Gelugor, Penanti, Kubang Semang, Balik Pulau dan lain-lain lagi.

Tuan Speaker, apa yang telah disoalkan mengenai terutama sekali dalam hal-hal penerapan nilai-nilai Islam ini saya rasa tidak payahlah saya bercakap panjang oleh sebab Ahli Yang Berhormat dari Bayan Lepas pun telah mengulas begitu panjang lebar mengenai penerapan nilai-nilai Islam di dalam kebudayaan. Walau bagaimanapun, Tuan Speaker, sebenarnya nilai-nilai Islam ini boleh diterima oleh segala bangsa, segala kaum dan segala agama kerana penerapan dan nilai-nilai Islam adalah berpatutan dan tidak boleh menyakitkan hati mana-mana pihak. Jadi, Tuan Speaker, saya rasa dalam soal penerapan janganlah mana-mana pihak berasa ragu dan bimbang.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota, saya nampak telah hilang dari Dewan ini dan bolehlah saya anggapkan kedua-dua Ahli Kawasan Bukit Glugor dan Pengkalan Kota seolah-olah takut untuk menghadapi Dewan kita ini sehingga akhirnya. Ahli Kawasan Bukit Glugor nampaknya daripada kelmarin lagi tidak bersua muka ke Dewan ini. Saya diberitahu dan difahamkan bahawa Ahli Yang Berhormat itu demam. Saya rasa dia bukan demam, Datuk Speaker, tetapi takut untuk menghadapi Pemangku Ketua Menteri kita. Kita boleh katakan bahawa huruf-huruf D.A.P. bermaksud "Demam Atau Pengecut", dan jawabnya ialah pengecut (bukan demam).

Tuan Speaker, Ahli Yang Berhormat telah membangkitkan soal mengenai bantuan oleh Kerajaan di dalam hal-hal pembangunan, memperbaiki dan juga memperbesarkan rumah ibadat, terutama sekali mesjid-mesjid dan surau-surau dan lain-lain lagi. Ada di antara Ahli-ahli Yang Berhormat telah membangkitkan sama ada tempat-tempat ibadat lain menerima peruntukan dari Kerajaan, saya suka memberi penjelasan bahawa selama ini memang terdapat banyak rumah-rumah ibadat selain daripada rumah-rumah ibadat orang-orang Islam yang mendapat bantuan menerusi Pegawai Kemajuan Negeri melalui Pegawai-pegawai Daerah masing-masing dan banyaklah tempat-tempat telah diberi pertolongan ataupun bantuan oleh Kerajaan di bawah Jabatan Perdana Menteri sendiri. Kalau di daerah Seberang Perai Selatan misalnya, di antaranya ialah memperbaiki Tokong Trans Krian di Krian dan juga memperbaiki Sri Raman di Daerah Timur Laut dan lain-lain lagi. Ini membuktikan bahawasanya Agama Islam itu adalah termaktub di dalam Perlembagaan sebagai Agama Negara tetapi kebebasan agama adalah diberi ke-



pada penganut-penganut agama lain. Kerajaan juga ada memberi bantuan dan pertolongan sekiranya didapati penganut-penganut di tempat itu daif atau tidak mampu untuk mendirikan rumah-rumah ibadat mereka. Tetap setakat ini Tuan Speaker bolehlah dikatakan paling kurang sekali permohonan-permohonan yang diterima sama ada bagi memperbaiki rumah-rumah ibadat Buddha dan juga rumah-rumah ibadat Kristian dan lain-lain lagi.

Tuan Speaker, berhubung dengan apa yang telah dibangkitkan oleh Ahli dari Kawasan Telok Bahang mengenai Yayasan Pulau Pinang yang akan ditubuhkan kelak hendak meliputi juga unsur-unsur Islam supaya apa yang dilakukan itu tidak akan bercanggah dengan kehendak-kehendak Islam. Jadi di sini, Tuan Speaker, kita akan cubalah melihat sekurang-kurangnya Yayasan Pulau Pinang ini akan mengikuti jejak langkah Amanah Saham Nasional (A.S.N.) sebab memanglah A.S.N. ini adalah satu badan yang telahpun diiktirafkan oleh Kerajaan sendiri iaitu diharuskan kepada orang-orang Islam untuk bersama mengambil bahagian atau melabur di dalam A.S.N. Maka saya percayalah Yayasan Pulau Pinang juga akan mengikuti jejak langkah yang dilakukan oleh A.S.N. Walaupun pada hari ini, Tuan Speaker, kita belum mendapat fatwa sepertimana yang dikehendaki mengenai A.S.N., kita telah sama-sama mendengar ucapan daripada Tuan Yang Terutama menyatakan bahawa Negeri Pulau Pinang mempunyai jumlah yang paling tertinggi sekali Bumiputra memasuki di dalam A.S.N. Walaupun fatwa tidak dikeluarkan lagi tapi Kerajaan telahpun merestui dengan mengatakan bahawasanya harus bagi orang-orang Islam menyertai di dalam A.S.N. ini. Walaupun Majlis Fatwa Kebangsaan belum lagi memutuskan akan hakikat ini tapi bagi pihak Kerajaan telahpun memberi restu membolehkan ataupun mengharuskan orang-orang Islam menyertai di dalam A.S.N. Jadi saya berharap kepada seluruh masyarakat dalam soal hendak menyertai di dalam A.S.N. ini janganlah kita ragu-ragu lagi tentang hukum-hukumnya dari segi aspek Islam kerana segala pelaburan yang dilakukan itu adalah diterima ataupun tidak bercanggah sepertimana terdapat setengah-setengah kalangan masyarakat yang melabur di dalam syarikat-syarikat yang haram dari segi Islam.

Tuan Speaker, di atas saranan supaya Kerajaan Negeri memberi peruntukan yang lebih, Kerajaan hanya menguntukkan sebanyak \$155,000.00 sahaja untuk memperbaiki dan memperbesarkan mesjid-mesjid dan surau-sarau. Ahli dari Penanti telah menyarankan supaya peruntu-

kan ini dilebihkan memandangkan keadaan yang begitu mendesak dan banyak permohonan telah diterima. Jadi saya juga berharap kita akan cuba melbihkan peruntukan ini pada masa yang akan datang.

Bersabit dengan musababah Al Quran memanglah boleh diakui sebagai satu kenyataan iaitu dalam jangka 13 tahun yang lalu memanglah Pulau Pinang sebuah Negeri yang telah dapat menunjukkan qari-qari dan qariah-qariah bukan saja di peringkat kebangsaan bahkan di peringkat antarabangsa juga, tapi malangnya dalam masa 10 — 13 tahun akhir-akhir ini Negeri Pulau Pinang telah tertinggal di belakang. Jadi saya bersetuju sangatlah dengan saranan yang telah dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Tasek Gelugor supaya Kerajaan mengambil satu inisiatif atau daya usaha supaya dapat meningkatkan mutu pembaca Al-Quran di Negeri Pulau Pinang ini supaya dapat ditonjol sebagai jaguh bukan saja di peringkat kebangsaan bahkan di peringkat antarabangsa. Jadi di atas saranan itu, Kerajaan akan mengambil ingatan untuk menyelesaikan, atau meningkatkan taraf pembacaan sama ada bagi pembaca-pembaca lelaki ataupun perempuan.

Tuan Speaker, berhubung dengan apa yang dibangkitkan oleh Ahli dari Telok Bahang iaitu mengenai Mesjid Daerah yang patut didirikan oleh Kerajaan di tiap-tiap daerah yang terdapat di dalam Negeri Pulau Pinang ini, saya sungguh-sungguh bersetuju dan sungguh-sungguh berterima kasih kepada Ahli Yang Berhormat yang telah menyuarakan hakikat ini. Kita hendak meletakkan Agama Islam sebagai agama yang benar-benar merupakan agama di Negara ini dan perlu sangatlah bagi tiap-tiap daerah iaitu mempunyai sebuah mesjid yang dinamakan Mesjid Daerah. Untuk pengetahuan Dewan ini, Tuan Speaker, pada hari ini juga kita sedang merangka ataupun sedang membuat satu program untuk mengujudkan mesjid-mesjid di peringkat daerah. Di peringkat ini saya difahamkan bahawanya Daerah Seberang Perai Tengah atau di Bukit Mertajam telahpun memperolehi tapak yang telah diberikan oleh Kerajaan Negeri. Apa yang saya berharap supaya Jawatankuasa Bangunan Mesjid Daerah Seberang Perai Tengah ataupun Bukit Mertajam itu dapat mengorak langkah supaya dapat menyusun bagi kita membangunkan sebuah mesjid daerah di Bukit Mertajam dan harapan saya juga supaya daerah-daerah lain dapat mengaturkan program masing-masing di peringkat daerah di Negeri Pulau Pinang ini.

Tuan Speaker, bersabit dengan Undang-Undang Keluarga Islam yang telah disoalkan oleh

Ahli dari Kubang Semang, kalau tak silap saya, memang Jawatankuasa yang mengkaji Undang-undang Keluarga Islam pada hari ini telahpun siap membuat kajian yang mana Undang-undang Pentadbiran Keluarga Islam ini adalah selaras dengan apa yang terdapat di Wilayah Persekutuan. Penyemakan ini telahpun siap dan saya jangka mudah-mudahan telah dapat kita bentangkan di dalam Dewan ini supaya dapat dikuatkuasakan, dapat dilakukan ataupun dapat diperundangkan di Negeri Pulau Pinang bagi keluarga Islam. Janganlah pula orang-orang yang bukan Islam berasa bimbang dalam hal ini kerana ini adalah khusus untuk kepentingan keluarga Islam terutama sekali suami-isteri dan juga mengenai anak-anak yang ditinggalkan oleh ibubapa.

Tuan Speaker, mengenai saranan yang meminta supaya Kerajaan Negeri menjadi tuan rumah di dalam acara musabqah membaca Al-Quran di peringkat kebangsaan, memanglah menjadi satu dasar ataupun tradisi kalau di peringkat negeri kita mengadakan musabqah ini mengikut giliran daerah-daerah sepertimana tahun ini kita mengadakan di daerah Seberang Perai Utara dan mungkin pada tahun hadapan akan diadakan di daerah Seberang Perai Tengah; demikian juga di peringkat kebangsaan akan diadakan mengikut giliran masing-masing. Pada tahun yang lepas musabqah ini diadakan di Negeri Trengganu dan pada tahun ini akan diadakan di Negeri Melaka pada tanggal 15 Mei, dan berikutnya ialah Negeri Johor dan setelah itu Negeri Kedah. Maka setelah Negeri Kedah itu bolehlah kalau kita hendak mempelawa atau hendak menawarkan diri untuk menjadi tuan-rumah di peringkat kebangsaan ini, saya rasa boleh kita cuba kemukakan syor ataupun pandangan dari Ahli Yang Berhormat itu.

Selain daripada itu kalau ada apa-apa yang ketinggalan dalam jawapan saya ini, saya akan semak lagi dan akan cubalah mengambil ingatan apa-apa juga yang telah dibangkitkan oleh Ahli-Ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini. Dengan kata-kata yang ringkas ini, saya lagi sekali mengucapkan terima kasih dan tahniah kepada Tuan Yang Terutama yang telah dapat melafazkan ucapan yang begitu bernas dan sungguh-sungguh mempunyai erti di dalam Dewan ini dan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat juga saya mengucapkan terima kasih di atas segala daya usaha mereka mengambil bahagian di dalam Perbahasan Ucapan Tuan Yang Terutama semalam. Dengan itu saya sudahi dengan ucapan terima kasih, Tuan Speaker.

Sekian.

**Ahli Kawasan Bertam (Datuk Abdul Rahman bin Haji Abbas):**

Tuan Speaker, yang pertama sekali saya mengambil peluang ini untuk turut mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama yang telah melafazkan ucapannya yang telah sama-sama kita bahaskan sejak satu hari dan saya juga mengambil peluang untuk mengucapkan berbilang terima kasih kepada semua Ahli-ahli yang telah bercakap bertujuan untuk mendapat satu kebaikan untuk Negeri kita khususnya dan Negara kita amnya. Dan saya juga berasa perlu memberi sedikit sebanyak penjelasan atau penerangan tentang perkara-perkara yang telah ditimbulkan dan saya rasa patut diterangkan kerana ada juga di antara pandangan-pandangan ataupun cakapan-cakapan itu sama sekali tidak betul terutama sekali ucapan yang dibuat oleh Ahli Kawasan Pengkalan Kota, misalnya tentang penyertuan Majlis Perbandaran Pulau Pinang dalam International EXPO di Adelaide. Yang sebenarnya dalam perancangan itu, Majlis Perbandaran Pulau Pinang cuma menghantar dua orang sahaja pckerja untuk bersama-sama menjayakan EXPO itu. Apa yang sebenarnya berlaku ialah cerita yang dibesar-besarkan, cerita yang ditokok tambah yang saya tidak tahu dari mana datangnya cerita itu.

Misalnya, kononnya ada juga Ahli-ahli Majlis Perbandaran kita yang akan pergi dengan isteri dan dibayar oleh Majlis itu ialah antara cerita-cerita paling pembongkang dalam tahun 1984. Sebenarnya Majlis Perbandaran Pulau Pinang telahpun lama dikenibarkan dengan Adelaide dalam bentuk *Sister City*. Jadi apa yang kita buat sekarang ialah dalam satu program yang telah lima dirancangan dan saya sendiri telah menyebut dalam Dewan ini iaitu berkenaan pertukaran rakyat (*people-to-people exchange*). Rakyat yang pergi ke sana diuruskan oleh Majlis dan tidak menggunakan wang Majlis tetapi kita membolehkan MAS menambah pendapatannya sebab kita menggunakan MAS dan bayaran ini semuanya dibayar oleh mereka-mereka yang pergi. Mereka yang pergi kena bayar, kalau Yang Berhormat hendak pergi pun boleh, kena bayar dan boleh mendapat *concession ticket*, sebab kita pergi dalam bentuk rombongan dan boleh mendapat *concession ticket*. Di sana pula mereka akan dibawa ke tempat-tempat yang banyak. Mereka boleh mendapat pengalaman dan pelajaran melihat EXPO dan sebagainya yang kebetulan diadakan di waktu yang sama. Dikatakan juga kononnya Majlis menggunakan wang lebih daripada \$100,000.00 untuk menghantarkan Ahli-ahli Majlis Perbandaran dan juga lain-lain. Itu



adalah juga cerita yang paling karut dalam tahun 1984. Yang sebenarnya memang kita hantar Ahli-ahli Majlis Perbandaran kita, tetapi tidaklah seramai itu dan mereka pula bukanlah pergi bersuka ria. Mereka pergi untuk mempelajari sesuatu yang boleh mereka pelajari; mereka diatur dengan program-program tertentu, bukan untuk pergi membuat sesuatu yang semata-mata menghabiskan wang rakyat. Jadi saya harap penerangan itu akan dapat memberi suatu gambaran yang jelas tentang apa yang kita buat mengenai Bandar Kembar di antara Pulau Pinang dan Adelaide.

Selain daripada itu ada juga ditimbulkan masalah banjir. Sekali sekala elok juga banjir datang, boleh dia basuh DAP yang terlalu kotor dan juga sampah-sampah. Memanglah kita ambil perhatian di atas masalah banjir, tetapi kadang-kadang banjir ini berlaku secara kilat. Kita sebuah Negeri yang sedang membangun, jadi terpaksa menghadapi perkara-perkara tertentu dan satu Jawatankuasa khas untuk mencegah banjir telah ditubuhkan. Jawatankuasa ini diketuai sendiri oleh Datuk Setiausaha Kerajaan Negeri dan saya rasa kalau tuan-tuan ada pandangan-pandangan ataupun ada pendapat-pendapat bagaimanakah cara-cara untuk menghadapi banjir, silalah kemukakan kepada kita dan kalau Yang Berhormat bersetuju, kita boleh panggil Yang Berhormat untuk memberi pendapat dan pandangan-pandangan. Yang Berhormat ini kalau Encik Karpal tak datang, dia tak datang, tapi hari ini saya nampak dia berani sikit, walaupun Karpal tak datang tapi dia berani datang — bagus.

Dalam ucapan Ahli Pengkalan Kota, apa yang saya nampak ialah dia telah membaca. Saya rasa kalau baca teks dia sendiri tidak apa, tapi saya rasa beliau membaca teks Ahli Kawasan Bukit Glugor. Saya nampak macam itu sebab kalau teks dia mesti lembut dan baik sikit, tapi dia dengan Ahli Kawasan Bukit Glugor ini selalu orang kata tolong-menolong, kadang-kadang dia guna Bukit Glugor, kadang-kadang Bukit Glugor guna dia. Saya ingat Bukit Glugor guna dia banyak, tapi hari ini bila Bukit Glugor tidak datang, saya ingat dia guna Bukit Glugor — teruk juga orang tua itu.

Berbalik kepada soal cukai pintu, perkara ini kita buat bukanlah dengan bertujuan untuk menyusahkan pembayar cukai tapi merupakan satu amalan yang terpaksa kita buat dan apa yang kita buat adalah sesuai dengan Akta Kerajaan Tempatan. Dan kalau kita bandingkan dengan negeri-negeri lain, Pulau Pinang dan Seberang Perai masih dianggap sebagai Kerajaan Tempatan yang mengenakan cukai pintu yang amat sederhana

kepada pembayar-pembayar cukai. Wang ini juga kita gunakan untuk faedah pembayar cukai. Untuk membuat sesuatu bagi faedah pembayar-pembayar cukai tidak cukup, oleh itu kita terpaksa mencari sumber-sumber lain.

Berbalik kepada masalah kebersihan dan sampah-sampah, ini juga kita ambil perhatian. Perkara ini telah ditimbulkan oleh Yang Berhormat Dr. Sak Cheng Lum dan juga oleh Yang Berhormat Encik Yusof bin Salleh dari Bagan Ajam yang juga telah menimbulkan masalah pasar lambat. Insyaallah, pasar lambat itu kalau tidak ada aral melintang akan kita masukkan ke dalam projek 1985 ini.

Jadi saya rasa itulah dengan secara ringkas yang saya ingin nyatakan dan kalau ada yang tertinggal, insyaallah saya juga akan memberi perhatian.

Terima kasih.

#### Pemangku Ketua Menteri:

Tuan Speaker, saya ucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan ini yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan atas ucapan Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri Pulau Pinang. Banyak soalan-soalan yang telah dibangkitkan telahpun dijawab dengan sepenuhnya oleh rakan-rakan saya dalam Majlis Mesyuarat Kerajaan. Pihak Berkuasa Negeri akan mengambil perhatian terhadap semua issue dan masalah yang dibawa ke sini, dan seperti masa-masa yang lalu kita akan cuba dengan sedaya upayanya untuk menyelesaikan masalah-masalah ini dengan secepat mungkin. Kami juga berterima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat kerana telah memberitahu kami tentang kekurangan-kekurangan atau kesilapan-kesilapan yang dilakukan oleh Kerajaan. Kami akan juga berusaha dengan seboleh-bolehnya supaya kekurangan-kekurangan dan kesilapan-kesilapan ini dapat dibaiki dengan secepat mungkin.

Tuan Speaker, satu perkara yang telah dibangkitkan adalah berkenaan kekurangan kemudahan-kemudahan asas dan projek-projek pembangunan di kawasan desa termasuklah di kawasan Seberang Perai. Seperti telah dimaklumkan kepada Dewan ini di masa yang lalu pembangunan dalam Negeri Pulau Pinang ini telah dilakukan mengikut strategi Kerajaan Negeri untuk perindustrian dan urbanisasi luarbandar, perkembangan dan mempelbagaikan perusahaan yang berasaskan hasil pertanian selaras dengan pembaharuan bandar. Cara melaksanakan pembangunan adalah untuk

menentukan bahawa pembangunan kita adalah seimbang dan bersepadu, serta sumber-sumber kita digunakan dengan aktif. Strategi pembangunan ini diterima menandatangani Kerajaan Negeri adalah *committed* sepenuhnya kepada tugas-tugas untuk memenuhi kedua-dua matlamat Dasar Ekonomi Baru dan *commitment* ini adalah bertujuan untuk mengujudkan perpaduan satu masyarakat Malaysia yang adil dan saksama.

Oleh sebab itu kemudahan-kemudahan asas dan projek-projek pembangunan telahpun dibawa ke tempat-tempat yang pada masa lalu dianggap sebagai kawasan desa termasuklah Seberang Perai khususnya dengan perkembangan pusat-pusat pertumbuhan iaitu Bandar Bayan Baru di Bayan Lepas, Bandar Seberang Jaya, Bukit Tengah dan juga dengan pembinaan Jambatan Pulau Pinang. Kerja-kerja ke atas Jambatan Pulau Pinang berjalan dengan lancar dan jambatan ini dijangka akan siap pada pertengahan tahun 1985 ini.

Dengan siapnya Jambatan Pulau Pinang akan terdapat hubungan fizikal di antara Pulau Pinang dan Seberang Perai. Kebanggaan pencapaian ini oleh Kerajaan Negeri dan rakyat tidak lagi diragui. Jambatan Pulau Pinang dijangka membantu memesatkan lagi pembangunan sosial ekonomi Negeri Pulau Pinang. Jambatan Pulau Pinang ini akan membawa kepada integrasi dan pembangunan yang lebih baik di kedua-dua kawasan Negeri ini di mana jambatan ini akan menghubungkan Pulau Pinang dengan Seberang Perai. Ini akan mengujudkan cara perhubungan yang mudah antara Pulau Pinang dan Seberang Perai. Jambatan ini juga membolehkan pergerakan dan pengangkutan orang dan barang-barang di antara kedua-dua kawasan ini dan dengan itu akan memesatkan integrasi di kawasan-kawasan ini. Perhubungan fizikal dan integrasi di antara kedua-dua kawasan juga akan membolehkan pertumbuhan penduduk yang pesat di Seberang Perai. Ini adalah penting untuk pelaksanaan corak pembangunan yang sesuai di Negeri ini berasaskan keluasan kawasan atau tanah.

Hasil dari perbincangan baru-baru ini dengan Kerajaan Pusat, Y.A.B. Perdana Menteri Malaysia telahpun bersetuju pada dasarnya bahawa kutipan tol dari jambatan akan masuk ke Kerajaan Negeri. Ini akan menambahkan pendapatan Negeri dan akan membantu membiayai lebih projek-projek sosial ekonomi untuk rakyat seluruhnya. Faktor ini terutamanya penting oleh kerana Negeri Pulau Pinang tidak seperti lain-lain negeri yang mempunyai kayu-kayan, sumber-sumber galian dan petroliaam bagi menambahkan pendapatan Negeri. Di Pulau Pinang hasil Negeri hanya diperolehi

daripada cukai tanah dan cukai hiburan dan dengan ini kutipan tol dari jambatan adalah sumber yang penting bagi menambahkan pendapatan Negeri untuk pembangunan projek-projek utama.

Dalam konteks ini telahpun dikemukakan kepada Dewan ini bahawa kos penyelenggaraan dan pengurusan jambatan ini patutlah dianggap dalam kiraan. Pada dasarnya, Tuan Speaker, kos ini bolehlah dianggap sebagai minima dalam kiraan. Berkenaan dengan rayuan daripada Dewan ini untuk menjaga supaya janganlah kutipan ini untuk mencari keuntungan yang lebih daripada rakyat jelata yang akan menggunakan jambatan ini, saya ingin mengambil kesempatan ini juga untuk menjamin di Dewan ini bahawa kutipan tol ini pada asasnya adalah untuk mengutip balik perbelanjaan kos pembinaan jambatan ini sahaja dan bukan untuk mencari keuntungan yang besar-besaran.

Berkaitan dengan Jambatan Pulau Pinang ada lain-lain projek yang telah dicadangkan oleh Kerajaan Pusat serta Kerajaan Negeri. Projek ini adalah projek jalan persisiran utara (*Norih Coastal Road*) dan projek menebusguna tanah seluas 210 hektar di sekeliling jalan Persisiran Utara. Projek infrastruktur utama ini bukan sahaja akan dapat memperbaiki lagi hubungan dari Bandar Georgetown ke Jambatan Pulau Pinang tetapi juga akan menyediakan simpanan tanah seluas 210 hektar atau lebih bagi Kerajaan Negeri untuk pembangunan perniagaan, perumahan dan lain-lain kemudahan infrastruktur.

Memandangkan pembangunan besar ini, Kerajaan akan mengkaji semula keutamaan pembangunannya dan program-program pembangunan untuk perkembangan yang lebih besar dalam tempoh dua dekad (1980an dan 1990an) yang akan datang. Sektor swasta akan mempunyai peluang besar untuk melibatkan diri dalam pembangunan yang dijangka akan diperolehi daripada projek Jalan Persisiran Utara dan projek menebusguna tanah. Kerajaan Negeri yakin pembangunan yang dijalankan itu akan menghasilkan pengagihan faedah secara adil dan saksama kepada semua rakyat Negeri kita. Dengan adanya asas yang kukuh untuk pembangunan pesat dalam tahun 1980an dan 1990an, kini dapat kita mempelawa rakyat kita menyertai dan melabur dalam pembangunan masa depan Negeri ini. Kerajaan Negeri percaya bahawa melalui penyertaan beginilah rakyat kita akan berkongsi secara berkesan faedah pembangunan ekonomi ini.

Demi mencapai matlamat penyertaan langsung rakyat kita dalam rancangan-rancangan pem-



bangunan Negeri ini, Kerajaan Negeri telah mendapat kelulusan dari Kerajaan Persekutuan untuk menubuhkan satu Yayasan Negeri Pulau Pinang. Saya berharap bahawa rakyat kita tidak akan melepaskan peluang ini untuk melabur secara bersama melalui Yayasan ini. Setiap orang hendaklah menyokong konsep penyertaan dan pelaburan bersama melalui Yayasan ini.

Tuan Speaker, kita di Negeri Pulau Pinang merasa bangga dan megah kerana setiap kawasan di Negeri kita ini mempunyai infrastruktur dan kemudahan-kemudahan asas bagi rakyat Negeri ini. Pulau Pinang merupakan Negeri yang termaju di negara ini, bolehlah dikatakan bahawa di setiap kawasan di Negeri ini kita mempunyai kemudahan-kemudahan jalan raya dan pengangkutan serta juga bekalan air dan api. Ini adalah amat menggalakkan jika dibandingkan dengan negeri-negeri yang lain.

Di sini saya ingin mengemukakan beberapa faktor untuk maklumat Dewan ini. Sampai sekarang 89% daripada penduduk Negeri Pulau Pinang telah menikmati kemudahan air paip berbanding dengan peratus negara sebanyak 61.6% pada akhir tahun 1983. Dari segi penggunaan elektrik per kapita Pulau Pinang mencatatkan angka 1,186.4 *kilowatt hour* setahun bagi tahun 1983 berbanding dengan purata negara 687.2 *kilowatt hour* setahun. Akan tetapi, Tuan Speaker, Kerajaan Negeri tidak akan berpuashati dengan pencapaian itu dan akan terus berusaha sepenuhnya untuk melaksanakan lebih lagi bagi penduduk Negeri Pulau Pinang.

Berkenaan dengan penyelenggaraan jalan-jalan di Negeri Pulau Pinang ini, Kerajaan Negeri telah sedar bahawa ada beberapa jalan luarbandar yang belum lagi ditar. Ini adalah disebabkan oleh kemelesetan ekonomi negara. Walau bagaimanapun Kerajaan Negeri sentiasa berusaha mengemukakan permohonan mengetar jalan-jalan luarbandar kepada Kementerian berkenaan dan sebaik sahaja kelulusan dan peruntukan didapati, jalan-jalan ini akan ditarkan.

Berkenaan dengan lubang-lubang di jalan, Kerajaan Negeri baru-baru ini telahpun memberi arahan kepada Jabatan berkenaan supaya mengambil tindakan seberapa segera untuk membaikinya sebaik sahaja menerima laporan mengenai kerosakan jalan ini. Berkenaan pengorekan jalan-jalan oleh jabatan-jabatan seperti Pihak Berkuasa Air, Talikom dan Lembaga Letrik Negara, arahan juga telah diberi kepada jabatan-jabatan berkenaan supaya penimbunan balik jalan-jalan berkenaan dijalankan dengan dislokasi yang minima dan

segera supaya gangguan lalu-lintas boleh dikurangkan. Kerajaan Negeri memandang berat atas kelambatan penimbunan balik jalan-jalan yang dikorek dan akan mengambil langkah-langkah yang ketat untuk mengawal kerja-kerja penyelenggaraan tersebut.

Kerajaan ketika ini bergiat untuk membawa juga urbanisasi kepada kawasan-kawasan kampung supaya semua nikmat yang dikecapi oleh orang-orang di bandar akan juga dikecapi oleh penduduk-penduduk luarbandar. Ini adalah dengan secara membangunkan semula kampung-kampung secara *integrated* supaya penduduk-penduduk di sini akan sama maju dengan masyarakat mereka di bandar-bandar dengan mendapat munafaat yang sama. Kampung-kampung ini akan disatukan untuk menjadi kawasan-kawasan bandar kecil dan kemudahan-kemudahan bandar akan dibawa ke kawasan ini sebagai pembangunan secara *integrated*. Projek ini adalah di bawah pengawasan Y.A.B. Dato' Seri Dr. Mahathir Mohamad, Perdana Menteri Malaysia. Beliau sungguh menitikberatkan pembangunan sedemikian yang mana menjadi keutamaan bagi beliau dengan pembangunan luarbandar. Kerajaan Negeri dengan sepenuhnya menyokong dan akan menjalankannya.

Adalah juga dikemukakan kepada Dewan ini perkara berkenaan pelaksanaan projek-projek Kerajaan. Saya ingin memberi jaminan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa Kerajaan sentiasa mengawasi supaya setiap projek yang dilancarkan oleh Kerajaan akan disiapkan dalam tempoh masa yang ditentukan dengan mutu yang baik dan tinggi. Akan tetapi tidak dapat dinafikan bahawa kadangkala satu-dua projek juga tergendala oleh beberapa sebab yang tidak dapat dielakkan. Namun demikian Kerajaan berhasrat mengambil tindakan segera supaya projek itu diteruskan dan disiapkan dalam jangka masa yang dijadualkan. Kerajaan sentiasa mengawal (*monitor*) perancangan dan projek-projek ini dan untuk menentukan bahawa projek-projek ini dijayakan dalam tempoh masa yang tertentu ada beberapa langkah yang boleh diambil:-

- (i) Di peringkat Mesyuarat Tindakan Negeri di mana pihak Pejabat Kemajuan Negeri sentiasa mengawal projek-projek Kerajaan.
- (ii) Melalui Mesyuarat Tindakan Daerah di mana Pegawai Daerah menjadi Pengerusi dan menjaga projek-projek di dalam kawasan peringkat daerah. Ahli Yang Berhormat bolehlah mengemu-

kan sebarang masalah berkenaan dengan projek-projek ini ke mesyuarat tersebut. Setiap jabatan diwakili di mesyuarat ini yang akan mengambil tindakan serta-merta,

- (iii) Ahli-ahli Yang Berhormat bolehlah menemui Ahli-ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan yang bertanggungjawab di atas portfolio masing-masing; dan
- (iv) Kerajaan baru saja melancarkan projek setia yang merupakan jabatan tiga serangkai iaitu Jabatan Pegawai Kewangan Negeri, Jabatan Pegawai Kewangan Negeri dan Unit Perancang Ekonomi Negeri. Jika didapati bahawa satu-satu projek itu tidak dapat dijalankan mengikut jadual atau tergendala oleh sesuatu sebab, ini akan dilaporkan balik kepada pertubuhan ini dan tindakan serta-merta akan diambil supaya projek ini disiapkan dalam jangka masa yang ditentukan.

Ahli Yang Berhormat dari pihak Pembangkang juga telah membangkitkan beberapa issue. Satu daripada issue ini ialah tentang kebudayaan. Saya memahami Ahli Yang Berhormat daripada Kawasan Pengkalan Kota adalah seorang yang berkebudayaan tinggi. Seorang yang berkebudayaan tinggi biasanya bercakap tentang perkara yang betul di tempat yang betul dan kepada orang yang betul. Oleh kerana itu, saya terperanjat bahawa beliau telah memakan masa yang begitu banyak atas issue yang terletak di bawah portfolio Menteri Kebudayaan Persekutuan. Adalah lebih sesuai kalau rakan beliau boleh mengemukakan topik itu di Dewan Rakyat daripada di sini.

Sebenarnya rakyat di Negeri Pulau Pinang telah diwarisi dengan kebudayaan berbilang kaum yang cemerlang dan berwarna-warni seperti yang dijelaskan oleh rakan saya yang memegang tugas kebudayaan di Negeri ini. Kita telah bersukaria dengan semua pesta adat-istiadat dan perayaan serta ciri-ciri kebudayaan semua kaum di sini tanpa kebimbangan atau keraguan menerusi kegiatan-kegiatan yang dikelolakan dan dianjurkan oleh Kerajaan atau oleh pertubuhan-pertubuhan sukarela. Kita telahpun menjemput pertubuhan-pertubuhan kebudayaan daripada negara-negara jiran datang dan menunjukkan persembahan di sini supaya memperluaskan pandangan rakyat kita dan memperkayakan kehidupan kebudayaan kita selanjutnya.

Sekali lagi saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah

memberi pandangan-pandangan dan cadangan-cadangan yang bernilai. Di bawah bimbingan Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri, pemimpin yang berkebolehan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri yang kita kasihi dan juga dengan adanya kerjasama dan sokongan yang penuh daripada kakitangan Kerajaan, rakyat Negeri Pulau Pinang akan dapat mencapai tahap pencapaian dan kejayaan yang lebih tinggi. Saya menggesa Ahli-ahli Dewan ini, kakitangan Kerajaan dan rakyat Pulau Pinang supaya bekerja lebih keras lagi dan bekerjasama di antara satu sama lain untuk mengekalkan keamanan dan kestabilan dalam Negeri ini supaya semua projek pembangunan di Negeri ini dapat dilaksanakan dengan lincin dan jayanya demi untuk memperbaiki lagi taraf hidup rakyat kita.

**Soalan dikemukakan dan dipersetujui.**

**(b) Usul oleh Yang Berhormat Pemangku Ketua Menteri.**

**Pemangku Ketua Menteri:**

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan

“Bahawa Dewan ini meluluskan Perbelanjaan sebanyak \$60,379,700.00 yang disebutkan di dalam Anggaran Pembangunan Tambahan yang Pertama 1983 dan membuat ketetapan bahawa jumlah wang tersebut akan digunakan bagi maksud-maksud yang telah ditetapkan di dalam Anggaran Pembangunan Tambahan yang disebutkan”.

Tuan Speaker, Usul ini ialah untuk mematuhi keperluan di sisi Undang-Undang mengikut Seksyen 4(2) Akta Kumpulanwang Pembangunan, Tahun 1966 sepertimana yang terpakai kepada Negeri mengikut Seksyen 9 Akta yang sama.

Usul ini bertujuan untuk memohon kelulusan Dewan ini bagi membelanjakan wang sejumlah \$60,379,700.00 bagi projek pembangunan Negeri yang mana butir-butir selanjutnya adalah terkandung dalam Anggaran Pembangunan Tambahan yang Pertama Tahun 1983 yang dibentangkan dalam Dewan ini sebagai Risalah Bil. 2 Tahun 1984.

Usul ini bertujuan memohon peruntukan tambahan bagi 4 butiran (Projek) Anggaran Pembangunan untuk Pejabat Ketua Menteri dan Setiausaha Kerajaan, yang mana peruntukannya telah tidak diperuntukkan atau tidak diperuntukkan dengan sepenuhnya dalam Anggaran Pembangunan Tahun 1983. Oleh yang demikian, tambahan sebanyak \$60,379,700.00 adalah di-



kehendaki untuk menemui perbelanjaan bagi maksud Pembangunan 101 di bawah projek-projek yang berikut:-

|            |   |                                                     |                  |
|------------|---|-----------------------------------------------------|------------------|
| Butiran 11 | — | Rancangan Perumahan Murah                           | \$ 5,150,000.00  |
| Butiran 36 | — | Pinjaman kepada Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang | 4,719,300.00     |
| Butiran 45 | — | Pinjaman kepada Pihak Berkuasa Air, Pulau Pinang    | 26,800,000.00    |
| Butiran 54 | — | Pembelian Ruangan Pejabat di KOMTAR                 | 23,710,400.00    |
| Jumlah :   |   |                                                     | \$ 60,379,700.00 |

Tuan Speaker, saya ingin menarik perhatian Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini, bahawa pada hakikatnya wang tambahan sebanyak \$60,379,700.00 ini sebenarnya telahpun didapati secara pinjaman-pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan dan bank dalam tahun 1983 untuk membiayai projek-projek ini selain daripada peruntukan asal yang telah disediakan dalam Anggaran Pembangunan untuk tahun 1983. Dari jumlah ini, \$31,519,300.00 merupakan pinjaman-pinjaman terus daripada Kerajaan Persekutuan kepada Pihak Berkuasa Air, Pulau Pinang dan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang melalui Kerajaan Negeri untuk projek-projek pembangunan mereka sendiri.

Dalam tahun 1983, peruntukan sebanyak \$26,800,000.00 telah disediakan secara pinjaman untuk membolehkan Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang melaksanakan Rancangan Takungan Air Mengkuang, Sekim Bekalan Air Sungai Muda Fasa 11B dan Sekim Bekalan Air di Bukit Dumbar/Bayan Baru. Perkembangan dan pembangunan yang pesat di kawasan-kawasan perusahaan dan pembinaan perumahan di kedua-dua kawasan dalam dan luarbandar memerlukan bekalan air yang mencukupi untuk menemui keperluan air bagi kegunaan-kegunaan rumahtangga dan perusahaan. Pihak Berkuasa Air Negeri juga berazam untuk menyediakan bekalan air yang lebih baik kepada seluruh Negeri. Pihak Berkuasa Air akan berusaha untuk menemui keperluan-keperluan bekalan air luarbandar di mana-mana sahaja sambungan paip besar dan infrastruktur bekalan air asas telah dipasang. Penyediaan kerja-kerja utama oleh Pihak Berkuasa Air Negeri ini akan memastikan bekalan air yang mencukupi di dalam Negeri bagi masa 20 tahun yang akan datang.

Usul ini juga memohon peruntukan tambahan sebanyak \$23,710,000.00 untuk Butiran 54, Pembelian Ruangan Pejabat di KOMTAR. Ahli-

ahli Yang Berhormat masih ingat bahawa ketika satu usul telah dicadangkan dalam tahun 1982, memohon kelulusan Dewan ini untuk membelanjakan wang berjumlah \$20 juta bagi projek pembangunan Negeri di bawah maksud Pembangunan 101 — Butiran 54, telah dinyatakan bahawa Kerajaan Persekutuan telah meluluskan permohonan Kerajaan Negeri untuk meminjam sejumlah \$50 juta daripada institusi kewangan swasta. Wang yang hendak dipinjam di bawah Enakmen Pinjaman-pinjaman (Bank-bank) (Memperolehi (Ruang Pejabat, Perabut-perabut, Peralatan-peralatan) adalah digunakan bagi tujuan memperolehi ruangan pejabat dan melengkapkan dengan perabut-perabut, peralatan dan lain-lain kemudahan.

Seterusnya, Kerajaan Negeri telahpun mendapat pinjaman sebanyak \$30 juta daripada Bank Bumiputra Pulau Pinang dalam bulan Disember, 1982 untuk membayar ansuran pertama pembelian ruangan pejabat di KOMTAR. Dalam tahun 1983, wang berjumlah \$23,710,400.00 telah dibayar kepada Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang bagi maksud ini. Oleh itu, peruntukan tambahan sebanyak \$23,710,400.00 ini akan diperuntukkan kepada Pejabat Ketua Menteri dan Setiausaha Kerajaan bagi maksud pembelian ruangan pejabat di KOMTAR.

**Ahli Kawasan Bukit Tambun (Dr. Khoo Soo Kheng):**

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, sebelum memberi ucapan, saya ingin mencadangkan Dewan ini ditangguhkan ke esok pagi. Tuan Speaker, adakah perlu mesyua-

rat ini diteruskan sampai malam? Nampaknya semua Ahli-ahli sudah letih termasuk Tuan Speaker.

**Tuan Speaker:**

Tidak letih.

**Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan @ Md. Isa bin Hj. Ramli):**

Pembangking seorang sahaja yang letih. Kami yang ramai di sini tidak letih.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Saya cadangkan sahaja. Bolehkan Dewan ini ditangguhkan ke hari esok?

**Tuan Speaker:**

Saya ingat kita boleh jalan terus.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, pagi tadi nampaknya apa yang telah diucapkan oleh salah seorang Ahli Dewan ini bukanlah ucapan terima kasih kepada Tuan Yang Terutama tetapi di atas ucapan yang saya beri semalam. Saya mahu ucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli tersebut.

Sebelum saya mulakan ucapan saya mengenai Usul ini, saya ingin mengambil peluang sedikit. Apa yang kita nampak pagi ini daripada seorang Ahli UMNO . . . . . (gangguan).

**Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan @ Md. Isa bin Hj. Ramli):**

Tuan Speaker, ini masalah Usul lain, bukan masalah yang dibawa pagi tadi.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, nampaknya pihak MCA pun mahu main politik dalam Dewan ini. Saya hairan mengapa bekas pemuda MCA atau tidak pun menjadi issue . . . . . (gangguan):

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, untuk penjelasan. Kita tidak boleh lari dari hakikatnya yang mana saya telah jelaskan pagi tadi iaitu melalui resolusi yang telah diluluskan dalam persidangan . . . . . (gangguan).

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Memang ada Ahli MCA tidak bersetuju.

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, bagaimana ahli Pengkalan Kota boleh tahu? Saya rasa barangkali Yang Berhormat Ahli dari Bukit Tambun boleh bersetuju.

**Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan @ Md. Isa bin Hj. Ramli):**

Cakaplah yang berkenaan.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Baiklah.

Tuan Speaker, saya mengambil bahagian di atas Usul Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama, 1983. Setelah meneliti Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama, 1983, saya tidak ada jalan lain kecuali untuk mengkritik sekeras-kerasnya Kerajaan Negeri kerana gagal menetapkan dengan betul keutamaannya dalam soal projek-projek pembangunan dan juga kegagalan untuk menyelesaikan masalah kekurangan rumah kos rendah yang begitu serius untuk menjamin tempat perlindungan bagi setiap rakyat di Negeri ini.

Tuan Speaker, di bawah Kepala 1 Anggaran Pembangunan Tambahan Tahun 1983, Dewan ini diminta meluluskan peruntukan sebanyak \$5,150,000.00 untuk projek-projek rumah kos rendah. Saya telah terus-menerus membangkitkan masalah serius kekurangan rumah kos rendah dalam Negeri ini dan juga tentang betapa perlunya untuk mengkaji semula seluruh strategi perumahan ini Negeri ini yang selama ini telah gagal untuk menyelesaikan *backlog* keperluan rumah kos rendah yang berjumlah seperti yang disebutkan oleh Tuan Yang Terutama, iaitu sebanyak 46,240 unit. Hakikat yang tidak boleh diubah ialah bahawa Kerajaan Negeri tidak jujur dalam *commitment*nya untuk menyelesaikan masalah ini.

Tuan Speaker, dalam ucapan Tuan Yang Terutama yang dilafazkan di Dewan pada 7hb. Mei tahun ini, beliau telah menyatakan bahawa Kerajaan Negeri sedar yang keperluannya asas sosial bagi rakyat Negeri ini dalam masalah perumahan. Yang Amat Berhormat Ketua Menteri telah juga menyatakan berkali-kali bahawa Kerajaan Negeri mempunyai *commitment* yang penuh



untuk membina lebih banyak lagi rumah kos rendah bagi golongan pendapatan rendah dalam Negeri ini. Pada ketika itu soal yang dibangkitkan ialah bagaimana Kerajaan Negeri akan menyelesaikan masalah kekurangan perumahan yang serius dan juga jangka masa yang akan diambil untuk menyelesaikannya. Tentulah mengeluarkan kata-kata sahaja dan menuntut serta mengenali tapak-tapak untuk membina tidak mencukupi untuk masalah masalah perumahan.

Kita kini telah memasuki tempoh separuh penggal Rancangan Malaysia Keempat tetapi masalah rumah kos rendah dalam Negeri ini masih serius dan belum diselesaikan, malahan merosot taun demi tahun. Apakah lagi dengan tuntutan cerdek Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bahawa Negara kita harus mempunyai jumlah penduduk sebanyak 70 juta dalam tahun 2100 dan pihak Kerajaan menggalakkan penghijrahan bumiputera daripada kawasan-kawasan luarbandar ke pusat-pusat bandar sebagai sebahagian daripada Dasar Ekonomi Baru untuk menyusun semula masyarakat tekanan ke atas Kerajaan Negeri untuk membina lebih banyak lagi rumah kos rendah untuk keperluan rakyat Negeri ini. Kerajaan Negeri telah gagal sama sekali dalam menunaikan janjinya untuk membina rumah-rumah kos rendah yang mencukupi bagi rakyat Negeri ini dan juga jaminan Kerajaan Negeri untuk menyediakan bilangan unit rumah kos rendah seperti ditetapkan di bawah Rancangan Malaysia Keempat adalah tidak benar sama sekali; malah ia adalah satu kepercayaan palsu untuk memperdayakan orang ramai dengan angka-angka yang Kerajaan Negeri sendiri sedia maklum tidak boleh dicapai dalam tempoh Rancangan Malaysia Keempat. Saya mendesak dan menyeru Kerajaan Negeri supaya bangun dari tidur untuk memberi secara realistik perhatian berat terhadap masalah serius ini dan untuk mengakui kepada rakyat Negeri ini bahawa ianya telah gagal untuk menunaikan janji-janjinya dan bukan *mislead* rakyat Negeri ini lagi.

Tuan Speaker, dalam tempoh Rancangan Malaysia Ketiga tahun 1976 sampai tahun 1980, Kerajaan Negeri hanya dapat siap membina 3,385 unit rumah kos rendah dalam Negeri kita. Kita hendaklah perhatikan di sini bahawa jumlah bilangan unit rumah kos rendah yang siap dibina dalam tempoh masa Rancangan Malaysia Ketiga adalah termasuk 470 unit yang dibawa masuk dari Rancangan Malaysia Kedua dalam mana tidak seunit rumah kos rendah pun dibina dalam tempoh ini. Di bawah Rancangan Malaysia Keempat, Kerajaan Negeri telah mengendalikan beberapa tapak

untuk membina 21,000 unit rumah kos rendah. Daripada statistik yang diperolehi, keadaan sebenarnya kadar kemajuan pembinaan dalam tempoh Rancangan Malaysia Ketiga dan dalam tempoh Rancangan Malaysia Keempat, bilangan purata rumah kos rendah yang Kerajaan Negeri bina dalam setiap tahun ialah lebih kurang 700 buah. Jika kadar ini digunakan untuk mengukur jangka masa yang akan diambil oleh Kerajaan Negeri untuk membina 21,000 unit rumah kos rendah dalam tempoh Rancangan Malaysia Keempat, Kerajaan Negeri akan mengambil masa selama lebih kurang 30 tahun dan saya percaya Yang Amat Berhormat Ketua Menteri tidak boleh hidup selama itu untuk melihat semua 21,000 unit rumah itu siap seperti dalam matlamat siap dibina di tapak-tapak yang sudah dikenali.

Tuan Speaker, sehingga 30hb. Jun, 1983 hanya 2,394 unit rumah kos rendah siap dibina daripada jumlah 21,000 unit yang dimatlamatkan akan dibina dalam tempoh Rancangan Malaysia Keempat. Saya tidak faham bagaimana Yang Amat Berhormat Ketua Menteri dan Kerajaan Negeri akan mencapai matlamat rumah kos rendah mereka. Kerajaan Negeri tidak jujur dan realistik dalam soal perjanjian kepada rakyat Negeri ini tentang matlamat membina 21,000 unit rumah kos rendah. Kerajaan Negeri harus mengkaji semula dengan serius seluruh strategi perumahan dan juga jangan *mislead* rakyat Negeri ini lagi.

Tuan Speaker, di bawah Rancangan Malaysia Keempat anggaran berjumlah \$100 juta yang kemudiannya dipinda kepada \$180 juta yang diperuntukkan oleh Kerajaan Negeri bagi maksud membina rumah kos rendah. Tetapi perbelanjaan sebenarnya dalam tiga tahun pertama tempoh Rancangan Malaysia Keempat iaitu dari tahun 1981 hingga ke tahun 1983 ialah hanya \$58,834,580.00 atau 32.7% dan dalam tahun 1984 peruntukan yang dianggarkan ialah \$21,493,220.00. Jadi baki sebanyak \$99,672,200.00 ditinggalkan untuk dibelanjakan dalam tahun akhir Rancangan Malaysia Keempat iaitu tahun 1985. Mengikut prestasi Kerajaan Negeri dalam bidang pembinaan rumah kos rendah, Kerajaan Negeri tentu tidak dapat menggunakan semua wang yang diperuntukkan. Tuan Speaker, anggaran dan peruntukan ke atas kertas nampaknya *viable* tetapi berasaskan kepada prestasi dan *capacity* melaksanakannya serta jumlah wang yang tersedia, angka yang dikeluarkan oleh Kerajaan Negeri adalah tidak wajar dan tidak ada harapan untuk dicapai.

**Ahli Kawasan Penaga (Datuk Hj. Hassan bin Hj. Md. Noh @ Mat Noor):**

Yang Berhormat Tuan Speaker, saya suka menarik perhatian kepada Peraturan 46(vi).

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, saya ingat Ahli dari Penaga tidak tahu apakah Peraturan 46(iv).

“Every member shall confine his observations to the subject under consideration . . . . .”

Ucapan saya adalah mengenai perumahan dan oleh itu ada berkenaan dengan usul itu.

**Ahli Kawasan Penaga (Datuk Hj. Hassan bin Hj. Md. Noh@Mat Noor):**

Tuan Speaker, kita sekarang dalam Anggaran Tambahan. Anggaran Perumahan telah kita bahaskan dalam Belanjawan yang lalu.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, angka yang telah dikeluarkan oleh Kerajaan Negeri adalah tidak wajar dan tidak ada harapan untuk dicapai. Tuan Speaker, di bawah Rancangan Malaysia Kedua Kerajaan Negeri telah meminta Kerajaan Persekutuan memberi sejumlah \$11,395,000.00 untuk melaksanakan rancangan perumahan kos rendah, tetapi jumlah yang diberi ialah satu jumlah yang akan memeranjatkan, iaitu \$600,000.00 atau 5% daripada apa yang telah diminta. Di bawah Rancangan Malaysia Ketiga jumlah yang diminta oleh Kerajaan Negeri pula diturunkan. Tuan Speaker, di manakah perhubungan rapat di antara Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan yang dimegahkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri? Oleh kerana kelemahan Kerajaan Negeri maka rakyat Negeri ini khususnya yang terdiri dari golongan yang berpendapatan rendah akan dinafikan peluang untuk memperolehi keperluan asas iaitu satu tempat perlindungan bagi diri dan keluarga mereka. Tanda-tanda yang jelas menunjukkan bahawa matlamat yang ditetapkan dalam pembinaan perumahan kos rendah dalam Negeri ini tidak akan dicapai langsung.

Tuan Speaker, belanjawan Kerajaan Persekutuan bagi tahun 1984 yang telah dibentangkan oleh Menteri Kewangan dalam bulan Oktober, 1983, telah menyatakan dengan jelas bahawa Kerajaan tidak mempunyai wang dan oleh yang

demikian peruntukan bagi perumahan dikurangkan. Angka-angka menunjukkan bahawa peruntukan-peruntukan perumahan bagi Malaysia telah dikurangkan sebanyak 80% dalam tempoh 2 tahun yang lalu. Bagi tahun 1984 anggaran yang telah disediakan untuk perumahan telah dikurangkan kepada \$340 juta. Angka ini jauh lebih rendah berbanding dengan jumlah \$599 juta yang telah dibelanjakan dalam tahun 1983 dan \$1,589 juta dalam tahun 1982.

Tuan Speaker, memandangkan hakikat ini bagaimanakah Kerajaan Negeri berharap untuk mendapat \$176.4 juta tambahan yang diminta untuk pertimbangan dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Keempat? Apatah lagi permintaan asal berjumlah \$404,575,500.00 oleh Kerajaan Negeri bagi maksud perumahan masih belum diluluskan.

Tuan Speaker, walaupun mengetahui bahawa kekurangan serius perumahan kos rendah adalah disebabkan kekurangan wang dalam Negeri dan keadaan ini bertambah buruk tahun demi tahun, Y.A.B. Ketua Menteri terus meminjam \$50 juta untuk dibazirkan dalam pembelian ruang pejabat di KOMTAR dan juga menggunakan wang sebanyak \$20 juta untuk membina sebuah padang golf di Bukit Jambul tanpa mengindahkan keutamaan yang perlu diberi kepada kebajikan rakyat Negeri kita ini.

Tuan Speaker, apakah terdapatnya keperluan mendesak bagi Kerajaan Negeri memin-dahkan pejabatnya ke suatu bangunan yang mahal bilamana bangunan Kerajaan Negeri yang sedia ada masih mencukupi untuk keperluan Negeri? Saya hanya boleh memberi satu sebab Y.A.B. Ketua Menteri berbuat demikian, iaitu Y.A.B. Ketua Menteri terpaksa membeli ruang pejabat dalam KOMTAR supaya projek KOMTAR tidak akan gagal. Tuan Speaker, \$72 juta yang digunakan itu lebih baik dibelanjakan untuk membina lebihkurang 2,880 unit rumah kos rendah berdasarkan kepada harga \$25,000.00. Ini tentulah satu keperluan yang lebih mendesak berbanding dengan padang golf dan ruang pejabat di KOMTAR.

Tuan Speaker, bukan sahaja Kerajaan Negeri gagal untuk mengatasi kesengsaraan yang disebabkan oleh kekurangan rumah kos rendah tetapi ia juga gagal untuk membahagi rumah-rumah yang dibina untuk komposisi kaum di Negeri ini. Terdapat juga dalam negeri ini pembahagian rumah yang tidak seimbang bagi orang-orang yang bukan bumiputera dalam Negeri ini. Walaupun Kerajaan



Negeri tahu bahawa bukan bumiputera merupakan 70% daripada jumlah penduduk di Negeri ini, ianya hanya memperuntukkan sejumlah 3,410 unit rumah kos rendah atau 51% kepada bukan bumiputera dan 3,262 atau 49% kepada bumiputera daripada jumlah 6,673 unit rumah kos rendah yang telah siap dibina dalam tempoh mulai 1hb. Januari, 1978 hingga 30hb. Jun, 1983.

Kerajaan Negeri telah nyata sekali gagal untuk memulihkan kepercayaan bukan bumiputera kepadanya dan ia tidak ingat akan kesengsaraan (*frustration*), kesedihan dan penderitaan rakyat. Tuan Speaker, kesengsaraan rakyat untuk mendapat unit rumah kos rendah di titik beratkan hanya dua minggu dahulu dengan memperuntukkan dua buah rumah kedai di kawasan saya, No. 33 dan 35, Leboh Victoria, yang didiami oleh 29 keluarga dengan jumlah 101 orang. Tuan Speaker, kesemua keluarga ini adalah pemohon untuk mendapat rumah kos rendah. Ada di antara mereka yang telah menunggu selama 10 tahun dan mereka tinggal dalam rumah yang merbahaya ini bukan kerana mereka memilih untuk tinggal di sana tetapi, sebenarnya mereka tidak ada jalan lain melainkan tinggal di rumah yang merbahaya dan reput yang banyak didapati di Kawasan Pengkalan Kota. Tuan Speaker, rakyat Pulau Pinang bukan memilih untuk tinggal dalam rumah setinggan atau pondok. Rakyat tidak memilih untuk membina rumah setinggan atas tanah Kerajaan dan tanah persendirian dan tinggal dalamnya jika mereka boleh mengelakkannya. Hakikat bahawa terdapat ramai rakyat Negeri ini terpaksa tinggal dalam rumah setinggan yang penuh sesak hanya membuktikan bahawa Kerajaan Negeri telah gagal untuk menyediakan rumah kos rendah awam yang mencukupi.

Tuan Speaker, Tuan Yang Terutama Yang DiPertua Negeri dalam ucapannya telah menyatakan bahawa pencapaian dalam Negeri ini adalah kerana kerjasama rapat yang ujud antara Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan. Di manakah Kerjasama rapat itu? Ini hanya kepercayaan palsu. Sudah jelas sekali bahawa daripada peruntukan \$1,236 juta yang rendah yang diberikan kepada Negeri ini di bawah Rancangan Malaysia Keempat. Sebahagian besarnya akan dibelanjakan atas projek yang dikira akan memberi semangat bagi kepentingan Negeri di negri-negeri jiran dan bukan bagi kepentingan rakyat Pulau Pinang. Contoh projek seumpama ini ialah projek Jambatan Pulau Pinang dan projek untuk memajukan pelabuhan Pulau Pinang. Projek-projek yang akan memberi kesan secara terus kepada rakyat dan negeri-negeri lain

seperti projek-projek untuk mengatasi masalah kekurangan rumah kos rendah, menyelesaikan masalah banjir dan pembinaan Jalan Pantai Utara yang menghubungkan Pengkalan Weld dengan sempadan Pulau Pinang diberi keutamaan yang sangat rendah oleh Kerajaan Persekutuan. Kerajaan Persekutuan menggunakan kedudukan semulajadi (*geographical position*) Negeri Pulau Pinang dan kemudahan-kemudahan yang sedia ada di Pulau Pinang untuk mengelakkan pertubuhan dan pembangunan negeri-negeri di kawasan utara seperti Perlis, Kedah, Kelantan dan Perak Utara. Kerajaan Persekutuan akan memberi bantuan kewangan untuk projek pembangunan di Negeri Pulau Pinang hanya jika ianya akan menolong dalam pembangunan, kemajuan dan perkembangan negeri-negeri jiran dalam Kawasan Wilayah Utara bagi maksud menyusun semula masyarakat menurut Dasar Ekonomi Baru. Tuan Speaker, sebarang bantuan yang diberi oleh Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan Negeri ini adalah bukan kerana mencintai Negeri ini atau rakyatnya atau Y.A.B. Dr. Lim Chong Eu sendiri malahan Negeri ini dipergunakan oleh Kerajaan Persekutuan bagi tujuan dan matlamat, kepentingan diri sendiri. Jadi perhubungan rapat di antara Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan yang dimegah-megahkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri adalah tidak ujud langsung. Ia hanya cerita dongeng.

Tuan Speaker, tidak menjadi rahsia bahawa sejak Merdeka, Kerajaan Persekutuan yang dikuasai (*controlled*) oleh Parti UMNO telah menggunakan kawalannya di atas wang awam dan peruntukan kewangan untuk menjadikan Kerajaan Negeri mematuhi kehendaknya. UMNO yang menjadi kuasa sebenar dalam Barisan Nasional telah berjaya mendapat jawatan Ketua Kerajaan dalam semua negeri di Semenanjung Malaysia kecuali, di Negeri Pulau Pinang kita ini. Dalam kes Pulau Pinang iaitu sebuah negeri di mana orang-orang bukan bumiputera merupakan jumlah majoriti, UMNO yang tidak boleh menguasai (*control*) secara terus dan tidak boleh melantik Ketua Kerajaan sendiri setelah melakukan apa yang boleh dalam keadaan seumpama untuk mendapat kuasa di atas Ketua Menteri sekarang dan juga Kerajaan Negeri melalui peruntukan kewangan. Tuan Speaker, dalam aspek ini UMNO telah berjaya mencapai matlamat untuk menjadikan Ketua Menteri dari GERAKAN boneka UMNO.

**Ahli Kawasan Sungai Pinang (Dr. Ong Hean Tee):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong Usul yang dicadangkan oleh Y.A.B. Pemangku Ketua Menteri dan untuk menjawab

kepada pandangan-pandangan daripada Y.B. Ahli dari Kawasan Pengkalan Kota.

Dari ucapan yang panjang lebar Y.B. Ahli Kawasan Pengkalan Kota, kita hanya boleh menerima satu pandangan iaitu masalah perumahan adalah satu masalah yang serius. Saya ingat pandangan-pandangan lain tidak benar.

Kerajaan Negeri sedar bahawa ada ramai rakyat yang memerlukan perumahan kos rendah. Sesungguhnya kita pun telah berusaha untuk membina rumah yang mencukupi. Dalam tempoh 24 tahun ini Kerajaan Negeri dari tahun 1960 telah membina 10,517 unit rumah dan sedang membina 2,020 unit lagi dengan jumlah 2,537 unit rumah kos rendah. Walau bagaimanapun, senarai permohonan perumahan masih panjang dengan adanya 49,000 permohonan dalam pendaftaran kita. Akan tetapi, ini tidak menunjukkan bahawa Kerajaan kita telah gagal atau tidak jujur atau tidak ada strategi baru seperti apa yang dikatakan oleh Y.B. Ahli dari Pengkalan Kota. Kerajaan Negeri memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini dan kepada rakyat jelata kita bahawa Kerajaan Negeri akan melanjutkan usaha-usaha kita untuk membina lebih lagi unit perumahan kos rendah khasnya untuk rakyat yang berpendapatan rendah. Dalam usaha ini Kerajaan Negeri berterima kasih kepada Kerajaan Persekutuan yang telah membantu kita dengan pinjaman wang bagi maksud pembinaan perumahan kos rendah telah disalurkan oleh Kerajaan Pusat kepada kita. Akan tetapi rakyat kita mesti memahami bahawa usaha Kerajaan adalah bergantung kepada kemampuan Negeri dan Negara kita. Sesungguhnya Kerajaan kita telah membelanjakan berjuta-juta ringgit untuk pembangunan kita yang lain dan rakyat kita juga mesti memahami bahawa Kerajaan Pusat mesti membangunkan negeri-negeri lain di Negara kita dengan cara yang seimbang. Keadaan yang tidak sihat akan berlaku jika semua peruntukan pembangunan Kerajaan ditujukan kepada pembangunan perumahan sahaja.

Dengan keadaan kemerosotan ekonomi Negeri kita Kerajaan Persekutuan tidak dapat meminjamkan wang yang lebih kepada Kerajaan Negeri untuk pembinaan rumah, akan tetapi Kerajaan Negeri dibawah pimpinan Y.A.B. Dr. Lim Chong Eu tidak mengeneipkan tanggungjawab kita dengan menggunakan perkara-perkara seperti kekurangan kewangan sebagai satu faktor yang menghalang pembinaan perumahan yang lebih. Kerajaan Negeri sentiasa berusaha untuk mencari sumber-sumber kewangan yang lain untuk tujuan

itu dan dengan kerjasama Kerajaan Pusat usaha kita akan berjaya.

Tuan Speaker, salah satu daripada cara yang dicadangkan oleh Kerajaan Persekutuan ialah penggunaan konsep pengswastaan. Pengswastaan memberi peluang kepada Kerajaan untuk membangunkan tanah Kerajaan yang telah dikenalpasti untuk perumahan seperti yang disebutkan oleh Y.B. Ahli dari Kawasan Pengkalan Kota. Kerajaan Negeri telah mengenalpasti tapak-tapak pembinaan 21,000 unit di bawah Rancangan Malaysia Keempat. Pembangunan tanah-tanah ini sekarang tidak dapat dijalankan oleh kerajaan kekurangan kewangan. Pengswastaan akan dijalankan bila kewangan ini mencukupi untuk pembangunan tanah-tanah Negeri supaya lebih ramai rakyat kita boleh menikmati perumahan kos rendah. Untuk makluman Dewan ini Kerajaan Pusat telah mengarahkan beberapa Kerajaan Negeri supaya mengswastakan projek perumahan masing-masing. Di Negeri kita Jawatankuasa Perumahan dan Perkampungan pun telah menyediakan Kertas Kerja berkenaan dengan konsep pengswastaan dalam pembinaan perumahan kos rendah. Kertas Kerja ini akan dipertimbangkan oleh Pihak Berkuasa Negeri dalam bulan ini juga.

Dengan penggunaan konsep pengswastaan bilangan perumahan kos rendah kita mungkin bertambah dan lebih ramai rakyat kita akan dapat memiliki rumah sendiri. Butir-butir perlaksanaan konsep pengswastaan tidak dapat diumumkan pada hari ini dan akan diumumkan apabila diluluskan oleh Pihak Berkuasa Negeri. Kerajaan Negeri juga, Tuan Speaker, mempunyai strategi untuk membangunkan lebih banyak unit rumah kos rendah. Strategi ini yang termasuk konsep pengswastaan adalah termasuk lagi satu dasar di bawah Rancangan Malaysia Keempat di mana pihak pemaaju swasta dikehendaki memberi sumbangan 30% dari projek-projek mereka sebagai perumahan kos rendah. Dasar ini juga akan dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri untuk menambahkan unit-unit perumahan kos rendah untuk rakyat kita. Cara-cara ini menunjukkan bahawa Kerajaan Negeri kita mempunyai satu strategi yang tetap dan kejujuran kita kepada rakyat kita tidak boleh dipersoalkan.

Satu perkara lagi berkenaan dengan pembahagian rumah mengikut kaum telah saya jawab dalam perbahasan tadi dan saya harap Ahli dari Kawasan Pengkalan Kota boleh memahami bahawa kita sebagai satu Kerajaan terpaksa membantu orang-orang kita yang susah khasnya orang-orang yang berpendapatan rendah dan jikalau orang-



orang kita tidak mampu membeli rumah berharga lebih tinggi daripada pemaju swasta, kita terpaksa menolong orang-orang kita ini.

Berkenaan dengan mangsa runtuh rumah di Leboh Victoria, saya ingat itu adalah perkara harian yang kita boleh bincangkan dalam tugas-tugas pentadbiran kita dan tidak payah kita sebutkan di sini.

Dengan ini saya sekali lagi menyokong usul yang dicadangkan oleh Y.A.B. Pemangku Ketua Menteri.

**Ahli Kawasan Bagan Ajam (Encik Yusof bin Salleh):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong Anggaran Belanjawan Tambahan yang dibawa oleh Pemangku Ketua Menteri atas alasan bagi membolehkan Kerajaan Negeri meneruskan dan menyiapkan segala projek-projek pembangunan dengan lebih cepat lagi demi kepentingan rakyat Negeri Pulau Pinang keseluruhannya.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, pihak Exco telah menjawab. Mana boleh diperbahaskan lagi?

**Ahli Kawasan Bagan Ajam (Encik Yusof bin Salleh):**

Saya minta untuk bercakap sedikit sahaja.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Mana boleh? Pihak Exco telah memberi jawapan. Tuan Speaker, bolehkah kita membuat keputusan di sini?

**Ahli Kawasan Bertam (Datuk Abdul Rahman bin Haji Abbas):**

Tuan Speaker, boleh kecuali jangan seseorang itu memberi ucapan dua kali.

**Ahli Kawasan Bagan Ajam (Encik Yusof bin Salleh):**

Tuan Speaker, saya minta meneruskan ucapan saya.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, saya minta Penasihat Undang-undang memberi kepastian.

## **Penasihat Undang-undang Negeri:**

Yang Berhormat Tuan Speaker, oleh kerana Ahli dari Kawasan Bagan Ajam belum berucap, beliau boleh bercakap dan saya ingat jawapan Ahli Exco tidak merupakan penggolong kepada perbahasan oleh kerana ada lagi jurucakap yang akan menggolongkan cakapan-cakapan yang telah dibuat.

Terima kasih.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, penjelasan. Ini merupakan *precedent* di Dewan ini.

**Ahli Kawasan Tasek Gelugor (Tuan Haji Md. Noor bin Ahmad):**

Di bawah Peraturan 46(xiii), boleh bercakap. Saya bacakan di sini:

"Seseorang Ahli yang hanya menyokong suatu usul itu sahaja tanpa memberi apa-apa ulasan yang selanjutnya tidaklah akan kehilangan haknya untuk berucap kepada Dewan . . . ."

**Ahli Kawasan Bagan Ajam (Encik Yusof bin Salleh):**

Tuan Speaker, boleh saya teruskan ucapan saya?

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong Anggaran Perbelanjaan yang dibawa oleh Pemangku Ketua Menteri.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, saya terima Peraturan ini, tetapi keputusan ini menjadi *precedent* di dalam Dewan ini. Sesiapa pun boleh berucap selepas pihak Exco menyokong perbahasan.

**Tuan Speaker:**

Sila duduk. Saya terima penjelasan daripada Penasihat Undang-undang Negeri.

## **Penasihat Undang-undang:**

Yang Berhormat Tuan Speaker berhak membuat sesuatu keputusan dan keputusan yang dibuat oleh Tuan Speaker itu adalah muktamat. Itu terpulang kepada Tuan Speaker.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, saya terima keputusan Tuan Speaker, tetapi saya mahu perkara ini *put on record*. *A precedent has been set under the Legal Adviser's advice.*

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker ada hak dalam perkara ini.

**Tuan Speaker:**

Saya telah mengambil keputusan.

**Ahli Kawasan Bagan Ajam (Encik Yusof bin Salleh):**

Kita tidak harus mendengar alasan kosong yang tidak sedikit pun boleh memberi faedah kepada sesiapa untuk disampaikan oleh wakil Pembangunan melalui wakilnya yang bodoh itu. Kita sudah tidak ada masa yang banyak untuk melengah-lengahkan segala projek yang boleh membawa faedah kepada seluruh rakyat di negeri ini. Rakyat sentiasa menunggu dan rakyat sangat-sangat mengharapkan pembangunan untuk kepentingan hidup mereka.

Sekian, terima kasih.

**Pemangku Ketua Menteri:**

Tuan Speaker, Ahli-ahli Pembangkang sentiasa suka mengkritik Kerajaan Negeri. Dalam pelaksanaan projek seperti KOMTAR, Bukit Jambul dan lain-lain mereka menuduh bahawa projek-projek ini melibatkan terlalu banyak wang. Menurut mereka wang ini boleh digunakan dengan lebih bermakna untuk lain-lain projek seperti projek perumahan kos rendah termasuk KOMTAR. Kenyataan yang sedemikian dan tuduhan-tuduhan ini adalah mengelirukan dan menunjukkan bahawa Ahli-ahli Pembangkang tidak faham akan kebaikan usaha-usaha Kerajaan meraneang untuk pembangunan secara keseluruhan dan bersepadu bagi memastikan pembangunan yang seimbang di antara berbagai sektor ekonomi. Ini juga menunjukkan bahawa mereka tidak menghargai dasar perancangan dan objektif projek yang disebutkan walaupun dasar-dasar dan objektif-objektif ini telahpun dibincangkan dengan panjang lebar di mesyuarat-mesyuarat Dewan yang lalu dan juga di beberapa perbincangan yang lain.

Tuan Speaker, Pihak Kerajaan Negeri sedar tentang masalah keperluan perumahan murah di Pulau Pinang tetapi pihak Kerajaan telahpun meng-

ambil keputusan dan berusaha dengan sedaya upaya untuk mengatasi masalah ini seperti yang telah dijelaskan oleh rakan saya, Ahli Kawasan Sungai Pinang. Dan pihak Kerajaan Negeri pereaya juga dengan usahasama dari pihak Bahagian Perumahan, Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan juga pihak swasta masalah perumahan ini boleh diselesaikan.

Tuan Speaker, sebenarnya peruntukan tambahan yang dipohon ini dengan maksud masing-masing telahpun dibahaskan dengan sepenuhnya di persidangan Dewan ini pada tahun 1983 dan asas pertimbangan untuk kelulusan peruntukan bagi maksud masing-masing telah diterima oleh Dewan ini. Oleh yang demikian, tidak payahlah Dewan ini membuang masa untuk membincangkan dengan panjang lebar berkenaan satu tajuk yang pada asasnya telahpun diluluskan dan dipertimbangkan oleh Dewan ini.

Sekali lagi saya cadangkan Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini untuk menyokong usul saya.

**Soalan dikemukakan dan dipersetujui.**

**(C) Usul oleh Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan@Md. Isa bin Hj. Ramli )**

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, untuk penjelasan. Saya ingin tahu adakah ini usul Kerajaan atau usul persendirian? Bolehkan Dewan ini diberitahu, Tuan Speaker?

**Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan@Md. Isa bin Hj. Ramli):**

Usul persendirian atas nama saya.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Baiklah, kalau usul persendirian adakah telah diberi 14 hari notis?

**Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Hj. Adnan @Md. Isa bin Hj. Ramli):**

Tuan Speaker, saya bangun mencadangkan Usul di atas nama saya iaitu:-

“Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Y.B. Dr. Ong Hean Tee dilantik sebagai wakil Dewan ini ke Jumaah Universiti Kebangsaan Malay-



sia, di bawah Seksyen 13(i) dalam Jadual kepada Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 daripada 13hb. Mei, 1984 hingga 12hb. Mei, 1987."

Tuan Speaker, Y.B. Dr. Ong Hean Tee telah mula dilantik sebagai Wakil Dewan ini ke Jumaah Universiti Kebangsaan pada 16hb. Jun, 1982, bagi menggantikan bekas Ahli Dewan, iaitu Y. Bhg. Datuk Khalid Ahmad bin Sulaiman. Y.B. Dr. Ong hanya berkhidmat selama baki tempoh perantaraan yang digantikan itu.

Memandangkan tempoh perantaraan Y.B. Dr. Ong akan tamat pada 12hb. Mei, 1984, saya mohon mencadangkan supaya Y.B. Dr. Ong Hean Tee dilantik semula sebagai Wakil Dewan ini ke Jumaah Universiti Kebangsaan mulai 13hb. Mei, 1984 hingga 12hb. Mei, 1987.

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, saya menyokong usul itu.

**Soalan dikemukakan dan usul dipersetujui.**

**(D) Usul oleh Ahli Kawasan Bukit Tambun (Dr. Khoo Soo Kheng):**

**Ahli Kawasan Bukit Tambun (Dr. Khoo Soo Kheng):**

Tuan Speaker, saya bangun mencadangkan Usul di atas nama saya yang berbunyi seperti berikut:-

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut itu dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Dewan Bagi Penggal Yang Ketiga Dewan Undangan Negeri, Pulau Pinang Yang Keenam:-

1. Y.B. Tuan Speaker (Pengerusi)
2. Y.B. Datuk Hj. Hassan b. Hj. Md. Noh @ Mat Noor
3. Y.B. Dr. Ong Hean Tee
4. Y.B. Encik Liang Thau Sang
5. Y.B. Tuan Haji Ahmad bin Saleh
6. Y.B. Encik Song Ban Kheng
7. Y.B. Encik Teoh Teik Huat

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk mendapatkan orang-orang, dokumen-dokumen atau risalat-

risalat melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Pengerusi dan tiga ahli yang lain akan membentuk satu korum."

Tuan Speaker, maksud utama Jawatankuasa ini ialah menolong dan menasihatkan Yang Berhormat Tuan Speaker mengenai semua perkara-perkara yang melibatkan kemudahan dan kesenangan Ahli-ahli Yang Berhormat. Jawatankuasa ini adalah salah satu Jawatankuasa Dewan yang dilantik di bawah Peraturan Mesyuarat 109. Oleh itu saya minta Dewan ini supaya meluluskan usul saya dengan sebulat suara.

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, saya menyokong Usul ini.

**Soalan dikemukakan dan Usul dipersetujui.**

**(E) Usul oleh Ahli Kawasan Penanti (Tuan Haji Jusoh @ Yusoff Hilmi bin Hj. Shafie):**

**Ahli Kawasan Penanti (Tuan Haji Jusoh @ Yusoff Hilmi bin Hj. Shafie):**

Tuan Speaker, Usul di atas nama saya berbunyi:

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Hak dan Kebebasan bagi Penggal Yang Kedua, Dewan Undangan Negeri Yang Keenam:-

1. Y.B. Tuan Speaker (Pengerusi)
2. Y.B. Datuk Abdul Rahman bin Haji Abbas
3. Y.B. Datuk Khor Gark Kim
4. Y.B. Encik Mohd. Zain bin Hj. Omar
5. Y.B. Dr. Sak Cheng Lum
6. Y.B. Dr. Khoo Soo Kheng
7. Y.B. Encik Karpal Singh

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa mendapatkan orang-orang, dokumen-dokumen ataupun risalat-risalat. Pengerusi dan 3 ahli yang lain akan membentuk satu korum."

Tuan Speaker, tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbangkan semua perkara yang melibatkan kuasa-kuasa dan keistimewaan-keistimewaan Ahli-ahli Dewan ini. Sebarang pengaduan tentang

pelanggaran sesuatu keistimewaan atau percanggahan syarat-syarat Dewan oleh seseorang Ahli atau lain-lain orang ataupun lain-lain perkara yang berkaitan dengan hak dan kebebasan ahli-ahli, hendaklah diuruskan dengan sewajarnya oleh Jawatankuasa ini yang akan menyiasat perkara itu serta melaporkan kepada Dewan supaya tindakan yang sewajarnya boleh diambil. Jawatankuasa ini tidak mempunyai kuasa untuk mendapatkan orang-orang, dokumen-dokumen dan risalah-risalah dan bahawa ianya hendaklah melaporkan kepada Dewan dari masa ke semasa.

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

**Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Hj. Yahaya bin Ahmad):**

Yang Berhormat Tuan Speaker, saya mohon menyokong.

**Soalan dikemukakan dan Usul dipersetujui.**

**(F) Usul oleh Ahli Kawasan Pekan Bukit Mertajam (Encik Song Ban Kheng):**

**Ahli Kawasan Pekan Bukit Mertajam (Encik Song Ban Kheng):**

Tuan Speaker, Usul di atas nama saya ini adalah bertujuan untuk melantik sebuah Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat bagi Penggal Ketiga, Dewan Undangan Negeri Yang Keenam mengikut Peraturan Mesyuarat 109 yang berbunyi:

“Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat bagi Penggal Yang Ketiga, Dewan Undangan Negeri, Pulau Pinang Yang Keenam:-

1. Y.B. Speaker (Pengerusi)
2. Y.B. Datuk T. Subbiah
3. Y.B. Encik Mohd. Shariff b. Hj. Omar
4. Y.B. Encik Lee Jong Ki
5. Y.B. Encik Teoh Kooi Sneah
6. Y.B. Encik Chin Nyok Soo
7. Y.B. Tuan Hj. Adnan b. Haji Ramli
8. Y.B. Encik Karpal Singh

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa mendapatkan orang-orang, dokumen-dokumen ataupun risalah-risalah. Pengerusi dan 3 ahli yang lain akan membentuk satu komiti.”

Jawatankuasa ini akan menguruskan semua perkara-perkara yang berkaitan dengan Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan. Sebarang cadangan ke atas pindaan kepada Peraturan-peraturan Mesyuarat biasanya hendaklah dirujuk kepada Jawatankuasa ini untuk mendapat pertimbangan dan perakuan. Jawatankuasa ini adalah salah satu Jawatankuasa Dewan yang dilantik di bawah Peraturan-Peraturan Mesyuarat 109. Ahli-ahlinya dipilih untuk mencerminkan keseimbangan di antara Kerajaan dan Ahli-ahli Pembangkang di dalam Dewan.

Yang Berhormat Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

**Ahli Kawasan Tasek Gelugor (Tuan Haji Md. Noor bin Ahmad):**

Tuan Speaker, saya mohon menyokong.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan usul ini.

Tuan Speaker, dalam tempoh 2 tahun selaku Ahli Kawasan Pengkalan Kota saya telah berpeluang untuk menyaksikan Dewan ini bersidang hingga ke larut malam dan Ahli-ahli tergopoh-gopah membahaskan usul-usul, Rang Undang-undang dari pihak Kerajaan dan lain-lain. Perkara seperti ini bukan sahaja berlaku dalam tempoh dua tahun yang lelu. Sebenarnya sejak Yang Amat Berhormat sekarang mengambil alih teraju Kerajaan dalam Negeri ini dalam bulan Mei 1969, telah menjadi kebiasaan beliau untuk meluluskan perkara-perkara di dalam Dewan ini hingga ke larut malam tanpa memperdulikan Ahli-ahli perlu menunggu berjam-jam dan satu hari untuk menguruskan urusan Kerajaan.

Tuan Speaker, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan ini tidak mengandungi sebarang peruntukan bersabit dengan tempoh masa bagi setiap persidangan Dewan ini dan bukan seperti di Parlimen di mana persidangan bermula pada 2.30 petang dan berakhir pada 6.30 petang.

**Tuan Speaker:**

Ahli Yang Berhormat, adakah Yang Berhormat mengambil bahagian dalam perbahasan ini?

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Ya. Tidak ada peraturan berkenaan dengan masa yang tetap.



**Ahli Kawasan Bertam (Datuk Abdul Rahman bin Haji Abbas):**

Tuan Speaker, Peraturan 47(i): Nampaknya Ahli Yang Berhormat kurang sopan mengenai peraturan. Bila Tuan Speaker bercakap, beliau hendaklah duduk.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker kurang faham dengan masalah ini. Barangkali Dewan kita perlu mengemukakan seperti di Parlimen iaitu menetapkan masa untuk Dewan kita bersidang. Dalam perkara ini saya ingin mencadangkan (g a n g u a n).

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, atas Peraturan 46(vi): Tiap-tiap Ahli hendaklah menghadkan

“buah fikiran kepada perkara yang dipertimbangkan sahaja”.

Tuan Speaker, apa yang kita bincangkan sekarang ialah berkenaan perantikan Jawatankuasa dan bukan Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat. Apa yang berkaitan dengan Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat boleh ditimbang apabila Jawatankuasa ini bermesyuarat nanti.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Peraturan 46(vi) ini adalah:

“Every Member shall confine his observations to the subject under consideration ....”.

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, dengan izin, jika saya boleh jelaskan dalam Bahasa Inggeris. *What we are discussing now is the appointment of Committee members.* Peraturan-peraturan berkenaan Jawatankuasa ini boleh dibahas dan dibincangkan apabila Jawatankuasa ini bermesyuarat dan saya rasa bagi pihak Pembangkang pun ada mempunyai wakil dalam Jawatankuasa ini dan boleh mengemukakan apa yang dibentangkan ini dalam Mesyuarat Jawatankuasa itu nanti.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Saya bahaskan perkara-perkara peraturan. *This House appoints the Committee members and*

*this House will amend the Standing Orders, not the Committee. The Committee can only propose.*

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

*It must be discussed in the Committee. After it has been discussed in the Committee then you can bring it up in the Dewan.*

**Tuan Speaker:**

Ahli Yang Berhormat, sekarang usul ini ialah untuk melantik Ahli-ahli Jawatankuasa. Oleh itu saya harap Ahli Yang Berhormat akan membawa perkara lain dan mesti mengikut peraturan.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Usul ini ialah untuk melantik Ahli-ahli Jawatankuasa tetapi usul ini juga ialah mengenai peraturan dalam Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat (*Standing Orders Committee*). Jika kita mahu melantik Ahli-ahli Jawatankuasa, kita mesti boleh bahaskan fungsi-fungsi Jawatankuasa itu. Jawatankuasa yang melantik ahli-ahli itu tidak boleh menukar peraturan tetapi Dewan ini boleh. Kita mesti boleh bahaskan mengikut peraturan. Jika kita boleh bersetuju, saya minta Penasihat Undang-undang untuk memberi ulasannya. *This House is making a mockery of the rulings.*

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, mana ada *make a mockery*?

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

*If the Legal Adviser makes a ruling, I will withdraw my objections.*

**Tuan Speaker:**

Penasihat Undang-undang hanya memberi nasihat sahaja. Keputusan diambil oleh saya.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Sekarang saya minta Penasihat Undang-undang Negeri untuk memberi ulasannya.

**Ahli Kawasan Tasek Gelugor (Tuan Haji Md. Noor Ahmad):**

Tuan Speaker, sebelum Penasihat Undang-undang memberi butir-butir lanjut, saya ingin menarik perhatian Ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Kota mengikut Peraturan 47(4):-

"Sebarang masalah yang berbangkit tentang adakah seseorang Ahli itu menyalahi peraturan atau tidak, hendaklah diputuskan oleh Speaker. Fatwa-fatwa yang diberi oleh Speaker mengenai semua masalah-masalah peraturan dan tertib adalah muk-tamad".

Adakah Ahli Yang Berhormat faham peraturan itu?

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Tuan Speaker, saya faham Peraturan-peraturan Mesyuarat. Keputusan Tuan Speaker adalah *final but this concerns the Standing Orders and I want the Legal Adviser's advice. That is what he is here for.*

**Penasihat Undang-undang:**

Yang Berhormat Tuan Speaker, saya tidak ingin menyebelahi mana-mana pihak tetapi nampaknya di sini apa yang disebutkan oleh Ahli Kawasan Pengkalan Kota ialah Dewan ini berhak untuk membuat peraturan-peraturan mengenai Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat, tetapi Dewan yang mulia ini hanya boleh membuat peraturan itu setelah dikaji dan dihalusi oleh Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat. Jadi sebelum perkara itu dipertimbangkan oleh Dewan ini saya rasa ini satu perkara yang *premature* dan tidak sampai masanya untuk dipertimbangkan oleh Dewan ini. Sebenarnya masalah yang munculkan sekarang ialah usul (*motion*) untuk melantik Ahli-ahli dan apa yang kita sedang bincangkan dalam usul ini ialah sama ada hendak membantah atau tidak membantah di atas nama-nama yang ada dalam senarai ini, iaitu 8 orang. Kalau hendak mengubah peraturan, saya rasa tidak ada kena mengena (*irrelevant*) pada masa sekarang sebab masih belum ada jawatankuasa oleh kerana jawatankuasa yang lalu telah dibubarkan dan kita perlu melantik satu jawatankuasa yang baru. Itu sahaja. Tuan Speaker.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Untuk penjelasan, Tuan Speaker. Saya mengambil perbahasan ini untuk memberi ulasan (*comments*) dan perhatian (*observations*) saya mengenai Jawatankuasa itu di dalam Dewan ini. Jikalau saya tidak boleh memberi ulasan saya dalam Dewan ini, di manakah saya boleh mendapat peluang oleh sebab saya tidak termasuk

dalam senarai Ahli-ahli Jawatankuasa itu? Jika ada, hanya seorang Pembangkang dalam Jawatankuasa itu, *who is going to listen to him? I have a right to debate on my observations. I am not asking this House to make a ruling.* Saya minta Jawatankuasa ini mengkaji apa yang saya telah kemukakan untuk kepentingan Dewan ini. *I am just giving my comments and observations.*

**Ahli Kawasan Bertam (Datuk Abdul Rahman bin Haji Abbas):**

Tuan Speaker, Ahli Kawasan Pengkalan Kota telah meminta nasihat dari Penasihat Undang-undang dan Penasihat Undang-undang telah memberi keterangan, tetapi beliau masih berdegil.

**Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

Apa yang Penasihat Undang-undang terangkan adalah betul tetapi saya mahu bahas dan memberi ulasan sedikit untuk mengkaji masalah yang sedang kita hadapi. Perkara ini mesti boleh dibahaskan.

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, untuk penjelasan: Saluran yang betul ialah jikalau Yang Berhormat Ahli dari Pengkalan Kota ada apa-apa *observations* ia boleh mengemukakannya melalui wakil beliau sendiri.

(Ahli Kawasan Pengkalan Kota meninggalkan Dewan).

**Usul dikemukakan dan dipersetujui.**

**(G) Usul oleh Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

**Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):**

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan usul di atas nama saya yang berbunyi:

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Kira-kira Awam bagi Penggal Ketiga, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang yang Keenam:

1. Y.B. Encik Lim Heng Tee (Pengerusi)
2. Y.B. Encik Md. Noor bin Ahmad
3. Y.B. Dr. Tan Chong Teik
4. Y.B. Tuan Haji Yahaya bin Ahmad



5. Y.B. Encik Wong Hoong Keat
6. Y.B. Encik Teoh Teik Huat

Jawatankuasa ini akan mempunyai kuasa mendapatkan orang-orang, dokumen-dokumen atau risalat-risalat dan hendaklah melaporkan dari masa ke semasa kepada Dewan dengan membentangkan risalat-risalat. Pen-gerusi dan 2 ahli yang lain akan membentuk satu komiti”.

Jawatankuasa Kira-kira Awam diberi kuasa untuk memeriksa kira-kira dan laporan-laporan yang dibentangkan di dalam Dewan seperti ditetapkan oleh Peraturan 109 A(1).

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

**Ahli Kawasan Bagan Ajam (Encik Yusof bin Salleh):**

Tuan Speaker, saya mohon menyokong.

**Soalan dikemukakan dan usul dipersetujui.**

**(H) Usul oleh Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):**

(Pencadang telah meninggalkan Dewan Mesyuarat).

**(I) Usul oleh Ahli Kawasan Bukit Glugor (Encik Karpal Singh):**

(Pencadang tidak hadir).

**(J) Usul oleh Ahli Kawasan Bukit Glugor (Encik Karpal Singh):**

(Pencadang tidak hadir).

**(K) Usul oleh Ahli Kawasan Bukit Glugor (Encik Karpal Singh):**

(Pencadang tidak hadir).

## **PENANGGUHAN**

**Tuan Speaker:**

Saya menjemput Y.A.B. Pemangku Ketua Menteri mencadangkan supaya Dewan ini ditangguhkan.

**Pemangku Ketua Menteri:**

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Dewan ini ditangguhkan sekarang.

**Ahli Kawasan Bertam (Datuk Abdul Rahman bin Haji Abbas):**

Tuan Speaker, saya menyokong.

**Ahli Kawasan Pekan Bukit Mertajam (Encik Song Ban Kheng):**

Tuan Speaker, Kerajaan Negeri memiliki dasar yang tertentu untuk membangunkan Negeri kita dan tambah lagi kedudukan Negeri kita amat baik. Ini telah membolehkan Negeri ini membangun dengan segera. Saya ucapkan tahniah kepada Kerajaan Negeri kerana usaha yang telah dibuat ke arah ini.

Tuan Speaker, segala pembangunan yang dibuat mesti dibuat dengan seimbang. Kerajaan Negeri tidak harus mementingkan kemajuan Pulau sahaja. Sebaliknya Seberang Perai pun perlu dimajukan, khususnya Seberang Perai Tengah yang masih jauh ketinggalan. Seberang Perai telah diduduki oleh ramai orang dan hasil yang dibayar pun adalah banyak. Kawasan ini juga mempunyai keupayaan menjadi satu kawasan dagangan dan perindustrian. Oleh itu Kerajaan semasa menjalankan pembangunan tidak boleh berat sebelah.

Tuan Speaker, saya ingin mengulangi mengenai kesulitan yang dihadapi oleh penduduk-penduduk Seberang Perai Tengah. Sejak saya menduduki kerusi ini saya telah mengemukakan banyak masalah mengenai kawasan Bukit Mertajam, tetapi oleh sebab-sebab yang saya tidak faham banyak cadangan saya tidak diambil perhatian. Jalanraya masih seperti 15 tahun dahulu tetapi sekarang lebih sesak lagi. Kerja mengorek jalan dan lubang yang telah dibina begitu membuat keadaannya lagi teruk. Kawasan pasar umum pula berlopak-lopak dan menakung air yang busuk. Penjaja tidak diberi tapak yang sesuai dan kekurangan bekalan air dan lain-lain telah membuat bandar Bukit Mertajam seperti “Cowboy Town”. Semua masalah ini telah dibangkitkan oleh saya dari masa ke semasa. Sekiranya Kerajaan Negeri ingin memberi perhatian yang adil kepada Bukit Mertajam maka Kerajaan Negeri harus memperbaiki kemudahan-kemudahan tersebut.

Saya ingin mencadangkan:-

- (1) Kerajaan Negeri harus membina lebih rumah-rumah kos rendah di Seberang Perai untuk kalangan rakyat yang berpendapatan rendah dan sertakan ini dengan pasar-pasar untuk kemudahan

- penduduk-penduduk;
- (2) untuk meninggikan taraf bandar Bukit Mertajam, Kerajaan Negeri perlu menyediakan Dewan, Stadium, perpustakaan dan kawasan hiburan;
  - (3) demi kepentingan rakyat dan kecekapan urusan, kompleks pejabat-pejabat Kerajaan perlu dibina di Bukit Mertajam dengan segera; dan
  - (4) satu pejabat pengaduan untuk orang ramai harus dibuka untuk menerima dan mengumpul aduan-aduan tentang perkara-perkara yang berkaitan dengan jabatan-jabatan Kerajaan dan kemudahan-kemudahan awam.

Sekian, terima kasih.

#### **Pemangku Ketua Menteri:**

Tuan Speaker, saya ucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Pekan Bukit Mertajam. Perkara-perkara yang telah dinyatakan dalam ucapan penangguhan itu akan diambil perhatian oleh Kerajaan.

#### **Tuan Speaker:**

Dewan ditangguhkan.

Dewan ditangguhkan pada jam 7.15 malam.